

Setmanari d'informació i de cultura religiosa

Any XXXI • Núm. 1.566 • 2,20 euros

24 setembre 2009

LA CIUTAT I DIÒCESI DE BARCELONA CELEBRA LA SEVA PATRONA

Vigència de la Mercè

El 24 de setembre la ciutat i diòcesi de Barcelona celebra la festivitat de la seva patrona, la Mare de Déu de la Mercè, amb la mirada posada en l'any 2018, quan es commemoraran els 800 anys de la fundació de l'orde de la Mercè. «Aquest aniversari de la Mercè ens ha de fer veure que Barcelona és la ciutat de Maria i que, com a correspondència, Barcelona hauria d'estar també per la Mercè no tan sols un dia l'any sinó també tot l'any», ha manifestat Mn. Jordi Farré Muro, que viurà la festa del 24 de setembre com a nou rector de la basílica de la Mare de Déu de la Mercè. Les captivitats noves i antigues que encara pateix la nostra societat fan palesa gairebé 800 anys després la vigència de la Mercè.
P 2 i 18

Antigues i noves captivitats

Actualment la missió dels mercedaris és la de redimir les noves formes d'esclavitud dels nostres dies, amb la qual exerceix el seu apostolat a les presons i entre els refugiats, els toxicòmans, els malalts, els ancians desamparats, els infants abandonats i les dones maltractades. El seu estil pròxim, obert, no discriminatori i de permanent escolta els converteix en «doctors en humanitat». Aquesta setmana resseguim en un reportatge les passes de dos mercedaris, el P. Jesús Roy i el P. José María Carod, per la presó de Wad-Ras i la Llar Mercedària de Barcelona.
P 19

«Barcelona, ciutat amant del diàleg i de la pau»

Així ho declara l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, en una entrevista concedida al nostre setmanari després de la seva participació a la Trobada Religions i Cultures en diàleg, organitzada per la Comunitat de Sant'Egidio a Cracòvia. Barcelona pren el relleu i acollirà la trobada el proper any. Com assenyala el cardenal, Barcelona ha rebut la notícia amb «alegria perquè és una ciutat amant del diàleg i de la pau, som un país que ja al segle XI teníem establerta la "treva de Déu", promoguda per l'abat Oliba i el bisbe de Vic».

P 8

Nova secció amb motiu de l'Any Sacerdotal

P 11

Mons. Jaume Pujol, cinc anys a Tarragona

Era el 19 de setembre del 2004 quan Mons. Jaume Pujol Balcells arribava a Tarragona per convertir-se en el nou pastor d'aquesta Església històrica i d'arrels apostòliques. En complir, doncs, cinc anys com a arquebisbe de Tarragona, és avinent copsar els fruits pastorals i l'opinió, sobre diverses qüestions, de Mons. Jaume Pujol. «Com més es vol treure Déu del nostre món, més necessària és la tasca de l'Església», assegura l'arquebisbe en una extensa entrevista.

P 22 i 23

Fem trenta anys!

El primer exemplar del setmanari *Catalunya Cristiana* va sortir al carrer el 29 de setembre del 1979 i des d'aleshores s'ha publicat de forma ininterrompuda. Trenta anys després, el somni dels seus fundadors, Mn. Joan Evangelista Jarque i Mn. Francesc Malgosa, continua ben viu. Amb el pas del temps, s'ha demostrat la necessitat i utilitat d'una eina de comunicació al servei de l'Església

que peregrina a Catalunya. «*Catalunya Cristiana*, amb trenta anys d'història, vol mantenir-se fidel a les seves arrels i, alhora, actualitzar-les a la llum dels signes dels temps. Comptar amb un setmanari és disposar d'un instrument valuós i eficient», explica Mn. Jaume Aymar, director de *Catalunya Cristiana* i de Ràdio Estel.
P 3, 4, 5 i 7

Sumari

P 10 Damià de Molokai, futur sant

P 28 Homenatge al P. Josep Massot

P 29 Una obra de Gaudí mai no realitzada

P 33 Isidor Cònsul, «in memoriam»

P 37 Nova temporada de Ràdio Estel

Editorial

Dels captius mare i patrona

Catalunya és terra de fundadors procedents del que avui anomenem la «societat civil». Encara ens impressiona la gesta de Pere Nolasc, un comerciant barceloní del lluminós segle XIII, procedent d'una família d'immigrants occitans. Arran dels seus viatges comercials a València, les Balears i el Nord d'Àfrica, conegué la difícil situació dels captius en terres musulmanes. El 1203 ja havia venut les seves propietats i esmerçà la seva fortuna pagant-ne el rescat de tres-cents. Amb un grup de seguidors es va establir a l'hospital de Santa Eulàlia, on va tenir cura dels pobres. Una vegada l'any, Nolasc viatjava a l'Àfrica per redimir nous captius amb les almoines que recollia. Els contactes continuats augmentaren les seves relacions i, àdhuc, la seva amistat amb els musulmans. El 1218 va fer un romiatge a Montserrat per tal de discernir la seva vocació. La nit de l'1 al 2 d'agost d'aquell any, a la Ciutat Comtal tingué una visió mística: Maria l'animava a instituir un orde dedicat a la redempció de captius. La fundació fou a la seu barcelonina el 10 d'agost de 1218 i va rebre l'aprovació entusiasta del bisbe de Barcelona, Berenguer de Palou i del rei Jaume I. Per tal de fundar l'orde, integrat per laics, Pere Nolasc es va inspirar en el Cister, els ordes militars i, en certa mesura, en els mendicants. Van escollir la regla de sant Agustí i als tres vots religiosos n'hi afegí un quart: la redempció de captius fins a donar la pròpia vida. L'orde tingué una gran expansió. Quan Nolasc morí el 1245 l'orde ja comptava disset convents, gairebé tots amb hospitals i esglésies. Pere havia negociat cinc redempcions a València, tres a Alger i diverses a Mallorca i Granada, havia fundat

les encomandes de Saragossa, Perpinyà, Palma de Mallorca, Úbeda, Girona, Vic, Tortosa, Puig, Castelló d'Empúries, Tarragona, Guàrdia dels Prats, Calataiud, Lleida, Portell, Dènia i Sevilla. Abans de l'exclaustració de l'any 1835 hi havia a Espanya més de 200 centres d'acció mercedària. La imatge de la Mercè, gòtica, del segle XIV, fou realitzada per Pere Moragues, i recull els trets d'una dama catalana de l'època. També es veneren imatges de la Mercè arreu d'Espanya, d'Europa i d'Amèrica (a Santo Domingo, San Cristóbal de las Casas, l'Havana, Guatemala, Caracas, Camagüey, Salta, Buenos Aires...). El caputxí Miquel d'Esplugues (1870-1934) guia espiritual i escriptor, que tenia per lema «conserver progressant» escriví l'assaig *Nostra Senyora de la Mercè. Estudi de psicologia ètico-religiosa de Catalunya* (Barcelona, 1916), que tingué gran difusió. El nou rector de la basílica de la Mercè de Barcelona, Mn. Jordi Farré, és un bon coneixedor de la història i dels ordes militars. Amb motiu de la seva presa de possessió el passat dia 13, va recordar que l'any 2018, farà 800 anys de la fundació de l'orde de la Mercè. I va llançar la idea de celebrar un novenari per anar-se preparant per a aquest esdeveniment que ha de ser d'ordre espiritual, social, caritatiu i assistencial. Mossèn Farré que es caracteritza per l'exquisidesa del tracte i una especial sensibilitat per als pobres forjada en la seva etapa de Càritas, en declaracions exclusives a *Catalunya Cristiana* ha dit que la seva prioritat serà «servir amb culte solemne Déu Nostre Senyor, la Mare de Déu i els fidels, i estar oberts a subvenir les necessitats dels nostres germans». Un bon programa pastoral.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOL-SONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; David Codina, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, M. José Camps, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Peio Sánchez, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Andreu Sotorra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Òscar Corominas

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 111,30 €
Gibraltar i Portugal: 111,30 €
Resta d'Europa: 181,70 €
Amèrica i Àfrica: 217,06 €
Àsia i Oceania: 290,38 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Els nostres somnis representen la part més bona i més dolça de la nostra existència»

(Ernest Renan. Filòsof, filòleg i historiador francès. 1823-1892)

Cal distingir els nostres «somnis bells i sublims» de les quimeres absurdes de les quals parla el novel·lista francès Gustave Flaubert (1821-1880) quan diu: «Compte amb les quimeres: són les sirenes de l'ànima, perquè canten i criden, però quan ens hi adrecem, no és possible el retorn.» En canvi, posar ales a la nostra imaginació, embolcallar els nostres propòsits i desitjos nobles de somnis és dotar-los d'entusiasme i «energia positiva». Són elements molt útils per

afrontar les dificultats i contratemps en allò que ens proposem, per no sucumbir víctimes del desànim i mantenir-nos optimistes «contra vent i marea» en circumstàncies difícils. L'entusiasme, el somni i l'optimisme no estan renyits amb la prudència; són com el «ying i el yang» que, tot i que són diferents, es complementen. Pel que fa al somni, Renan afegeix: «És el moment en el qual cadascun de nosaltres assoleix el màxim de personalitat.»

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

30 ANYS AMB TU

Trenta anys amb «Catalunya Cristiana»

El setmanari ha esdevingut una eina important de divulgació de la vida cristiana

Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa, els fundadors.

Acte de la inauguració dels nous locals del setmanari.

Redacció Barcelona

Dos preveres, Mn. Joan Evangelista Jarque i Mn. Francesc Malgosa, amics de la infància i companys de tasques apostòliques, es van volen llençar un bon dia a una aventura molt ambiciosa i engrescadora: la creació d'una eina de comunicació —i comunió— al servei de l'Església que peregrina a Catalunya amb el propòsit fonamental de transmetre la Bona Notícia. El primer exemplar del setmanari *Catalunya Cristiana* va sortir al carrer el 29 de setembre del 1979 i des d'aleshores s'ha publicat de forma ininterrompuda. Trenta anys després, aquell somni continua ben viu en tot l'equip que el fa possible, setmana rere setmana, amb professionalitat i il·lusió.

Molts van ser els qui van augurar-li tan sols uns quants mesos de vida, però afortunadament l'esforç, la tenacitat i la valentia dels nostres fundadors van donar el seu fruit, malgrat la precarietat de mitjans materials que hi havia en aquells primers moments. Amb el pas del

Número 0 de «Catalunya Cristiana».

temps, s'ha demostrat la utilitat i la necessitat que té Catalunya d'un setmanari d'informació religiosa, que celebra ara de manera joiosa el seu trentè aniversari, i que continua gaudint de bona salut. N'és una mostra els nombrosos subscriptors, lectors i amics que tenim. És, sens dubte, un moment òptim per reflexionar sobre el passat, el present i el futur de *Catalunya Cristiana*.

L'esperança de la fe

La nostra publicació convida al diàleg i al debat per enriquir la vida religiosa a casa nostra, mostra una fidelitat inqüestionable als ensenyaments de l'Església i és de gran utilitat com a mirall d'evangelització als allunyats. El nostre compromís és proporcionar esperança perquè ofereixi una resposta amarada d'espiritualitat als signes dels temps: l'esperança de la fe de l'Evangelí. Aquests trenta anys de missatge cristià són com una mena de paràbola del treball evangelitzador de cada dia, sempre costós, i que ens recorden les paraules del Senyor a Pere: «Home de

poca fe! Per què has dubtat?» (Mt 14,31).

El setmanari té com a repte millorar cada dia. Per exemple, l'any passat es va dur a terme la digitalització, de moment només en llengua catalana, de tot l'arxiu històric de *Catalunya Cristiana* perquè pugui ser consultat en la seva integritat d'una forma còmoda i pràctica pels internautes. Per això es va decidir facilitar l'accés (a través de www.catalunyacristiana.cat) a tot aquest immens patrimoni documental, en clau cristiana i de valors humans, des de les noves tecnologies. A més, qui ho prefereixi, pot subscriure's a l'edició digital. Ara, la gran novetat és el canvi de disseny, que s'estrena en aquest mateix número commemoratiu.

Amics, desitgem comptar, com sempre hem fet, amb el vostre ajut per tal de tirar endavant i poder descobrir una mirada de fe i solidaritat en el món que ens envolta, en cada persona, en cada fill de Déu, i que això es reflecteixi en cadascuna de les notícies i articles que publiquem. Moltes gràcies!

Imatge de l'antiga redacció al carrer València.

La digitalització de «Catalunya Cristiana», un pas endavant.

30 ANYS AMB TU

El futur de «Catalunya Cristiana»

Jaume Aymar i Ragolta

Director de «Catalunya Cristiana» i Ràdio Estel

Catalunya Cristiana, amb trenta anys d'història, vol mantenir-se fidel a les seves arrels i, alhora, actualitzar-les a la llum dels signes del temps. Comptar amb un setmanari és disposar d'un instrument valuós i eficient. És cert que ha minvat l'hàbit de la lectura, però som conscients que cal revitalitzar-lo i estudiar-ne la complementarietat amb nous suports. El futur no ens pertany, però hi hem de viure oberts.

Un dels obstacles amb què el nostre setmanari va topar des de primera hora en el mateix món eclesiàstic va ser precisament el nom: *Catalunya Cristiana*. Per a alguns, evocava espontàniament la polèmica frase extreta del pensament del Dr. Torras i Bages i escrita en lletres de motllo a la façana de la basílica montserratina: «Catalunya serà cristiana o no serà.» Una reflexió serena i desapassionada ens ha de fer veure que, efectivament, sense l'element cristià Catalunya no seria la que és; en definitiva, que sense el cristianisme Catalunya no seria Catalunya. Comprenc que la tossuda voluntat de Mons. Jarque i de Mn. Malgosa, els fundadors, acabés imposant-se i registressin la capçalera. El 1985, sis anys després de la fundació del setmanari, els bisbes catalans van publicar el document *Arrels Cristianes de Catalunya*, que ha estat tot un referent i que participa d'un mateix esperit que el setmanari. Tot el que sigui donar a conèixer com l'element cristià ha configurat el país ha estat i és benvingut a *Catalunya Cristiana*.

Catalunya i el món

L'àmbit territorial prioritari del setmanari és el català, el de les diòcesis amb seu a Catalunya. Però també des del principi es va fer una opció valenta: el setmanari sortiria en una doble edició, catalana i castellana. Recordo que una conversa mantinguda l'any 1979 amb el mateix mossèn Jarque em va convèncer que aquest doblet d'edicions contribuïa altament a normalitzar el català, perquè era un producte pensat en aquesta llengua, perquè hi havia seccions que no es podien traduir, perquè era un gest de bona voluntat envers els missioners catalans arreu del món que la rebien i la continuen rebent... Fa pocs dies un col·laborador esporàdic em comentava que havia llegit *Catalunya Cristiana* en un viatge a Madrid i que s'havia fixat en un determinat article d'opinió... per a mi, el tema era secundari; l'important és que l'havia pogut llegir a la ciutat del Manzanares. Tot i que, potser, com deia fa uns anys l'estimat mossèn Jordi Garcia-Die, en el moment actual el repte ja no és català/castellà sinó l'àrab. Potser el nostre setmanari no ha de ser editat en una tercera llengua, però sí que ha de tenir present la realitat cada vegada més multicultural i interreligiosa del

nostre país.

Informem prioritàriament de les diòcesis catalanes o amb seu a Catalunya, fins i tot dels anomenats «Països Catalans», però tenim també molt present allò que passa a l'Església a Espanya i al món. En aquest sentit, volem augmentar la xarxa de corresponsals.

El fet que disposem ara del setmanari digitalitzat des dels orígens, i que algunes pàgines estiguin setmanalment penjades a la web, possibilita la lectura a través d'aquesta nova plataforma: www.catalunyacristiana.cat

«Cristiana»

L'adjectiu «cristiana» dota el setmanari d'una innegable dimensió ecumènica. Estem oberts a la col·laboració dels cristians de les diverses confessions (catòlics, reformats, ortodoxos...). En altres temps aquesta col·laboració era més palesa, després va quedar més obscurida. Voldríem que s'anés normalitzant. Certament vivim en una societat cada vegada més secularitzada i, per això mateix cal parlar des de la pròpia identitat: és l'única manera de normalitzar la relació amb la cultura.

L'editorial manté la línia de fons de la publicació. Un editorial és un gènere

constituïda. Si hagués de triar un lema per a l'etapa actual diria: «Comunicació per a la comunió.»

L'espai de «Litúrgia» és un servei als lectors. Hi hem incorporat un comentari de la Paraula, de vegades escrit pels mateixos que, de fa anys, comenten l'evangeli del dia a Ràdio Estel. També donem pas a nous il·lustradors de l'evangeli.

Una recent conversa amb un reconegut teòleg català, docent a Roma, em feia veure que *Catalunya Cristiana* reflecteix força l'ampli espectre eclesial. El mitjà no s'inventa l'Església a la qual vol servir: és la que és, amb les seves grans i les seves pobreses. I com deia amb innegable finor el bisbe Joan Carrera, que va fer tant pel setmanari, quan algú advocava per la pluralitat: «Tranquils, que a la nostra Església el pluralisme està garantit.» Només en queden exclosos els fonamentalismes, d'un o d'altre signe. El drama del fonamentalista és que sempre pensa que són els altres els qui ho són.

Sembla un tòpic, però *Catalunya Cristiana* manté la seva vocació d'informar i de formar. I intenta mantenir-s'hi fidel. De què informem? Del que ens informen, però sovint també anem a cercar la notícia. No busquem paritats ni

periodístic que consisteix en un text no firmat, que explica, valora i judica un fet noticable d'especial importància. És una opinió col·lectiva, un judici institucional formulat en concordança amb la línia ideològica del mitjà. Si es revisen els editorials dels darrers anys es podrà veure la diversitat d'accents que ha anat tenint el setmanari fruit també de les diverses sensibilitats eclesials dels directors. *Catalunya Cristiana* avui es vol situar en consonància amb el Concili Vaticà II i el Concili Provincial Tarraconense amb un to de moderació i una voluntat de servei a tots els homes i dones que viuen i treballen a Catalunya. L'editorial no és fruit de la improvisació. Ben sovint és contrastada per dues o més persones abans de passar a la redacció definitiva.

Catalunya Cristiana assumeix els valors que es deriven del fet cristià, i per això procurem que no hi tingui lloc la crítica amarga o anònima, ni res que afavoreixi la confrontació excessiva, tampoc amb l'autoritat legítimament

equilibrada, però, evidentment, hem d'establir unes prioritats. Gairebé tothom pensa que el que passa al voltant del seu campanar és molt important, de vegades, el més important... Cal recordar que *Catalunya Cristiana* no és ni el full dominical, ni la revista diocesana, ni el butlletí oficial de les diòcesis, amb tot el respecte per aquests mitjans. Sovint l'actitud del qui pensa «que no surt prou» té quelcom de manca d'aquella maduresa humana i cristiana de la qual parlava el Dr. Jubany. Naturalment les confirmacions, les benediccions de campanes o les restauracions d'ermites són significatives per a les comunitats on es produeixen aquests fets, però de vegades n'hi ha prou amb ressenyar-les amb un breu, i donar més espai als testimonis, a la feina de tants sacerdots, diaques i seglars en terreny de frontera, al paper insubstituïble de les congregacions religioses, dels voluntaris, el diàleg fe i cultura (ens consta, per exemple, que és molt llegida la secció de «Ciència» de mossèn Nicolau), els nous rep-

tes per a l'evangelització... També, des de fa anys, procurem ser fidels a informar de totes les ordenacions de preveres i de diaques perquè, desgraciadament, no sovintegen i perquè som conscients que això pot ajudar a potenciar les vocacions a aquests ministeris.

Naturalment, en una època on la ignorància del fet religiós és creixent, cal potenciar la dimensió formativa del setmanari. Per això hem apostat per uns suplementos mensuals, un dels quals estarà dedicat a proporcionar les parròquies, comunitats i moviments, de recursos bíblics, catequètics i litúrgics. També anem incorporant noves firmes a les pàgines d'opinió. I no oblidem una tercera dimensió: distreure, divertir sanament. En aquest sentit ha tingut bona acceptació el «Catrist estiu», amb els passatemps de l'enginyós pedagog Enric Benavent, les receptes de cuina i la secció «Sabieu que...». Alguns lamenten que no la publiquem tot l'any. Hi pensarem.

El paper del lector

A tot mitjà de comunicació li ha de preocupar el *feed back*, el retop, la resposta dels lectors. Una secció molt llegida a tots els diaris solen ser les cartes al director. A la redacció de *Catalunya Cristiana* n'arriben moltes. Sovint són cartes escrites en correu electrònic adreçades indistintament a molts d'altres mitjans. Prioritzem les que estan dirigides fonamentalment al setmanari, de vegades mecanografiades i algunes, fins i tot, manuscrites. I prioritzem les dels nostres subscriptors... No ens agraden les campanyes reiteratives sobre uns mateixos temes. Aquestes procurem anar-les espaiant, perquè, de vegades, arriben a crear l'efecte contrari del que persegueixen.

Redisseny

Catalunya Cristiana estrena a partir d'aquest número un nou disseny. L'autor és el gràfic Toni Bosch, que ja ha fet diversos serveis a l'Església i que ha mantingut i manté un diàleg fluid i constructiu amb els responsables del setmanari. És un disseny net, que tendeix a la simplicitat, a pàgines «que respirin» a una lectura fàcil i agradable. Tant de bo que aviat puguem passar al color. Estem oberts als suggeriments dels nostres lectors per millorar-lo.

Redacció integrada

Comptem amb un excel·lent equip de professionals, corresponsals i col·laboradors. Tots ells persones d'Església i formades en qüestions eclesials, més del que hom pot pensar. En aquest sentit, diuen que les persones intel·ligents es fixen en els errors i les que no ho són tant en les errades. Ha estat un pas endavant la unificació de les redaccions de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel. Des de fa uns mesos, tots els periodistes comparteixen un mateix espai que produeix continguts per a diferents suports. Entrem dins del que s'anomena «convergència tecnològica i audiovisual» (Vg. Quaderns del CAC, 31-32 Barcelona, 2009, p. 79). Les notícies ara circulen amb molta més fluïdesa.

Gràcies, amics, per llegir-nos! Ens encomanem a la Mare de Déu de Montserrat i a sant Francesc de Sales, patró dels periodistes. Entre tots procurem que el nostre setmanari sigui més conegut i, si pot ser, més estimat.

30 ANYS AMB TU

Constructors d'un projecte

En el trentè aniversari de «Catalunya Cristiana»

Cal agrair a Mn. Joan E. Jarque, secundat per Mn. Francesc Malgosa, no només la seva valentia en decidir-se a llançar el setmanari *Catalunya Cristiana* en uns temps que tampoc eren fàcils, sinó el talent que demostraren en idear-lo, atès que foren capaços de veure una

durà fins a la mort.

De crítiques a *Catalunya Cristiana*, en trenta anys, se n'han fet totes les que es vulguin i de tota mena. I no negaré que n'hi ha hagut de prou raonades. Ara bé, si en comptes de servir-se'n per neutralitzar-la o rebaijar-la de nivell, s'hagués optat per donar-li més suport, o ajudar a millorar-la i difondre-la, el nostre setmanari tindria avui una sortida molt superior amb la qual encara compta avui, malgrat les dificultats. Com escrivia l'escritor Antoni Puigvert, «sigui per tradició, sigui per manca d'espai vital, l'ADN català desconeix la unanimitat».

Continuo pensant que el Concili Provincial Tarracònes del 1995, que excel·lí en tants d'altres temes i resolucions, no brillà precisament en el tema dels mitjans de comunicació social. Es perdé l'oportunitat de reconèixer i d'aprofitar l'existència del setmanari,

de convertir-lo en una publicació que comptés amb el suport de tots, al servei de l'Església catalana, i de fer-ne l'instrument de formació i informació que tant necessita, per damunt d'altres publicacions de circuit minso, localistes o, a voltes, massa unilaterals o tendencioses. La meua felicitació per aquest trentè aniversari! Llarga vida a *Catalunya Cristiana*!

Mn. Manel Valls Serra, director de Catalunya Cristiana des del 1993 fins al 1998

necessitat que molts, presumint de llestos, ni tan sols foren capaços de percebre. L'excel·lència, a casa nostra, no es troba sinó rarament, i encara és més rar en moltes ocasions veure-la valorada o reconeguda. L'aleshores Mn. Joan Carrera fou dels primers en albirar-ne la importància, i tots sabem prou bé que la seva preciosa col·laboració s'estengué durant l'etapa de bisbe auxiliar i per-

Núria Oriol Palarea (a la esquerra), directora de Catalunya Cristiana des del 1998 fins al 1999

El contrapunt

Brindo de tot cor pel fet que *Catalunya Cristiana* celebri el seu 30è aniversari. És una fita històrica del periodisme catalanista i cristià, ja que tot va començar amb la visió —avançada a la seva època— d'un home, Mons. Jarque, que sabia amb certesa una qüestió essencial: sense mitjans de comunicació l'Església no podria amplificar la seva veu en sintonia amb la societat global. I va engrescar un equip de persones, excel·lents i grans professionals, que van lluitar per fer realitat aquesta visió a casa nostra. Crec que les diverses etapes per les quals ha passat el setmanari són un reflex dels canvis de l'Església i del nostre país amb moments més brillants i memorables i moments més fos-

cos i desgastadors. És indubtable que la seva presència és necessària com a contrapunt a les veus dels mitjans de comunicació, que responen més a les pressions econòmiques dels grups mediàtics que a les línies editorials que diuen representar i que cada vegada menys informen de la vida de les comunitats cristianes o valoren i prioritzen les notícies en clau d'esperança.

Catalunya Cristiana té aquest paper, per completar la simfonia d'opinions públiques. I compta amb un equip fantàstic, al qual desitjo que sempre pugui anar desplegant tot el seu potencial i talent. Per molts anys, estimat setmanari, ets un dels esdeveniments més bons de la meua vida: gràcies!

«Catalunya Cristiana», un privilegi

Catalunya Cristiana és tot un privilegi per a les deu diòcesis amb seu a Catalunya. Durant els nou anys que vaig ser-ne director, en posar-me en contacte amb els responsables dels mitjans de comunicació de molts territoris de l'Església universal, en molts casos vaig veure una sana enveja de tants i tants indrets que no tenen un mitjà com el nostre. Perquè hi ha moltes publicacions diocesanes, revistes mensuals o bimensuals, però un setmanari amb l'actualitat eclesial pròpia i amb trenta anys d'existència ininterrompuda, no es troba gaire.

Per això sempre he considerat un gran encert el projecte del nostre fundador, Mons. Joan Evangelista Jarque, un mitjà popular, proper, eclesial i formatiu, i a més en les dues llengües que es parlen al nostre territori. Un setmanari on els esdeveniments més propers de les nostres parròquies, moviments, delegacions, diòcesis, hi tinguin cabuda.

Durant aquests trenta anys la vida social i eclesial ha canviat lògicament, nous mitjans des de les noves tecnologies (ràdio, televisió, internet) són avui també imprescindibles per a l'Església, però la publicació catòlica en paper continua tenint un lloc important, i *Catalunya Cristiana* n'és un bon exemple.

Mn. R. Octavi Sánchez, Director de «Catalunya Cristiana» des del 1999 fins al 2008

AUTOMATIZACIÓN Y RESTAURACIÓN DE CAMPANAS Y CAMPANARIOS

ILUMINACIÓN LED INTERIOR Y EXTERIOR

RELOJERÍA MONUMENTAL

ESCUULTURAS MUSICALES

ERMEC, S.L.
C/ Francesc Teixidó, 22
P. E. Granland, Badalona Sur
08918 Badalona
Barcelona (SPAIN)

Tel. (+34) 902 450 160
Fax (+34) 902 433 088
ermec@ermec.org
www.ermec.org

ERMEC, S.L. - MADRID
C/ Segasta, 8, 1ª Planta
28004 Madrid
SPAIN

bilbao@ermec.com
portugal@ermec.com

AJUDA L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA AMB NOSALTRES.
SI NO, FES-NE DIFUSIÓ

ROMIATGE ANUAL A MONTSERRAT

12 de desembre de 2009

**HOMENATGE ESPECIAL AL
BISBE JOAN CARRERA I PLANAS**

VIATGE A TERRA SANTA

DE L'1 AL 8 DE MARÇ DE 2010

Organització tècnica

Ruth Travel GC 1478

PLACES LIMITADES.

PER A MÉS INFORMACIÓ

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

COMTES DE BELL-LLOC, 67-69 • 08014 BARCELONA,

TEL. 934 092 700 • FAX 934 092 775 • CORREU ELECTRÒNIC: AMICS@AMICSCC.CAT

30 ANYS AMB TU

«Els temes de cultura i de formació cristiana han de respirar actualitat»

Mn. Joan E. Jarque, fundador del setmanari «Catalunya Cristiana»

Carme Munté

—*Catalunya Cristiana* comença ara una nova etapa. Més enllà del redisseny, quina creu que ha de ser l'aportació quant a continguts del setmanari?

—Cal que *Catalunya Cristiana* continuï fidel a la seva missió d'informar d'acord amb la llei d'or: «Un cos social mal informat es deforma, talment com un cos físic mal alimentat emmalalteix.» Informar de tot el que passa a l'Església, des de la més petita parròquia o grup cristià fins a la Santa Seu. I amb una obertura total per ser la veu de qui tingui alguna cosa a dir en el concert fraternal dels cristians, «amb la voluntat indeclinable de ser una rambla de l'Església on tothom es pugui trobar i on ningú no senti que un altre li fa nosa», com va escriure el bisbe Carrera el 1987. *Catalunya Cristiana* ha de ser com la «plaça de l'Església», on només els que refusin venir-hi puguin sentir-se'n exclosos.

Els temes de cultura i de formació cristiana han de respirar actualitat. Els «sermonets intemporals» li roben un espai preciós, ni que sigui per una bona foto.

El comentari en clau cristiana de l'actualitat, també política—quan calgui—, però sobretot científica i cultural (art, llibres, televisió, cinema, esports) ha de ser l'altre plat fort. *Catalunya Cristiana* pot fer veure les clarianes i les ombres d'aquest món en què vivim immersos els cristians. El periodista cristià ha de projectar la llum de l'Evangeli i de l'alt magisteri de l'Església sobre els temes que es debaten i mouen la nostra societat.

—*Catalunya Cristiana* pot proporcionar una veu alternativa en l'actual panorama comunicatiu de Catalunya?

—Aquesta veu alternativa no sols és una possibilitat; ja és una realitat. Solament el qui és cec o sord no la veu o no se n'assabenta. Avui en el panorama del periodisme català—i ja fa trenta anys— *Catalunya Cristiana* hi té un lloc rellevant i reconegut: pionera en la premsa periòdica totalment bilingüe, en la fotocomposició i l'edició digital i, sobretot, per la seva rica i oberta informació i amb unes col·laboracions excel·lents, que, òbviament en el terreny de la premsa especialitzada, cobreixen tot el territori nacional i aporten informació forana de qualitat quan s'escau.

Aquesta qualitat professional de *Catalunya Cristiana* ve contrastada, tanmateix, per la difusió, encara gasiva, entre aquells que n'haurien de ser els primers beneficiaris i difusors.

Una vegada més en paraules del bisbe Carrera: «*Catalunya Cristiana* s'ha fet present, de setmana en setmana, a moltes llars cristianes—no pas a totes— i a moltes parròquies—no pas a totes—, malgrat tot, avança de mica en mica.»

—Vostè va fundar *Catalunya Cristiana* fa 30 anys. Els sis anys de treball en la comunicació, en general, primer a la Santa Seu, i en particular després, en la premsa com a secretari general de la Unió Internacional Catòlica de Premsa (UCIP), li van donar una gran experiència en aquest terreny. Per què va preferir fundar un setmanari i no un diari i, d'altra banda, tenia en ment alguna publicació particular en fundar *Catalunya Cristiana*, amb la periodicitat i el format que encara té?

—La disjuntiva publicació diària o setmanal la vam tenir molt present i la vam sospesar a fons. Durant els anys de secretari general de la UCIP vaig visitar i conèixer totes les publicacions catòliques del món. No passaven de la vintena i avui el nombre ha disminuït. La seva qualitat de «catòliques» anava i va des de ser propietat de l'Església, com l'*Avvenire* a Itàlia, la *Croix* a França o *Presencia* a l'Equador, a estar-hi més o menys vinculades per tradició o estatuts, com el *Ya, El Correo Catalán* o—per a molts serà una sorpresa— el *Luxemburger Wort* o la *Gazette van Antwerpen*.

L'experiència em va portar a adoptar el criteri següent: els qui tenien la sort, bisbes o laics, de tenir una premsa diària «catòlica» els encoratjava, i si podia, els ajudava a mantenir-la, però desaconsellava de fundar-la als que s'ho proposaven. La premsa diària és sempre una empresa de grans dimensions, professionals, tècniques i econòmiques—la proporció amb la setmanal no és pas de set a u, sinó de set a cent—; és molt difícil sobrepassar les inevitables implicacions polítiques i el risc no compensa els avantatges recerats.

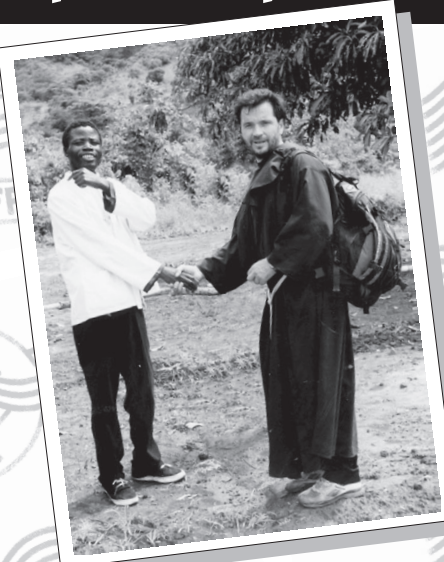
Era natural, per tant, que excloués l'opció per un diari i ens inclinéssim decididament pel setmanari.

Encara, però, no per un setmanari «només catòlic», com *La Vie, Famiglia Cristiana* o *Le Pèlerin*, sinó per una premsa setmanal d'Església; és a dir un òrgan de comunicació escrita, professionalment, tècnicament i empresarialment a l'altura de qualsevol altre i posat en mans dels bisbes de Catalunya com un instrument pastoral, avui indispensable, i demanat pel Concili Vaticà II en l'*Inter mirifica*, i instat i especificat en el document conciliar *Comunio et progressio*. Si se'ns permet una «regla de tres» prou entenedora: *Catalunya Cristiana* havia de ser una «premsa conciliar» després del Vaticà II com els Seminaris conciliaris després de Trento.

«*Catalunya Cristiana* pot fer veure les clarianes i les ombres d'aquest món en què vivim immersos els cristians»

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 217,06 €** ☐
Àsia i Oceania: 290,38 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA

Comtes de Bell—Iloc, 67—69, 08014 Barcelona — Tel. 934 092 810 — Fax 934 092 820

Polònia

RELIGIONS I CULTURES EN DIÀLEG

«El treball i la pregària per la pau en el món és una responsabilitat de tots i de sempre»

El cardenal Lluís Martínez Sistach, satisfet perquè Barcelona acollirà la propera trobada interreligiosa de Sant'Egidio

Rosa Maria Jané Chueca

El cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, va participar activament en la trobada interreligiosa per la pau organitzada per la Comunitat de Sant'Egidio. Fins a Cracòvia, escenari de la trobada, es va desplaçar el cardenal Martínez Sistach per viure unes jornades de pregària i de treball per la pau i el diàleg. El purpurat va intervenir a la taula rodona *Viure junts en un món plural*. Al final de la cimera, l'arquebisbe de Barcelona va anunciar, amb satisfacció, que el proper any la cita per viure «l'esperit d'Assís» serà a la Ciutat Comtal.

—Aquesta trobada s'ha emmarcat en els 70 anys de l'esclat de la Segona Guerra Mundial, quina reflexió suscita aquest aniversari?

—La trobada interreligiosa internacional per la pau s'ha celebrat a Cracòvia, coincidint amb el 70è aniversari de l'inici de la Segona Guerra Mundial. Dues circumstàncies importants. Aquesta guerra va fer patir moltíssim els polonesos i va destruir Polònia. El pelegrinatge que junts vam fer i l'ofrena de flors i pregària al camp d'Auschwitz-Birkenau va ser impressionant. Visitar aquestes ciutats de la mort i de l'extermini esfereix i omple el cor de dolor. Fins on pot arribar la malícia humana! Els animalets no són capaços de fer-ho. Tots vam portar en el cor una pregària pels milers i milers de persones que van ser exterminades en aquests camps nazis i una acció de gràcies a Déu pels 70 anys que Europa ha viscut sense cap guerra.

—Quins han estat els punts que ha posat en relleu aquesta trobada?

—Aquesta trobada internacional ha aplegat nombrosos representants de moltes religions del món i també membres de governs i del món de la cultura i dels mitjans de comunicació per dialogar i reflexionar sobre la pau. Concretament el tema de la trobada ha estat *Fes i cultures en diàleg*. Hi ha hagut moltes taules rodones que han tractat diversos aspectes de la presència i de la missió de les religions en els pobles del món, tenint ben present els problemes més actuals. S'ha posat en relleu la importància dels valors davant dels reptes del nostre món i del servei que presten i han de prestar les religions al desenvolupament de les persones i dels pobles.

—Vostè va participar en una taula rodona sobre *Viure junts en un món plural*. Què demana aquest viure junts?

—És una realitat que avui vivim en un món pluralista, i com ha afirmat Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant'Egidio, «el gran repte del cristianisme contemporani és viure

en la pluralitat religiosa». Els documents del Concili Vaticà II ens han ofert les claus per respondre adequadament a aquell repte. Hi ha unes pautes per viure i conviure en la pluralitat. Cal respectar les identitats dels altres i viure la pròpia identitat; s'ha de veure les diferències com un enriquiment i no com una amenaça. Cal evitar discriminacions i col·laborar al servei del desenvolupament i de la pau. La laïcitat de l'Estat ha de respectar les activitats religioses dels ciutadans i de

pau és un do de Déu i cal demanar-lo amb la pregària. Però aquest esperit ens diu que la pau demana també col·laboració nostra, creant una autèntica cultura pel diàleg. Per això en aquestes trobades anuals, hi ha dos activitats molt importants: la pregària de cada religió per la pau i el treball de reflexió i diàleg sobre aquest do tan preuat.

—Quin és el paper de l'Església com a constructora de pau?

—L'Església té un paper molt impor-

societat, en l'Església, arreu.

—Què implica que Barcelona torni a acollir una trobada segons «l'esperit d'Assís»?

—A l'acte conclusiu de la trobada a Cracòvia vaig anunciar que la trobada interreligiosa per la pau de l'any 2010 se celebrarà a Barcelona. La notícia va ser molt ben acollida. Van aplaudir molts minuts i molts em van anunciar la seva presència a Barcelona. A la nostra ciutat ja s'havia celebrat l'any 2001 i la Comunitat de Sant'Egidio ha acordat celebrar-la de nou l'any 2010, i ho agraeixo molt al professor Andrea Riccardi i a la Comunitat. Assís, Roma i Milà l'han celebrat també dues vegades. La nostra ciutat acollirà la trobada internacional amb goig perquè Barcelona és una ciutat amant del diàleg i de la pau, som un país que ja en el segle XI teníem establerta la «treva de Déu», promoguda per l'abat Oliba, de Ripoll i bisbe de Vic, i és una ciutat on tenim una realitat gairebé única al món, el grup estable de treball de les religions, i on convivim harmoniosament els cristians amb jueus, musulmans i membres d'altres religions que han arribat a casa per l'augment de la immigració. Penso que aquesta trobada internacional i interreligiosa tindrà també un impacte mediàtic a Catalunya per presentar la presència de les religions com un servei beneficiós per a les persones, per a la societat i per al món.

—Quina serà la millor manera per preparar-se per a aquesta trobada?

—El treball i la pregària per la pau en el món és una responsabilitat de tots i de sempre. Ens hem de preparar així per la trobada. A més, un dels objectius del nou Pla Pastoral diocesà que iniciem consisteix a afavorir la participació dels immigrants en les comunitats cristianes, i això demana una relació especial amb els immigrants catòlics, però també una relació amb els cristians i amb els de les altres religions per treballar conjuntament per la justícia, pel bé de les persones i de la societat, pels autèntics valors, per superar la crisi econòmica actual i per la pau en el món. La trobada del 2010 trobarà aquest treball conjunt que haurem anat fent.

—La Comunitat de Sant'Egidio té una gran vitalitat a la nostra terra, què aporta a l'Església catalana?

—La Comunitat de Sant'Egidio té una llarga presència a Barcelona i a Catalunya, ajudant a viure més intensament la vida cristiana dels seus membres, amb l'afecte i l'ajut als pobres, col·laborant en el treball que realitza el moviment en la lluita contra la sida i la malària en alguns països d'Àfrica i intervenint en països d'aquest continent per trobar la pau dels seus conflictes.

El cardenal encén un canelobre en la cerimònia final.

les religions com a aportacions al bé comú del país.

—Què suposa una trobada interreligiosa per la pau com la que organitza Sant'Egidio?

—La trobada és un clam per a la pau en el món, però també per a la pau en el cor de totes les persones. El fet de trobar-se en una mateixa ciutat una munió de responsables i representants de les religions del món per treballar i pregar per la pau, posa en relleu que les religions són portadores de pau, i contradiuen la seva naturalesa si deixen de sembrar la pau en les persones, en els pobles i en el món. Penso que la fraternitat i l'amistat que s'ha viscut i s'ha pogut veure pels carrers de Cracòvia entre membres de les religions té una força mediàtica molt important per identificar religió i pau.

—En què es tradueix o en què s'hauria de traduir l'anomenat «esperit d'Assís»?

—La Comunitat de Sant'Egidio ha pres la torxa de la Trobada d'Assís del 1986, en la qual Joan Pau II va convocar moltíssims líders religiosos per pregar per la pau en el món, en moments difícils. La Comunitat celebra cada any una trobada interreligiosa per reviuir i conservar i divulgar l'esperit d'Assís. Aquest esperit és considerar que la

«La nostra ciutat acollirà la trobada internacional amb goig perquè Barcelona és una ciutat amant del diàleg i de la pau»

tant en la construcció de la pau. Els continguts bíblics i teològics del cristianisme porten els creients a ser creadors i portadors de pau en el seu interior i en el seu entorn arreu del món. Jesús ens ha dit en el sermó de la muntanya: «Feliços els que treballen per la pau, Déu els anomenarà fills seus.» El Concili Vaticà II dedica una part del seu document sobre la presència de l'Església en el món, a la pau. I la pau és tema directe i indirecte de les encíclics socials dels Sants Pares, perquè sempre van juntes la justícia i la pau. La pau és un do de l'Esperit Sant que ens fa constructors de pau en moltes mateixos, en la família, en la

RELIGIONS I CULTURES EN DIÀLEG

Diàleg, amistat i pau, fruits de la trobada organitzada per Sant'Egidio

Mons. Joan Enric Vives va participar en la cimera celebrada a Cracòvia

Rosa María Jané Chueca
Cracòvia

Un any més, del 6 al 8 de setembre, la Comunitat de Sant'Egidio va celebrar la trobada Religions i Cultures en diàleg, sota el lema «A setanta anys de l'inici de la segona guerra mundial. L'esperit d'Assís a Cracòvia». El bisbe de la Seu d'Urgell, Mons. Joan Enric Vives, va tenir l'oportunitat de participar en aquesta trobada. Tot just van ser tres dies, plens de vivències i sensacions que ara, en la distància, toca assaborir des de la reflexió i el record.

Enguany la trobada va tenir molt present el 70è aniversari de l'esclat de la Segona Guerra Mundial. Per a Mons. Vives, aquest esdeveniment mereix més atenció: «Se'ns ha parlat massa poc i hem reflexionat des de lluny, com si no ens afectés, però aquest esdeveniment ha marcat Europa i el món, pel fet de la mateixa guerra i per tot el que va succeir a la postguerra, amb el repartiment del món en blocs ideològics. Fou un abisme de mal i un esdeveniment terrible, amb més de 55 milions de morts, amb ferits, destrucció immensa, la bomba atòmica, la "solució final" que es volia per als jueus i altres grups ètnics i nacionals, la *Shoah*, etc.» En aquest sentit, el bisbe de la Seu assegura que «va ser una "hora de tenebres" com deia Joan Pau II citant el salm 88, que hem de recordar per pregar i perdonar, però també per reflexionar sobre el procés que va dur a aquell conflicte, traient lliçons del passat perquè no es repeteixin mai més aquelles causes».

Precisament, un dels moments més emotius d'aquesta cita a Cracòvia va ser la visita de tots els participants al camp de concentració d'Auschwitz-Birkenau, recorda Mons. Vives: «Un immens cementiri que invita a resar i a plorar pels pecats de la humanitat, que també són meus. Només a 50 km de la bellíssima ciutat de Cracòvia, gran centre cultural, es vivia durant l'ocupació nazi l'abisme del mal causat per unes persones sobre altres persones. I després la tragèdia de la llarga dictadura comunista. N'he tornat molt impressionat i crec que s'hauria de fer visitar els joves que viuen avui tan superficialment.»

Construir la pau

Un dels pilars de la Comunitat de Sant'Egidio és la pau. Des de l'any 1986, per iniciativa de Joan Pau II, convoca una trobada internacional interreligiosa de diàleg i pregària per la pau. Aquest pelegrinatge per la pau, que va començar a Assís, enguany va arribar a Polònia, la terra de Joan Pau II. Com explica el bisbe Joan Enric Vives, «la Comunitat de Sant'Egidio té una gran experiència en aquestes trobades i en el que es podria anomenar "la diplomàcia de l'encontre" entre

Religions i cultures en diàleg a Cracòvia.

persones, pobles i religions. Tothom s'hi troba a gust, es mantenen diàlegs que altrament semblarien impossibles. Ens fem amics. I això és indispensable per acostar les religions, per a un ecumenisme espiritual entre els cristians, per a una comprensió àmplia de l'art de la política per transformar la realitat. Val a dir que no es podria fer sense la personalitat tan rica d'Andrea Riccardi i dels seus amics de la Comunitat».

En aquesta trobada a Cracòvia, considera el prelat, els punts que es van posar en relleu van ser «el valor profètic de Joan Pau II a Assís, fent-nos adonar del valor de les religions per a la construcció d'un món en pau; la globalització que reclama ànima i rostre, i ho estem veient en la crisi del mercat que fins ara es creia omnipotent. Igualment, la necessitat de ser fidels a un humanisme de pau, que promogui el diàleg com l'art de viure junts i la millor manera d'escriure junts la història. A la Crida per la Pau del final de la trobada es diu que "el diàleg és el do que nosaltres volem oferir al segle XXI"». Aquest anomenat «esperit d'Assís», que s'estén des de l'any 1986, es tradueix, segons el bisbe Vives, a ser conscients que Déu és bondat i és pau, «i que les religions proclamen juntes que el món necessita ànima i esperit, i cooperen per a la humanització de les persones. Són camins de pacificació. És l'esperit i el diàleg el que donarà ànima a aquest món globalitzat. Assís reclama un profetisme per a la pau, basada en el diàleg i la comprensió de l'altre, dels seus arguments i tradicions, de les seves pors i necessitats. I també és una manera bonica perquè el catolicisme s'obri a les altres religions i tradicions culturals».

Amb tot, no sempre les religions són percebudes com a agents de pau. En aquests casos és quan toca examinar en què hem fallat i quin és el camí a seguir. Així, la reflexió de Mons. Vives és que «si Crist és la nostra pau, si el Regne de Déu és amor i és pau, els cristians tenim un deute constant de

ons socials. I això voldrà dir lluita per la justícia, pel respecte als drets de les persones i dels pobles, per la llibertat religiosa, per l'educació de les joves generacions».

Per comprendre tot el que es va viure a Cracòvia, Mons. Joan Enric Vives ens remet a la Crida per la Pau, un missatge ric i profund que va sorgir de la trobada i en la qual es «torna a valorar l'humanisme integral, l'amor a la pau, el diàleg entre cultures i tradicions religioses, el retorn a Déu d'un món que quan l'abandona, cau en la trampa de l'odi, l'egoisme i la violència».

De tornada a Catalunya, són moltes les imatges, les persones, les sensacions que vénen a la memòria. És difícil ressaltar-ne unes sobre les altres, com es desprèn dels records que Mons. Vives s'ha emportat de Polònia: «Nous amics, un renovat compromís pel diàleg i l'amistat, la redescoberta del misteri de la presència de Déu en tantes tradicions religioses diferents a la meua, el gran exemple de la nació polonesa i el prestigi de les seves autoritats religioses, tan lligades a la història del seu país i tan estimades, la figura enorme i providencial de Joan Pau II...»

La propera cita de la trobada que organitza cada any la Comunitat de Sant'Egidio serà a Barcelona, que així pren el relleu per mantenir viu l'«esperit d'Assís».

EL SANTUARI DEL MIRACLE

550 ANYS DE DEVOCIÓ MARIANA

CASA D'ESPIRITUALITAT activitats per a l'any 2009

reflexionar i pregar al ritme de les hores en el silenci de la natura amb amplex horitzons

25-27 DE SETEMBRE *Vorejant l'ànima humana / Bíblia i Psicologia II / Aprofundint el món dels somnis*

3-4 D'OCTUBRE *Al fil de l'evangelí de sant Marc / Per començar el curs / Recés-taller*

6-8 DE NOVEMBRE *Natura i espiritualitat / Les quatre estacions / 1. La tardor / Per respirar l'alè de la creació seguint els cicles de la natura*

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS
Tel.: 973 480 045 / 649 465 814
www.santuarielmiracle.com
casespi@santuarielmiracle.com
25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

Itàlia

Damià de Veuster i la dignitat dels leprosos

El P. Alfred Bell. ss.cc., és el postulador de la causa de canonització de l'apòstol de Molokai

Zenit

Roma

S'han escrit més de 300 llibres inspirats en la seva vida. També diferents pel·lícules s'han filmat per donar a conèixer les obres d'aquest sant. Entre elles, la més recent *Molokai*, dirigida per Paul Cox. El conegut sacerdot belga Damià de Veuster (1840-1889), religiós de la Congregació dels Sagrats Cors de Jesús i de Maria i de l'Adoració perpetua del Santíssim Sagrament de l'Altar, ss.cc., serà canonitzat l'11 d'octubre proper a la plaça de Sant Pere per Benet XVI.

Als 33 anys, aquest sacerdot valent va viatjar a l'illa de Molokai, situada a l'arxipèlag de Hawaii, que en aquesta època era conegut com les illes Sandwich, (en aquest moment era un regnat independent, no pertanyia als Estats Units). Havia estat destinat pel govern com a lloc de reclusió dels leprosos per evitar propagar el contagi d'aquesta malaltia. En l'oblit i sense mínimes condicions de desenvolupament, els leprosos morien amb una molt pobra atenció mèdica. El futur sant hi va romandre 16 anys fins al moment de la seva mort.

A ulls del món «va ser el pastor del ramat més espantós», diu el pare Alfred Bell, ss.cc., postulador de la causa de canonització del pare De Veuster. «Els seus deixebles eren els malalts, pudents, devorats per les llagues, separats de la seva família.» «Va ser religiós, missioner i sacerdot. Aquestes tres característiques penso que s'han de veure unides», afegeix el pare Bell.

Per les immenses necessitats d'aquest lloc la seva feina es realitzava entre activitats pastorals, consell espiritual, administració de sagraments. Eren tan poques les mans disponibles allà que també feia de paleta i lampista, entre altres feines pesades. Va voler convertir Molokai en un lloc més digne, més alegre. Va crear un cor i una banda de música. «Gràcies a la seva tasca va canviar les circumstàncies de vida i va fer el món més feliç», assegura el pare Bell.

«Damià va ser molt conegut ja durant la seva estada a Molokai, admirat i atacat al mateix temps. Molts els van anar a visitar, metges, escriptors, pintors. Altres van publicar articles als diaris», recorda el seu postulador. Damià no prenia precaucions per evitar el contagi amb la lepra. El 1885 va comprovar que tenia la malaltia quan va submergir els peus en un cubell d'aigua bullent i no va sentir res. Per evitar el contagi amb les persones sanes, el sacerdot no podia sortir de l'illa. Va experimentar així el dolor físic i també la soledat i l'abandonament que van sentir els seus leprosos. Es privava fins i tot de molts mitjans essencials per a la seva vocació, com la

El P. Damià serà canonitzat l'11 d'octubre.

presència d'un sacerdot que el confesés o l'ajuda i el consol dels germans de la seva comunitat.

Amb tot, els darrers dies de la seva vida van ser més suportables espiritualment. Va comptar amb l'ajuda de sis missioneres franciscanes que van viatjar des de Honolulu, així com amb el sagrament de la confessió del pare Wendelino, un germà sacerdot que el va socórrer en els darrers dies. I va ser a Molokai on el pare Damià

va morir el 15 d'abril del 1889. «Una presència enmig dels apartats fora d'aquest món necessàriament havia d'interpel·lar les consciències. Tot just havien passat dos mesos de la mort de Damià, quan es va fundar a Londres el Leprosy Fund, primera organització de la lluita contra la lepra», assegura el pare Bell.

«La vida del pare Damià convenç molta gent. Molts es pregunten d'on rebia aquesta força. El seu exemple parla a la gent del segle XXI», subratlla el postulador. I assegura que el seu testimoni té molt a dir en aquests temps: «Avui, com aleshores, sorgeixen al món tota mena de marginats: malalts incurables, infants abandonats, joves desorientats, dones explotades, gent gran desatenta, minories oprimides.» «Per a tots, Damià continua sent la veu que recorda que l'amor infinit de Déu està fet de compassió, de confiança i d'esperança. En Damià tots hi poden trobar el missatge de la bona nova», constata el pare Bell.

«Bon samarità, es va inclinar sobre aquells que la malaltia va apartar al caire del camí. Per aquest títol precisament Damià es converteix en exemple per a qualsevol home i dona que es vol comprometre en la lluita per un món més just, més conforme amb el cor de Déu», diu el seu postulador. «Servidor de Déu, és i continuarà sent per a tots el servent de l'home, qui encara més que viure el que necessita són raons per viure. Aquest és el pare Damià que no pas encara avui ens continua desafiant», conclou el pare Bell.

Espanya

Milers de joves donen la benvinguda a la creu de la JMJ

SIC / Madrid

Una gran multitud de joves es va apropar el 14 de setembre fins a la catedral de l'Almudena a Madrid. Entre tots sumaven prop de cinc mil i van anar fins al temple per rebre juntament amb l'arquebisbe de Madrid i president de la Conferència Episcopal Espanyola, el cardenal Antonio M. Rouco Varela, la creu de la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ), que se celebrarà a Madrid la tercera setmana d'agost de l'any 2011.

El cardenal Rouco va presidir la gran vetlla de pregària, que assenyalava el començament del pelegrinatge de la creu per la ciutat de Madrid i la resta de les diòcesis espanyoles. La primera estació de la creu i la icona va ser la Vicaria III, on el cardenal va demanar als joves que s'entossudeixin «amb coratge i valentia» a donar testimoni del Senyor. En la seva homilia el cardenal va explicar que «el nostre propòsit és clar, senzill i audaç: volem arribar fins al final del nostre camí com a pelegrins que han cercat i trobat Crist Crucificat». Així, va convidar a descobrir tot el que enclou la creu, a cercar el rostre de Crist perquè il·lumini i transformi la vida de tots. «No serà fàcil aconseguir-ho —va dir— però sí immensament gratificador i joiós.»

Amb tot, va demanar als joves que no cessin en l'intent tot i l'«escàndol» que pot produir, també ara, en el nostre temps «dins i fora dels ambients socials i culturals més o menys influïts o tocats per l'herència de la fe cristiana». «No són menys —va afegir— els que consideren avui l'anunci de Jesucrist una neciesa.» Però, enfront del «superhome» que no necessita ni depèn de Déu, va dir que els problemes de l'home «necessiten respostes realistes i eficaces per a la solució en aquest món» i que ha estat la mateixa història, les tragèdies del segle XX, les que ens ensenyen a quins «abismes de destrucció del que és humà condueixen aquests projectes d'autodivinització personal i col·lectiva de l'home». Enfront d'això, l'arquebisbe de Madrid va exposar què representen els joves que esperen Crist en el més íntim del seu cor. «És només —va afirmar— cosa dels senzills de cor.»

Finalment, va demanar a la Mare de Déu que «ens ensenyi com fer aquest camí de pelegrins de la creu gloriosa del seu Fill Jesucrist a Madrid, humilment, senzillament i valentment, mostrant-la en tota la seva veritat als joves madrilenys a la seva família i a tota la societat», i que ens ajudi «a no defallir» en aquest temps que queda per celebrar amb el Papa la Jornada Mundial de la Joventut.

Filipines

Assassinat un sacerdot defensor dels drets humans

Fides / Manila

La sèrie de delictes polítics i execucions sumàries contra activistes dels drets humans que des de fa uns quants anys afecta les Filipines ha tornat a colpejar un sacerdot catòlic. Es tracta del P. Cecilio Lucero, assassinat el 6 de setembre per un grup d'homes armats a la província de Samar del Nord, al sud de la capital Manila. El P. Lucero, rector de la ciutat de Catubig, era considerat un defensor dels més febles i un activista a favor dels drets humans. Era responsable de la Comissió pels Drets Humans de la diòcesi de Catarman, a la qual pertanyia, i havia començat diferents iniciatives i projectes en defensa dels pobres, denunciant abusos de poder. Tenia a més alguns parents involucrats en la política a la província de Samar del Nord. Aquest fet, segons els investigadors, podria estar relacionat amb l'homicidi: una espècie de venjança o d'avertència transversal de tipus polític. A la regió de Samar del Nord són nombrosos els homicidis de polítics, periodistes, agents socials i pastorals que s'atreveixen a aixecar la veu per defensar els drets humans de les categories més febles o acusar de corrupció els poderosos.

A

Amb motiu de l'Any Sacerdotal convocat per Benet XVI, per commemorar el 150è aniversari de la mort del sant rector d'Ars, Joan M. Vianney, *Catalunya Cristiana* inaugura una secció en la qual publicarem una sèrie d'articles per aprofundir en la figura del sacerdot. A la llum del lema d'aquest any, «Fidelitat de Crist, fidelitat del sacerdot», oferirem diferents articles en què reflexionarem sobre el ministeri del prevere, així com sobre la seva identitat i la seva vida a l'Església.

TESIS SOBRE EL MINISTERI DE PREVERE A L'ESGLÉSIA (1)

El sacerdot, home entre els homes

Ramon Prat i Pons

Vicari general
de Lleida

Quan llegim la biografia de sant Joan Maria Vianney, el rector d'Ars, observem la seva gran qualitat cristiana, espiritual i pastoral. Tanmateix, sovint oblidem la seva gran qualitat humana. En aquest 150è aniversari del seu traspàs, val la pena que pensem una mica en la seva humanitat, donada la importància d'aquesta dimensió en la vida de les dones i els homes.

En primer lloc, val a dir que quan parlem de la qualitat humana d'algú, hi ha gent que pensa que és un tema marginal en la configuració de la santedat d'una persona, puix que la santedat és un tema espiritual. Aquest plantejament comet l'error, àdhuc per la mateixa qualitat espiritual, de separar la creació de la redempció i, doncs, també de la santificació.

Parlar de la qualitat humana d'al-

gú, doncs, és parlar de la creació de Déu que es manifesta en aquesta criatura concreta enmig de la simfonia de l'univers.

Això que és veritat, quan ens referim a tots els éssers humans, també ho és quan volem contemplar el sentit profund del ministeri del prevere en l'Església i en el món. Efectivament, el prevere és un home entre els homes i les dones i, per tant, sotmès als desafiaments i a les esperances de les persones de la nostra generació.

Aquesta condició humana del prevere fa que hagi d'estar atent a les necessitats bàsiques de la persona: físiques, psíquiques, socials i espirituals.

Dit d'una altra manera, ha de tenir cura del seu cos, de la seva ment, de la seva afectivitat, de la seva participació

en el bé comú de la societat i, també, del seu creixement humanista i transcendent.

Al nostre temps, especialment, ha de tenir cura de la necessitat de comunicació. Ningú no acceptaria que un prevere pot continuar treballant si no s'alimenta. Tampoc s'acceptaria que pot continuar servint la comunitat cristiana si no prega. Tanmateix, sovint es dona per suposat que, si el prevere no frueix d'una comunicació adient, pot continuar treballant amb alegria i pau.

El sant rector d'Ars ofereix un model perfecte d'humanitat, perquè va realitzar plenament la seva condició personal amb una alimentació austera, però suficient; amb una reflexió i comunicació senzilla, però evolucionada; amb un arrelament profund en

els problemes del seu poble, especialment dels pobres, i amb una pregària oberta i plenament confiada en la tendresa de Déu.

Els preveres de l'Església, avui, hem de tenir cura de la nostra condició humana. Cadascú és responsable de la pròpia vida. Cada prevere, també, és responsable de la condició humana dels altres germans del presbiteri. La comunitat cristiana, a la qual el prevere dedica tota la seva vida, és responsable de la cura dels preveres. La raó és ben senzilla: solament quan ens estimem els uns als altres, donem testimoni que el Crist Vivent és el Senyor de la vida i de la història i, també, que el nostre testimoniatge de la resurrecció és creïble. Certament, el prevere és un home entre els homes i les dones del nostre temps.

SACERDOTS DE PEL·LÍCULA: HISTÒRIES DE FIDELITAT I SERVEI (1)

En el començament hi havia Hollywood

Peio Sánchez

Director del departament de cinema
de l'arquebisbat de Barcelona

En el període del cinema clàssic nord-americà, que s'estén fins a l'any 1960, podem destacar un grup important de pel·lícules que tenen sacerdots catòlics com a protagonistes. La seva qualitat, així com la seva repercussió social i comercial, serà molt important i defineixen una època on el sacerdot és referent moral enmig de les convulsions històriques. El fet de la censura a l'entorn del Codi de Producció de William H. Hays potencia l'aparició d'aquestes figures que a més no poden ser denigrades com assenyala el text del codi: «Els ministres del culte en les seves funcions de ministres de culte mai no seran mostrats sota un aspecte còmic o crapulós. Els sacerdots, els pastors i les religioses mai no es podran mostrar capaços d'un crim.»

Comencem amb el director Norman Taurog, que realitza amb èxit dues pel·lícules (*Forja de homes*, 1938, i *La ciudad de los muchachos*, 1941) que expliquen les aventures del pare Flanagan, memorablement interpretat per Spencer Tracy, que acull en una experiència educativa nois sense llar. Els seus intents per recuperar per a la vida social els joves ens presenten un Mickey Rooney fent de rebel marginal. En un paràmetre similar es mou el pare Connelly (Pat O'Brien), que entra en conflicte amb el seu antic amic de la infància Rocky Sullivan (James Cagney) perquè aquest gàngster reconegut no influeixi sobre un grup de joves a *Ángeles de caras sucias* (1938), de Michael Curtiz. També prolongant aquesta línia de sacerdots que ajuden joves en situació de risc podem recordar *Refugio de criminales* (1960), on en aquesta ocasió el pare Clark i el seu amic, l'advocat Louis Rosen, funden una llar destinada a la rehabilitació de joves condemnats.

En un to més de comèdia tenim les oscaritzades aventures del pare O'Malley dirigides per Leo McCarey. En *Siguiendo mi camino* (1944) aquest

jove i dinàmic sacerdot arriba a una parròquia en dificultats, l'ancià rector de la qual (Barry Fitzgerald) al començament es resisteix als canvis, però acaba per acceptar els nous mètodes pastorals del seu vicari, i acaben per mantenir una amistat entranyable. Després de set oscars el 1944 apareix la seva continuació, *Las campanas de Santa María* (1945), on en aquesta ocasió el sacerdot és destinat a una escola de Nova York on la germana Benedicta, Ingrid Bergman en persona, intenta tirar endavant un grup de nois del carrer. Novament música i bones intencions per a un públic que comença a veure el final de la Segona Guerra Mundial.

Gregory Peck interpretarà amb gran èxit, nominat per a l'Oscar, un sacerdot escocès missioner a la Xina, on viu grans dificultats acompanyat d'una religiosa i dos metges que l'ajudaran en la seva tasca de promoció humana i espiritual. Amb *Las llaves del reino* (1944), de John M. Stahl, ens endinsem en aquest interessant subgènere de missions que ens oferirà realitzacions interessants. El gran John Ford, director que es reconeix com a catòlic, ha volgut plasmar en dues de les seves pel·lícules la figura del sacerdot. En primer lloc, en la seva obra mestra i homenatge a la seva Irlanda natal *El hombre tranquilo* (1952). Les dificultats per casar-se de Sean Thornton (John Wayne) i Mary Kate Danaher (esplèndida Maureen O'Hara) seran resoltes per un acord del sacerdot catòlic i el pastor protestant, que veuran per una vegada dirimida la seva enemistat per afavorir l'enllaç. La segona és una obra menor però emotiva i profunda, *El fugitiu* (1947). Se'n hi explica la fidelitat d'un sacerdot que en plena persecució religiosa en un país imaginari, que podem suposar que s'identifica amb Mèxic, i ajudat pels feligresos, roman com a únic referent en el servei ministerial fins a arribar al sacrifici.

Amb *La llei del silenci* (1954) arribem a una de les figures més significatives del sacerdot a la pantalla. El pare Barry, interpretat veràment per Karl Malden, se'n presenta com l'home íntegre que, enmig de la manipulació de les màfies d'estibadors, lluita contra la injustícia en nom de la paraula de Déu. Llàstima que la pel·lícula tingui com a fons una certa justificació de la delació que Elia Kazan fa d'alguns companys davant del Comitè d'Activitats Antiamericanes. Interessant és també el fals sacerdot catòlic interpretat per Humphrey Bogart a *La mano izquierda de Dios* (1955). Allà l'impostor és transformat de mica en mica per la missió i conduït al territori de la bondat.

Tot i que de l'altre costat de l'Atlàntic, però dins d'aquesta tendència cinematogràfica que ressalta la presència del sacerdot, cal esmentar dues pel·lícules. *Yo confieso* (1953), d'Alfred Hitchcock i protagonitzada per Montgomery Clift, en el paper d'un sacerdot que fidel al secret de confessió és acusat de cometre un crim. En aquesta intriga, el mestre del gènere i també significat com a director catòlic, ens ofereix un bon exemple de fidelitat al sagrament i al servei a les persones que culmina amb l'absolució de l'autèntic culpable. D'aquesta mateixa època és la pel·lícula francesa *El renegado* (1953), de Léo Joannon Morand. Un sacerdot catòlic renegat es veu obligat a descobrir la seva veritable identitat davant dels seus companys militars i presoners com ell, quan ha d'assistir espiritualment al capellà del regiment que està agonitzant. Aquest gest omple d'admiració Gerard, un altre oficial, que es converteix, alhora que sent la crida a la vocació sacerdotal. En aquesta cadena de comunicació de la fe s'implica Morand, un cercador etern, que trobarà Déu amb el testimoniatge fins i tot de mort del jove Gerard.

Paraula i vida

El Rosari: contemplar amb Maria el rostre de Crist

El cristià necessita contemplar el rostre de Crist perquè ha de ser un testimoni seu enmig del món on viu. Joan Pau II en la seva carta apostòlica sobre el Rosari va dir que «recitar el rosari no és altra cosa que contemplar amb Maria el rostre de Crist». No hi ha dubte que Maria ens ajuda a contemplar el rostre de Crist, perquè ningú com ella no s'ha dedicat amb tanta assiduïtat a la contemplació del rostre del seu Fill. Maria viu mirant Crist i té en compte cadascuna de les seves paraules: «Guardava tot això en el seu cor i ho meditava», afirma l'evangelista Lluc. Els records de Jesús, impresos en la seva ànima, l'han acompanyat en tot moment i l'han portat a recórrer amb el pensament els diferents episodis de la seva vida al costat del Fill.

Aquells records són els que han constituït, en certa manera, el *rosari* que Maria ha recitat constantment en els dies de la seva vida terrenal.

La contemplació del rostre de Crist ha de portar a configurar-se a ell. L'apòstol Pau parla de «revestir-se de Jesucrist» i demana coherentment: «Tingueu els mateixos sentiments que tingué Jesucrist.» En el recorregut espiritual del rosari, basat en la contem-

plació incessant del rostre de Crist, la configuració a ell s'aconsegueix introduint-se, el cristià, de manera natural en la vida de Jesús i fent-lo compartir d'alguna manera els seus sentiments.

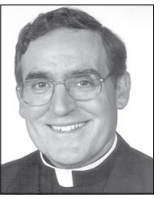
Dels molts misteris de la vida de Crist, el Rosari tan sols en considera uns quants, que fins la carta del Papa abans esmentada eren de goig, de dolor i de glòria. Tanmateix, per ressaltar el caràcter cristològic del Rosari, Joan Pau II va afegir alguns esdeveniments de la vida de Jesús que permetin de contemplar també els misteris de la vida pública del Mestre entre el baptisme i la Passió. Durant la seva vida pública és quan els misteris de Crist es manifesten d'una manera especial com a misteris de llum. En concret són: el baptisme de Jesús en el Jordà, la presència de Crist a les noces de Canà, l'anunci del regne de Déu, la transfiguració de Jesús en el Tabor i la institució de l'Eucaristia. Són els cinc nous misteris denominats de llum.

El rés del Rosari marca el ritme de la vida humana. És la implicació antropològica d'aquesta oració cristològica i mariana, perquè qui contempla Crist tot recorrent les etapes de la seva vida, també

descobreix en Ell la veritat sobre la persona humana. La gran afirmació del Concili Vaticà II és aquesta: «Realment, el misteri de l'home només s'aclareix en el misteri del Verb encarnat.» Resseguint el camí de Crist el creient se situa davant la imatge de l'home veritable.

L'anhel de pau és avui particularment sentit per tothom. El Rosari és una pregària orientada per la seva naturalesa vers la pau, pel fet mateix que contempla Crist, príncep de la pau. I el Rosari és també una pregària de la família i per a la família, ja que contemplant Jesús cada membre de la família recupera la capacitat de tornar-se a mirar als ulls, per comunicar-se, solidaritzar-se, perdonar-se recíprocament i començar de nou amb un pacte d'amor renovat per l'Esperit de Déu. La família que resa unida, roman unida.

La carta apostòlica esmentada fa una invitació cordial adreçada a tothom perquè fem experiència personal que «el Rosari marca el ritme de la vida humana, per harmonitzar-la amb el ritme de la vida divina, en comunió joiosa amb la Santíssima Trinitat, destí i anhel de la nostra existència».

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Accions bones i dolentes

A vegades la secció de «Cartes al director» dels diaris perllonga polèmiques sobre qualsevol assumpte, fins i tot en recordo una sobre els mitjons de rombes. Em va interessar la que es va desenvolupar al diari *The Times* de Londres a partir d'una idea legislativa per a suprimir de l'educació primària els conceptes *bo* i *dolent*. Uns lectors deien que tots tenim una consciència que ens diu en línies generals el que està bé i el que està malament, i que això ens inspira la conducta. Uns altres argumentaven, en un exercici de relativisme, que són convencions socials les que estableixen el que està bé i el que no, que poden canviar segons els països i amb els temps.

Penso, sobre això, que si bé unes actituds es regeixen pels costums canviants o les modes, hi ha actes humans objectivament dolents i d'altres que són objectivament bons. I això és així perquè la persona és lliure i per tant responsable dels

seus actes després d'un judici de la seva consciència. Hi ha una moral natural, anomenada així perquè Déu la va infondre en la nostra naturalesa (i que l'escoltem per la veu de la consciència) que explica que matar, robar o fer mal als altres són sempre actes condemnables moralment, no només a partir de Moisès i el lliurament dels Deu Manaments, sinó des d'Adam i Eva. Les conductes de Caïn i Abel en són una mostra.

Això no obstant, no es pot pensar que sempre i en cada cas concret sigui fàcil distingir el que és bo del que no ho és, el correcte de l'improcedent. Per a això hi ha la formació de la consciència de cadascú i els mestres de moral que durant segles han actuat com a consellers en l'acompanyament espiritual.

El Catecisme de l'Església catòlica, per aclarir aquests temes, ensenya que la moralitat dels actes humans depèn de l'objecte de l'acte i de la intenció de qui el realitza. I mostra que un acte

bo (per exemple, pregar) pot ser desordenat si la intenció és dolenta (per ser vist, presumir de piados, etc.). En canvi, una intenció bona no salva una acció si és dolenta: com blasfemar, matar, condemnar un innocent, etc. El principi tan conegut que «la fi no justifica els mitjans» acostuma a ser una regla de conducta molt útil. Sent això així, no tot és blanc i negre en els actes concrets de la vida diària i cal atendre les circumstàncies de l'acció. Si bé aquestes no poden qualificar els actes per si mateixes, ni modificar la seva qualitat moral, sí que agreugen o atenuen la responsabilitat del subjecte, per exemple actuar per por de la mort.

Distingir el que és bo del que no ho és, però, no és una cosa pròpia només de persones preparades capaces de fer disquisicions, sinó que és a l'abast de qualsevol persona de consciència recta que actuï amb el sentit comú de la moralitat que duu en l'ànima.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Punt de vista

Marta Nin

Corresponsal de «Catalunya Cristiana» a Roma

La dimissió del director de l'«Avvenire» en el marc eclesial i institucional

Les acaballes de l'estiu s'han vist sotragades a Itàlia pel clamor que han suscitat, tant políticament com eclesialment, les acusacions contra Dino Boffo, director del diari *Avvenire*, des de les pàgines d'*Il Giornale*, de propietat del germà de Silvio Berlusconi. Tot va començar quan en la secció de cartes al director de l'*Avvenire*, publicat per la Conferència Episcopal Italiana, van ploure missives de lectors que criticaven el silenci de l'Església i del mateix diari al voltant de les revelacions sobre la vida privada de Silvio Berlusconi. Dino Boffo va respondre a alguns lectors al·ludint subtilment a un escenari desolador i en algun altre cas reclamant més sobrietat. Va ser aquest el detonant de la publicació a *Il Giornale* d'un decret penal de l'any 2004 contra Dino Boffo per assetjament sexual telefònic. El diari també titllava Boffo d'homosexual. El director de l'*Avvenire* va defensar-se explicant que no era ell l'autor de l'assetjament, sinó un jove exdrogoaddicte que havia acompanyat com a col·laborador al diari per tal d'ajudar-lo; el jove, que avui és mort, agafava el telèfon de Boffo quan aquest sortia del seu despatx. Les acusacions d'*Il Giornale* van desencadenar una allau de solidaritat vers el director del diari catòlic, en què es van posicionar en primera fila els bisbes italians. El cas no ha quedat gaire clar, però malgrat la suposada innocència de Boffo, segurament hauria estat més prudent que el 2004 aquest hagués deixat de concentrar el poder dels mitjans de comunicació episcopals italians (també era director de la televi-

sió Sat2000), pel possible escàndol que aquell decret penal podia portar a la Conferència Episcopal Italiana. De fet, així ha estat ara.

Silvio Berlusconi s'ha manifestat aliè a la campanya del diari del seu germà. I podria ser cert perquè el president del govern n'ha sortit força perjudicat a causa de la tensió posterior amb l'episcopat. Itàlia és un país moderat on el vot dels catòlics és fonamental.

La dimissió irrevocable de Boffo no va ser immediata però va acabar arribant. En aquesta dimissió, algú hi veu la voluntat de Benet XVI, que va trucar expressament al cardenal Bagnasco, president de la Conferència Episcopal Italiana, per informar-se i valorar el cas. I és que no hem d'oblidar que el Papa és el primat d'Itàlia, país on es troba la Santa Seu. Això fa que a vegades s'oposin ben de prop dos tarannàs diferents a l'hora d'afrontar les relacions amb el govern del país: a diferència de la Conferència Episcopal, la Secretaria d'Estat privilegia la línia institucional. En aquest sentit, és interessant l'anàlisi de Vittorio Messori que, al *Corriere della Sera*, explica que al llibre *Informe sobre la fe* l'aleshores cardenal Ratzinger afirmava que les més de 100 Conferències Episcopals del món no tenen base teològica i no s'ha de caure en el federalisme clerical, ja que de Vaticà n'hi ha un de sol i és allà on s'assumeixen les grans línies de govern.

La diplomàcia es va posar mans a l'obra i, després del clamor i la tempesta mediàtica, l'*Osservatore Romano* parlava de clima de «serenitat institucional» en l'última visita del Papa a Viterbo.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

En blanc i negre

Temps era temps, quan la televisió era en blanc i negre, al començament del capvespre, apareixien a la pantalla uns dibuixos animats molt simpàtics. La primera imatge era la d'una nena petita —amb cara d'entremaliada— que, amb simpatia, invitava els menuts de la família a anar a dormir per poder anar, l'endemà, a l'escola. L'escena següent mostrava els germans i germanes de la primera nena —eren família nombrosa— que, amb el pijama posat, saltant i ballant, anaven cap a la seva habitació mentre cantaven: «*Vamos a la cama que hay que descansar, para que mañana podamos madrugar.*» Les darreres imatges presentaven els menuts agenollats damunt del llit i resant amb les mans juntes. Temps era temps.

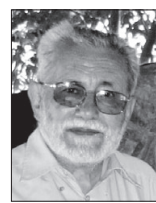
Els pares espirituals, anomenats també directors espirituals, posaven molt d'èmfasi en la necessitat de la pregària en anar a dormir. Volien que els darrers pensaments del dia fossin moments de pau i serenitat per tenir el pensament enlairat a Déu i que, l'endemà, el primer pensament del dia fos també per al Senyor. Aquesta pràctica molts l'hem recollida; no sé si, per a bastants, la ràdio és la que

acompanya els darrers pensaments. Quan vaig ser capellà d'escola, els nois i noies solien dir-me que, al vespre, es recordaven de resar; al matí tenien un caire més oblidat pel que fa a l'oració. Llevar-se i retornar a l'activitat sempre ha suposat un esforç no sempre vençut o almenys retardat per la peresa.

Sant Ignasi de Loiola, en els seus exercicis espirituals, dóna molta importància als darrers pensaments abans d'anar a dormir. Era una pràctica que afavoria el clima de pregària durant la nit i que permetia continuar l'oració en cas d'insomni i en llevar-se al matí. Els mestres espirituals sempre han considerat que resar a la nit era una higiene espiritual i un deixar-se endur a les mans de Déu. El salm 9, de les primeres Completes del diumenge fa: «M'adormo en pau així que em fico al llit i em sento en Vós segur, només en Vós, Senyor.»

He llegit que Gandhi afirmava que l'oració havia de ser el forrellat de la nit i la clau del matí.

Temps és temps i ara la televisió és de colors i la tira dels nens que resaven ja no la passa cap emissora. Però la necessitat de la pregària continua sent el secret de la pau i del goig.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Des de Jerusalem

En aquesta ciutat, quan hi tens amics i quedes amb ells, et sents com a casa. Mai, però, com aquesta vegada, aquesta sensació ha estat tan intensa. Potser és perquè, com que cada vegada sóc més vell, creix la riquesa espiritual, i un dels valors perennes n'és l'amistat. El cristianisme no és cap religió de llibre, com es diu moltes vegades. Ni religió de pedres arqueològiques, com pensen alguns aquí. Hem visitat, des del principi, Llocs Sants, però també hem saludat els amics com a ocupació saludable i hem reflexionat, discutit i pregat junts.

A Jerusalem vivim realitats antigues que comprovem que són actuals. Perquè la història de Jesús de Natzaret, tot i que els manuals la situen molt pretèrita, interpel·la la nostra realitat d'avui. Cal afegir que són dies de Ramadà, per això sorprèn el xivarri del carrer. No puc oblidar la nostra mainada, sotmesa a tantes activitats extraescolars, estudi de llengües i pràctica d'esports amb monitor titulat. Aquí no, trobem canalla per tot arreu, i criden i riuen amb espontaneïtat. Desborden felicitat. Hi ha llocs, però, que sorprenen negativament. Hebron hauria de ser lloc de trobada de jueus, cristians i musulmans, però no és així, s'hi respira desconfiança pel carrer i precaució al recinte sant. La làmpada que penja a l'interior de la caverna de Makpelà, estava apagada. Ho vam advertir i de seguida van canviar els quatre recipients i en van encendre el ble. Mentre feien aquesta maniobra, vam poder mirar cap a l'interior obscur que el flaix de les nostres càmeres il·luminava. Allà reposaven els cossos dels patriarques i matriarques que van iniciar la història de la salvació. Aleshores, hom enveja la fe d'Abraham, aquell que fou triat, el primer, per saber que la Divinitat és Déu personal, comunicable i capaç de fer-se amic dels homes. Vam contemplar els cenotafis des d'un angle reservat als jueus, i després vam sortir i vam tornar a entrar al recinte reservat als musulmans. En nosaltres, els cristians, ningú no hi ha pensat, la nostra presència tampoc no els causaria cap conflicte. La visita a aquest lloc sempre em resulta emocionant i dolorosa. Potser aquesta vegada m'ha dominat l'emoció perquè hem estat afortunats de poder-ne veure l'interior.

Mambré, com sempre, està abandonat. Recordem l'hospitalitat del Patriarca, l'afecte demostrat per Déu i la gràcia desconfiança de Sara. Va ser aquí on la llavor d'Isaac va començar a germinar. Un ésser tan petit va ser l'inici de la promesa de multiplicar la seva descendència més que l'arena de les platges i les estrelles del cel. Davant la desolació d'aquest lloc, m'alegro de ser una estrella de les promeses a Abraham.

Betlem ja és el súmmum. Em vaig esquitllar com vaig poder entre tots els que s'afanyaven per veure l'estrella de plata i em vaig situar al lloc on Santa Maria es va apropar per posar el Nen al pessebre. Aquest va desaparèixer fa segles, envoltat d'emboïcs. Potser el que en queda són els fragments que ara es guarden a Roma. Era tan a prop de la paret que em semblava sentir el ressò dels plors, el batec del cor que va estimar tant els homes. Pel carrer he vist una tórtora. He pensat en la Mare de Déu, que en va triar un parell per oferir-les al temple. De seguida, vam contemplar des del cim de la muntanya de les oliveres la gran esplanada. Les figures humanes que s'hi movien eren minúscules. Però, tot i que eren petites, cadascuna portava dins seu la guspira divina que Déu va diposar en cadascuna d'elles.

A Getsemaní, acompanyat per l'amabilitat del gran amic, fra Rafael, i del superior, P. Luis, nascut molt a prop de la meua terra, que m'atorga la seva amistat i simpatia, hi vam celebrar l'Eucaristia.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
(llserrall@gmail.com)

Debat sobre la prostitució

La prostitució del carrer ha saltat als mitjans de comunicació en forma de debat. Televisió, ràdio i premsa han lluitat per informar i opinar sobre aquest tema. Voldria aportar el meu punt de vista a través de tres afirmacions. Primera, el contingut no versa tant sobre la prostitució com sobre la imatge que genera. La degradació de la ciutat de Barcelona, denunciada des d'òptiques diverses, dilapida a mans plenes un patrimoni mediàtic que va costar molt forjar. Un model *light* i mancat de consistència arriba a l'extrem. La prostitució de carrer i la manera d'exercir-la, especialment al centre de la ciutat, contribueix a difondre una imatge degradada. El problema posa l'accent en la seva dimensió mediàtica. No ens enganyem. Si alguns diaris no haguessin recollit a les seves pàgines fotografies compromeses, la vida continuaria igual. El govern municipal, que gasta la pólvora en salves i mostra un rumb desconcertat i erràtic, vol taponar aquesta via d'aigua, per on pot patir una hemorràgia de vots. Les solucions aportades pels socis de govern són disperses. Només preocupa el símptoma, la causa no importa. La imatge és el motor polític. Sostreure's a la seva tirania seria massa costós. La realitat no interessa si no es detecta ni es difon. Es fuig de la transparència. S'amaguen els problemes. Se silencien els conflictes. Amb això, la democràcia es corromp. Si la imatge és falsa, el problema és l'engany. Si la imatge és veritable, el problema és la realitat que la sustenta.

Segona, ningú no s'atreveix a afrontar a fons el problema de la prostitució. Hi ha hagut algun intent, però aviat queda avortat. Hi ha tres postures bàsiques enfront d'ella: l'abolicionisme, la regulació i la permissivitat. Qualsevol d'aquestes té el seus pros i els seus contres. Actualment, en el nostre context predomina la permissivitat. Darrere de cadascuna, hi ha pulsos ideològics. Com que la prostitució recau majoritàriament sobre la dona, un ampli sector del feminisme la suporta malament. L'enorme activitat econòmica que genera escapa als controls impositius i s'opaca en la manca de control. Un intervencionisme més gran podria conduir-la encara més als soterranis del sistema. Potser les possibles mesures serien impopulars i cap polític no es vol cremar en una batalla que no té l'èxit garantit.

Tercera, el problema més radical de la prostitució afecta l'àmbit de la llibertat. Totes dues postures extremes són clares. D'una banda, un sector, víctima d'autèntiques màfies, exerceix la prostitució com a pura esclavitud sexual. No hi ha llibertat. Està constrenyida a prostituir-se, sota pena de càstigs, amenaces i, fins i tot, perill de mort. Aquesta situació és inadmissible i caldria lluitar-hi en contra amb tots els mitjans. Tolerància zero en aquest punt. Una persona no pot ser obligada a mantenir relacions sexuals en contra de la seva voluntat. Encara menys en règim d'explotació econòmica. Les màfies són poderoses, riques i costa desactivar-les. D'altra banda, hi ha un altre sector que es dedica voluntàriament a la prostitució, perquè la vol exercir. Què podem fer enfront d'aquesta decisió? En aquest cas hi ha llibertat, i per tant consideracions ètiques. No crec adequat negar l'existència d'aquest sector, que és real, mitjançant arguments manipuladors. Entre tots dos extrems, hi ha moltes tonalitats, perquè la llibertat humana té els seus matisos i retalls. Fàcilment podem caure en la hipocresia quan debatem sobre la prostitució. Es tracta d'un problema humà que té una dimensió social inevitable. Amb tot, no hem d'oblidar les formes subtils de prostitució que s'esquitllen entre els racons de la societat, com ara les prestacions sexuals per obtenir una feina, un ascens, una nota, uns favors concrets... Quedar-nos només pendents de la imatge és prostituir la realitat. Hem d'anar més enllà.

Finestra a la vida

Victòria Molins
s.t.j.

Mentre al món hi hagi amor i tendresa...

«No puc deixar-me endur pel pessimisme. De cap manera. Malgrat que les coses sembla que pinten malament...» Això és el que em deia a mi mateixa un d'aquests dies en què sembla que tot se t'enfonsa al voltant. Motius n'hi ha, és veritat, però, mentre hi hagi amor i tendresa al món, podem tenir esperança. Potser, com que m'he dedicat molts anys al periodisme, m'he acostumat a veure i sentir-hi molt més del que veu i sent molta gent, pels carrers, al metro o a l'autobús de la meua ciutat. L'espectacle que vaig observar fa uns dies potser va passar desapercebut a la majoria, però us puc ben assegurar que a mi em va fer desenfocar la visió, entelada per unes llàgrimes que lluitava per amagar.

Aquell vailet devia tenir uns set o vuit anys. No gaire més. Pel color de la seva pell, els trets de la seva fesomia i la manera de parlar em va semblar dominicà. Anava amb el cotxet del seu germà petit, d'uns dos anys. Van passar davant del bar del costat de casa i es van aturar. Hi havia un d'aquells pòsters que anuncia gelats amb un realisme gran. La calor i la xafogor del migdia els feia més desitjables. El petit va assenyalar els gelats, i amb els gestos va fer entendre al seu germà que volia un d'aquells gelats que el cartró mostrava despertant el seu desig. El germà va enlairar les mans com dient que no tenia diners. Però la cosa no va quedar aquí. Amb un somriure deliciós i amb la tendresa més d'un pare que d'un germà va fer veure que n'agafava un del cartró i l'hi donava fent amb la boca com si ell també en mengés. No cal dir com va acabar aquella escena que vaig contemplar amb deliri. Però, la tendresa d'aquell marrec que volia suplir amb la imaginació allò que no podia fer realitat va ser una veritable lliçó d'optimisme. I em vaig tornar a dir a mi mateixa: mentre hi hagi amor al món no ens podem deixar portar per l'angoixa ni pel desencís.

Vaig recordar la conversa que acabava de tenir a la presó amb un noi que ho té molt malament des de la infantesa. La droga i la delinqüència l'han portat a una situació límit de la qual vol sortir però no té prou forces per fer-ho. Em va parlar de la seva angoixa, de la seva lluita, tot suplicant una ajuda que sovint em va fer sentir tan impotent com ell... Estar al seu costat, estimar-lo de debò i escoltar amb atenció les seves penes és de vegades l'única cosa que puc fer i que ell agraeix molt perquè té un bon cor acostumat, però, a patir en soledat. De cop i volta va callar, em va mirar i em va dir: «Algú em va dir l'altre dia que a mi només em pot salvar l'amor de Déu. Però què és l'amor de Déu?» Jo no podia fer un discurs teològic sobre l'amor que l'Esperit ha vessat en els nostres cors. No hauria estat oportú. Ni calia. M'hi vaig acostar i el vaig abraçar dient-li que, quan ens estimem entre nosaltres, hi ha amor de Déu. «Pots estar segur que Déu t'estima i que el seu amor et pot guarir de totes les teves angoixes. Perquè jo sé que, si estigués a la meua mà, ho faria.» Després vaig tocar de peus a terra per dir-li que Déu ens estima, però que ens ha deixat lliures i som nosaltres els qui hem de posar els mitjans per canviar les realitats feixugues. Ho va entendre. Ara treballem ell i jo, en la mesura que puc, per fer realitat el seu canvi. Tots dos units i confiats en l'amor de Déu...

Zoom

AsiaNews

Milers de vaixells conformen una flota «fantasma», ancorats a ben poques milles a l'est del port de Singapur. Una flota que ja és més gran que la dels Estats Units. No tenen càrrega ni tripulació, tret d'uns pocs homes a bord per al manteniment dels vaixells i la prevenció d'accidents o d'atacs pirates. Aquesta imatge de vaixells inactius és una mostra de la crisi que pateix la navegació comercial, del fet que les exportacions han baixat i que la recessió mundial encara no ha acabat.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Cartes del lector

GUANYADORES DE L'ENIGMA DE «CATALUNYA CRISTIANA»

Trinitat Via Figueras, de Vilafranca del Penedès, i Maria Pilar Ventura Cabot, de Santa Maria de Palautordera, han estat les guanyadores del concurs «Enigma», que el nostre setmanari ha dut a terme dins del suplement «Catrist estiu». Totes dues han rebut un lot de llibres de l'Editorial Casals.

El 17 de setembre va tenir lloc a la redacció de *Catalunya Cristiana* el lliurament del premi a Maria Pilar Ventura, acompanyada de la seva filla, a càrrec de Ramon Casals, president de l'Editorial Casals, i Mn. Jaume Aymar, director del setmanari.

Immigrants en la concertada

Amb el començament del curs tornem a sentir que l'acumulació d'immigrants en escola pública es deguda al fet que els centres concertats seleccionen els alumnes per classes socials. És fals. El desequilibri entre un tipus de centres i un altre no té a veure amb mesures discriminatòries. Hi ha altres raons que justifiquen aquesta diferència encara que mai no se'n parli. Una és l'acumulació de famílies d'immigrants en determinats barris perifèrics que són autèntics guetos. Això explica que aquest desequilibri també es produeixi entre diferents centres públics, com el que es dona entre els situats al centre de les ciutats i els que estan a prop dels barris d'immigrants.

Una altra causa és que, cada vegada més, els infants solen començar l'escolarització abans dels 3 anys, període gratuït només en els centres públics, en els quals tendeixen a continuar després. Però, a més, en referir-se a aquest tema es donen dades globals, oblidant que en la majoria de pobles només existeixen centres públics, sense possibilitat, per tant, d'escolaritzar en centres concertats els immigrants que viuen en zones rurals. Si es publiquessin els percentatges d'immigrants per centres, en lloc de parlar sempre de xifres globals, hi hauria algunes sorpreses.

JOSEP PAUNER SALA
El Prat de Llobregat

Educar en valors o en virtuts?

Davant dels cada vegada més freqüents intents de violació per part de menors, molts diuen que el pro-

blema no se solucionarà rebaixant l'edat penal, sinó mitjançant una educació en valors. I alguns citen com un valor el respecte cap al cos de la dona; així ho afirmava fa poc en un mitjà de comunicació un destacat polític. Crec que no n'hi ha prou amb aquest tipus de valors per evitar agressions sexuals. Fa falta també, i primordialment, educar en virtuts; especialment en algunes, com ara la continència i la fortalesa.

Si es veu el sexe com un mitjà d'aconseguir plaer sense cap limitació ètica i no com una manifestació de l'amor autèntic que requereix el domini de la raó sobre els instints, per saber contenir-se en bé de l'altre quan faci falta, serà difícil aconseguir que els joves respectin el cos de la dona. Per molt que s'inculqui com una cosa que val la pena; i més quan el cinema i la televisió els mostren continuament que el que és gratificant és deixar-se portar pels instints.

MARÍA PARDO ZAMORA
Xirivella (Horta de València)

Continuem a la cua en educació

Només Mèxic i Portugal presenten pitjors índexs de fracàs escolar que Espanya entre tots els països de l'OCDE, segons el darrer informe d'aquest organisme. Es busquen justificacions per part dels responsables i se n'analitzaran les possibles causes. Com a professor de secundària jubilat, crec que són les següents:

Uns plans d'estudis i unes lleis educatives que no afavoreixen la cultura de l'esforç. El permissivisme dels pares, que eduquen els fills des de petits sense sentit del límit i consentint-los tots els capricis, la qual cosa tampoc no els capacita gaire

per fer les coses que costen i superar dificultats. La falta d'autoritat dels professors, que se senten amb poc suport de l'administració, i sovint desautoritzats pels pares a l'hora d'exigir i posar correctius. Una política educativa amb pretensions de progressisme, els esforços de la qual han anat orientats a donar més importància a la igualtat que a la recerca de l'excel·lència. I, efectivament, ha igualat per baix i ha aconseguit així pitjors resultats per a tots.

FREDERIC GÓMEZ PARDO
Girona

Aprendre de la vida

Estem acostumats a veure i sentir, amb molta freqüència, protestes de tot tipus, sempre i per tot. A la dificultat més mínima, sense deixar temps a la reflexió, protestem, ens manifestem, no sabem o no volem afrontar els petits o grans problemes i buscar-hi solució o, si més no, saber-hi viure amb certa serenitat.

Quan no valorem, quan menyspreem, quan rebutgem, quan ens revelem davant de situacions difícils de la vida, perdem una gran ocasió de créixer com a persones, d'adquirir fortalesa, paciència i experiència que amb el pas dels anys la vida ens procura. El tarannà i la vàlua d'una persona es deixen veure, precisament, en els moments de dificultat, de malaltia... La vida és una gran lliçó; cal saber escoltar-la i aprendre-la.

M. DOLORS PUIG USTRELL
Terrassa

Carta d'agraïment

Ja fa gairebé dos anys que a la parròquia de la Bisbal d'Empordà es va suprimir la missa que se celebrava diàriament a les 8 del matí, i a la qual un grup de fidels assistíem amb regularitat.

Va ser llavors quan el senyor rector de Corçà, poble situat a uns 3 quilòmetres de la Bisbal, Mn. Pere-Lluís Aymerich Armengol, sacerdot pietós i treballador, ens va oferir generosament la seva parròquia i la seva persona per tal de celebrar la missa a les 8.15 del matí, tres dies a la setmana.

Aquesta carta vol ser un reconeixement públic a la bona disposició, entrega i acollida per part del senyor rector envers aquest grup de fidels de Rupia, la Sala, Flaça, Corçà i la Bisbal que participem en aquestes misses amb assiduïtat i que amb aquestes ratlles volem expressar-li el nostre més profund agraïment, perquè estem convençuts que tota missa suprimida és un buit que es deixa en una parròquia.

Mn. Pere-Lluís, per decisió episcopal, ens deixa aviat per trasllat a altres parròquies. Li desitgem ben sincerament una bona estada, en la seguretat que la llavor sembrada entre nosaltres serà la mateixa en el seu nou destí.

FRANCESC GRÀCIA I MARGALL
(i 9 firmes més)
La Bisbal d'Empordà

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Tot és relatiu?

—Tinc un company de treball, mestre com jo, amb qui solem discutir de temes d'actualitat. Em sorprèn que en moltes qüestions, sobretot pel que fa a certes conviccions ètiques, manifesta una postura escèptica i acaba sempre amb la mateixa cançó: «Tot és relatiu! El que no es pugui mesurar científicament és dubtós!» Potser, atès que aquesta posició està molt estesa, seria bo parlar-ne a la seva columna.

—El seu amic pateix el virus del relativisme. Jo em pregunto si podem viure sense conviccions, renunciant a la veritat. Potser viure sense certes resulta a vegades més còmode, però a la curta o a la llarga acaba sent insuportable. Pregunti al seu amic: «T'estima la dona? Estimes els teus fills?» Dubto que li digui que tot és relatiu. De fet, l'axioma mateix «tot és relatiu» ja és una contradicció *in terminis*. S'està fent una afirmació absoluta, s'arriba a una veritat incontestable dient «tot és relatiu». És com allò de «prohibit prohibir». Hem arribat en molts casos a la decadència, a la ruïna de la raó. Hem passat d'un racionalisme ferotge a, tal com ho ha definit encertadament el Sant Pare, la «dictadura del relativisme».

Deia fa poc Benet XVI: «El racionalisme fou inadequat perquè no va prendre en consideració els límits humans i pretengué elevar la raó al nivell de la mesura única de totes les coses, transformant-la en una divinitat. El relativisme contemporani ofèn la raó perquè arriba a afirmar que l'ésser humà no pot conèixer amb certesa res que vagi més enllà del camp científic positiu.» Malgrat tot, com deia el Papa, l'home roman «captaire de sentit i realització», recerca incansablement respostes exhaustives a les qüestions de fons que no deixen mai de plantejar-se. Necessitem conviccions sòlides damunt les quals construir amb sentit la pròpia vida i aquestes conviccions només poden fonamentar-se en la veritat. Veritat que els cristians trobem en Jesús i en les seves paraules que ens permeten construir la casa de la nostra vida sobre la roca ferma que resisteix tots els embats. El relativisme, en canvi, només possibilita bastir una casa sobre sorra movedissa. Quan arriben les dificultats i tribulacions, que no falten mai, la casa, la vida que s'ha construït sobre tan minsos fonaments, s'ensorra. És una paràbola del que esdevé, malauradament, en la vida de tants dels nostres contemporanis. I veure com s'enfonsa una vida humana sempre és una cosa tràgica.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions (CICLE LITÚRGIC B; FERIAI I) TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 2)

SETEMBRE

27. DIUMENGE

XXVI de durant l'any, Verd. Lectures: Nombres 11,25-29 / Salm 18 / Jaume 5,1-6 / Marc 9,38-43.45.47-48
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Vicenç de Paül, prev. i fund.; Caius, b.; Adolf i Joan, mr.

28. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Zacaries 8,1-8 / Salm 101 / Lluc 9,46-50. Si es vol: *Sant Venceslau* (MLI), Vermell; *Sant Llorenç Ruiz* (MLI), Vermell. Lleida: *Beat Francesc Castelló* (MLI), Vermell.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Simó Rojas, prev.; Santes, Eustoqui, vg. i mr.

29. DIMARTS

Els Sants Arcàngels Miquel, Gabriel i Rafael (F), Blanc. Lectures: Daniel 7,9-10.13-14 (o bé: Apocalipsi 12,7-12a) / Salm 137 / Joan 1,47-51
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fratern, b.; Santes, Gudèlia.

30. DIMECRES

Sant Jeroni (MO), Blanc. Lectures:

Nehemies 2,1-8 / Salm 136 / Lluc 9,57-62
ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Sofia, viuda.

OCTUBRE

1. DIJOUS

Santa Teresa de l'Infant Jesús (MO), Blanc. Lectures: Nehemies 8,1-4a.5-6.7b-12 / Salm 18 / Lluc 10,1-12
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Remigi, b.

2. DIVENDRES

Els Sants Àngels de la Guarda (MO), Blanc. Lectures: Baruc 1,1522 / Salm 78 / Mateu 18,1-5.10. Lleida: *La Mare de Déu de l'Acadèmia* (ciutat, S / diòcesi, MO), Blanc.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sadurní, erm.; beat Berenguer de Peralta, b.

3. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Baruc 4,5-12.27-29 / Salm 68 / Lluc 10,17-24. Si es vol: *Sant Francesc de Borja* (MLI), Blanc. Lleida: *Els Sants Àngels de la Guarda* (MO), Blanc.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gerard, ab.; Santes, Maria-Josepa Rossello, fund.

Comentari de la Paraula

Xavier Rodríguez, s.j.

«Tothom qui us doni un vas d'aigua pel meu nom no quedarà sense recompensa»

Són moltes les ocasions en què Jesús diu, al llarg de l'evangelí, que tothom que faci el bé, ja sigui conscientment o inconscient, no quedarà sense recompensa. És igual si el qui fa el bé és d'un grup concret o d'un altre, si és dels nostres o no. Ningú que faci el bé no estarà mai, de fet, en contra de Jesús. Som nosaltres que de seguida emmarquem, classifiquem i jutgem les persones segons l'aparença o la pertinença a determinats grups que nosaltres considerem bons o dolents. És el nostre maleït costum d'encotillar, classificar i jutjar prematurament tothom. L'Esperit del Senyor és lliure i pot inspirar qualsevol a fer el bé, fins i tot en nom de Jesús, sense ser dels que nosaltres considerem membres de ple dret de la nostra comunitat. Jesús és molt obert amb aquestes tals persones.

Per contra, és molt estricte amb els qui provoquen escàndol. Escàndol vol dir desanimar, desencisar, desil·lusionar. No solament s'escandalitza amb accions espectaculars que provoquen un astorament important en persones concretes. També són pecat d'escàndol aquelles accions subtils i poc espectaculars que provoquen desànim, poc convenciment per treballar per un món millor, que ens fan creure que no val la pena posar-s'hi, que ens fan estar de tornada de tot. En definitiva, totes aquelles accions o actituds que ens fan viure d'esma, arrossegats, amb mediocritat, sense desig de conversió, amb manca de confiança en Déu i en nosaltres mateixos, tenen molt a veure amb el pecat d'escàndol. Procurem no solament no escandalitzar, no desanimar... Procurem viure amb la joia de l'Esperit, amb els dons de l'Esperit tot donant testimoniatge ferm de la nostra vivència de fe.

Lectures bíbliques

Diumenge XXVI de durant l'any

Lectura primera

Nm 11,25-29

Estàs gelós per mi? Tant de bo que tot el poble tingués el do de profecia!

Lectura del llibre dels Nombres:

En aquells dies, el Senyor baixà en el núvol i parlava amb Moisès. Llavors prengué de l'Esperit que Moisès tenia i el donà als setanta ancians. Quan l'Esperit es posà damunt d'ells entraren en estat d'exaltació profètica i no paraven.

En el campament havien quedat dos homes, Eldad i Medad, inscrits entre els setanta però que no s'havien presentat davant del tabernacle. L'Esperit també es posà damunt d'ells i, allà mateix, al campament, entraren en aquell estat d'exaltació profètica. Un jove anà corrents a fer-ho saber a Moisès. Josuè, fill de Nun, que des de jove era l'ajudant de Moisès, digué: «Moisès, senyor meu, prohibiu-los-ho.» Però Moisès li respongué: «Estàs gelós per mi? Tant de bo que tot el poble del Senyor tingués el do de profecia, i que el Senyor els donés a tots el seu Esperit!»

Salm responsorial

18

És perfecta la llei del Senyor,
i l'ànima hi descansa;
és ferm el que el Senyor disposa,
dóna seny als ignorants.

R. Els preceptes del Senyor omplen el cor de goig.

Venerar el Senyor és cosa santa,
es manté per sempre;
els determinis del Senyor són ben presos.
tots són justíssims. **R.**

El servent vostre està prompte
a guardar-los amatent;

Gloria Monés

però, qui s'adona de les pròpies errades?
Disculpeu el que em passa inadvertit. **R.**

Preserveu-me, Senyor, de l'orgull,
que no s'apoderi de mi;
així seré irrepreensible,
i net d'una gran culpa. **R.**

Lectura segona

Jm 5,1-6

Les vostres riqueses s'han podrit

Lectura de la carta de sant Jaume:

Ara us parlo a vosaltres, els qui sou rics. Ploreu desconsoladament per les desgràcies que us cauran al damunt. Les vostres riqueses s'han podrit, s'han arnat els vostres vestits, s'han rovellat el vostre or i la vostra plata, i el seu rovell serà el vostre acusador i us

devorà les carns. Heu amuntegat riqueses precisament aquests dies, que són els darrers. El jornal que heu escatimat als qui han segat els vostres camps clama contra vosaltres, i el crit dels segadors ha arribat a les orelles del Senyor de l'univers. Heu viscut aquí a la terra una vida de delícies i plaers, us heu engreixat com el bestiar, ara que és el dia de la matança. Heu condemnat el just, l'heu assassinat i ell no s'ha resistit.

Al-leluia

Jn 17,17ba

*La vostra paraula és veritat, Senyor:
consagreu-nos en la veritat.*

Evangelí

Mc 9,38-43,45,47-48

*Qui no és contra nosaltres, és amb nosaltres.
Si la teva mà et fa caure en pecat, talla-te-la*

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, Joan digué a Jesús: «Mestre, n'hem vist un que es valia del vostre nom per treure dimonis i li dèiem que no ho fes més, perquè no és dels qui vénen amb nosaltres.» Jesús respongué: «Deixeu-lo fer. Ningú que en nom meu faci miracles, no podrà després malparlar de mi. Qui no és contra nosaltres, és amb nosaltres. Tothom qui us doni un vas d'aigua pel meu nom, perquè sou de Crist, us dic amb tota veritat que no quedarà sense recompensa.

Però aquell que allunya de mi un d'aquests petits que tenen fe, valdria més que el tiessin al mar amb una mola d'ase lligada al coll. Si la teva mà et fa caure en pecat, talla-te-la. Val més que entris a la vida sense mà, i no que vagis amb totes dues mans a l'infern, al foc que no s'apaga. Si el teu peu et fa caure en pecat, talla-te'l. Val més que entris a la vida sense peu, i no que siguis llençat amb tots dos peus a l'infern. I si el teu ull et fa caure en pecat, treu-te'l. Val més que entris al Regne de Déu amb un sol ull, i no que siguis llençat amb tots dos ulls a l'infern, on el corc no mor mai i el foc no s'apaga.»

La perspectiva de la santedat

No és un afer exclusiu

El papa Benet XVI va convocar, com sabem, un Any Sacerdotal, que ell va inaugurar en la solemnitat del Sagrat Cor de Jesús, el 19 de juny d'enguany. La finalitat d'aquesta iniciativa és la d'encoratjar i ajudar els sacerdots a no negligir, ans al contrari, abrandar en el seu cor el do de Déu, que els ha estat comunicat per la imposició de les mans, en l'ordenació sacramental. Sant Pau ho recomanava ja a Timoteu el seu deixeble (vegeu 1 Timoteu 4,14 i 2 Timoteu 1,6). Potser una primera reacció de molts fidels podria ser aquesta: «Això és important; que els sacerdots s'esforcin, doncs, a respondre.» És una reacció justa, però no suficient. La santedat dels sacerdots no és un fet que pugui deixar indiferent o inactiva la comunitat dels creients. El ministeri és radicalment tant una dedicació a Déu com una dedicació als homes; la santedat dels sacerdots té una influència en la santedat dels cristians. Per tant, l'any sacerdotal no és un afer exclusiu dels pastors de l'Església. Els fidels, tots, estan convocats a pregar Déu per la santedat dels sacerdots, a pregar amb els sacerdots, i a esforçar-se també ells, amb la seva vida santa, a ajudar a la santedat dels sacerdots. El papa sant Gregori el Gran, que va escriure àmpliament sobre la manera de fer de pastor en l'Església, va destacar la influència mútua existent entre la santedat dels pastors i la dels

fidels.

El programa del nou mil·lenni

Quan el papa Joan Pau II va cloure el tan desitjat Jubileu de l'any 2000, va signar un document que continua essent punt lluminós de referència per l'acció pastoral de l'Església: la carta apostòlica *Novo millennio ineunte* (6 de gener de 2001). L'Any Sacerdotal del papa Benet XVI és un eco d'aquest programa. Diu el papa Joan Pau II: «No dubto a dir que la perspectiva en la qual ha de situar-se el camí pastoral és el de la santedat (...) Recordar aquesta veritat elemental (...), podria semblar, en un primer moment, quelcom poc pràctic. Potser es pot programar la "santedat"? (...) En realitat, posar la programació pastoral sota el signe de la santedat és una opció plena de conseqüències. Significa expressar la convicció que, si el Baptisme és una veritable entrada en la santedat de Déu per mitjà de la inserció en Crist i la inhabitació del seu Esperit, seria un contrasentit acontentar-se amb una vida mediocre, viscuda segons ètica minimalista i una religiositat superficial» (n. 30 i 31).

Des de la primera vegada que vaig llegir aquestes paraules, he pensat que són una síntesi magnífica d'allò positiu i allò negatiu que hi ha en la nostra vida cristiana. Ara penso directament en la vida ministerial, però la base és la mateixa per a tot cristià. D'una banda,

el do de la comunió trinitària, que configura la nostra condició de fills de Déu, i a més en el sacerdot la re-presentació de Jesucrist. De l'altra, la mediocritat peresosa i satisfeta, l'equívoc «no fer mal a ningú», el compliment rutinari dels «deures religiosos».

Fidelitat de Jesucrist, fidelitat del sacerdot

Benet XVI ha donat l'orientació de l'Any sacerdotal amb aquesta frase, que té com a eix la «fidelitat», i correspon a la síntesi de Joan Pau II. La fidelitat de Crist és indefectible, els seus dons no es fan mai enrere. La comunió trinitària, la comunicació de la santedat de Déu, estan sempre obertes. La nostra fidelitat sovint es queda curta en la resposta: mediocritat, minimalisme, superficialitat...

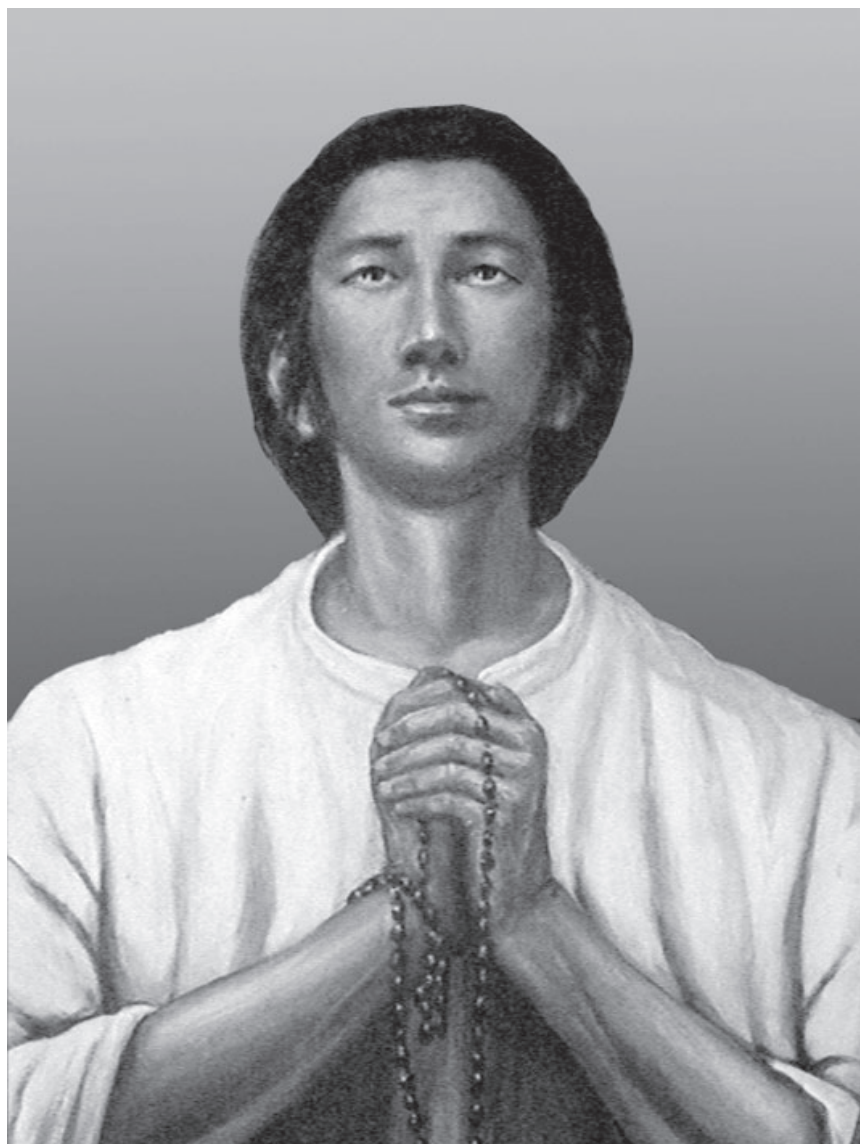
És aquest desnivell l'objectiu a superar, sempre en la mesura en què la limitació de l'home en relació amb la gratuïtat de Déu, es puguin dir nivellables. També això ens ho recorda el papa Joan Pau II en la carta citada: «Hi ha un principi essencial de la visió cristiana de la vida: la primacia de la gràcia. Hi ha una temptació que assetja tot camí espiritual i l'acció pastoral mateixa: pensar que els resultats depenen de la nostra capacitat de fer i de programar. Certament, Déu ens demana una col·laboració real a la seva gràcia (...) però no s'ha d'oblidar que, sense Crist, no podem fer res» (n. 38).

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Llorenç Ruiz

- ✓ **Nascut a Binondo, les Filipines, cap a l'any 1600**
- ✓ **Pare de família educat pels dominics**
- ✓ **Martiritzat i executat amb 15 cristians més al Japó l'any 1637**
- ✓ **Canonitzat per Joan Pau II el 1987**
- ✓ **Primer màrtir filipí**

El cristianisme va arribar a les Filipines al segle XVI amb la conquesta castellana i de mà especialment dels dominics. La seva evangelització va ser fructuosa i en pocs anys la majoria de la població de les illes era cristiana.

A començament del segle XVII trobem el primer màrtir d'aquest país, Llorenç Ruiz. Era fill de pare xinès i de mare filipina, tots dos cristians, i va ser educat pels frares predicadors. Tota la vida va estar en contacte amb aquest orde i va formar part de la confraria del Roser que els dominics havien impulsat. Es va casar i va tenir tres fills i no semblava destinat a ser un màrtir de la fe.

L'any 1637, però, es va veure involucrat en un delictes de sang en què no havia participat, però tot i això la justícia el buscava. Per poder fugir va trobar refugi en els dominics, que el van embarcar en un vaixell que anava al Japó, on despuntava una important comunitat cristiana que era perseguida per les autoritats.

En arribar-hi, tant els frares com sant Llorenç Ruiz van entrar en contacte amb els cristians japonesos, però no van tardar a ser descoberts. Van ser duts a Nagasaki, on van ser empresonats i martiritzats durant dies. Veient que tot i les tortures no renunciaven a la fe finalment van ser executats. Sant Llorenç Ruiz va ser penjat cap per avall durant tres dies i el seu cos cremat.

SOLEMNITAT DE LA MARE DE DÉU DE LA MERCÈ

«El patronatge de la Mercè, una resposta a les antigues i noves captivitats»

Mn. Jordi Farré Muro, nou rector de la basílica de la Mare de Déu de la Mercè

Carme Munté

El 24 de setembre la ciutat i la diòcesi de Barcelona es disposen a celebrar la festivitat de la seva patrona, la Mare de Déu de la Mercè, amb la mirada posada en l'any 2018, quan es commemoraran els 800 anys de la inspiració de l'orde de la Mercè. També amb la mirada posada en aquesta fita històrica inicia el ministeri com a rector de l'emblemàtica basílica de la Mare de Déu de la Mercè el prevere Jordi Farré Muro. Records de família i dels seus orígens lleidatans, de la seva afició per l'heràldica eclesiàstica i de la seva vinculació amb l'orde Constantinià de Sant Jordi i del Sant Sepulcre omplen la seva nova casa rectoral mentre Mn. Jordi Farré ressegueix els carrers que envolten la basílica i està amatent a les necessitats de les persones que hi transiten.

—Han estat 32 anys de servei continuat a la parròquia major de Santa Anna els que el precedeixen en la nova etapa a la basílica de la Mare de Déu de la Mercè.

—L'origen de la meua dedicació a Santa Anna està vinculat a la persona de Mn. Jordi Garcia-Die. En la seva etapa com a director de Càritas diocesana, em va demanar que m'encarregués del Departament de Formació i Propaganda, i va ser així com vaig passar catorze anys col·laborant amb Càritas. Mn. Garcia-Die també estava al servei de la parròquia major de Santa Anna primer com a beneficiat i després com a vicari. Quan va ser nomenat rector, em va demanar que l'ajudés com a vicari.

Santa Anna, més que una parròquia, és més aviat un centre de culte. Es troba en un enclavament cèntric de la ciutat de Barcelona, la majoria dels feligresos podríem dir que són els bancs i els grans magatzems, mentre que la feligresia habitual s'ha anat empobrint o despoblant. Santa Anna, doncs, compleix una missió de centre de culte i acull gent procedent dels quatre punts cardinals de Barcelona. El servei litúrgic acurat, juntament amb un marc arquitectònic incomparable, fan que Santa Anna sigui un lloc especialment escollit per celebrar-hi casaments i batejos, així com misses i celebracions de tipus gremial o corporatiu. Durant 32 anys he procurat aquest servei, fins que el cardenal Lluís Martínez Sistach m'ha demanat ara de ser el nou rector de la basílica de la Mare de Déu de la Mercè, una etapa que afronto al servei de l'Església i de la ciutat de Barcelona.

—Quines són les particularitats d'una basílica com la de la Mare de Déu de la Mercè, patrona de la diòcesi i de la província eclesiàstica de Barcelona?

—Jo destacaria dos aspectes. D'una banda, el culte solemne sota l'advocació dolçíssima de la Mare de Déu de la Mercè, pròpia de Barcelona. Pensem

en aquest sentit que l'any 2018 es compliran els 800 anys que la pietosa tradició ens diu que la Mare de Déu va descendir sobre Barcelona i va inspirar en el rei Jaume, en sant Pere Nolasc i en sant Ramon de Penyafort la fundació de l'orde de la Mercè per a l'alliberament dels captius. Per tant, la diòcesi de Barcelona té nou anys per anar-se preparant per a aquest esdeveniment, que ha de ser un esdeveniment d'ordre espiritual, social, caritatiu i assistencial. Aquest aniversari de la Mercè ens ha de fer veure que Barcelona és la ciutat de Maria i que, com a correspondència, Barcelona hauria d'estar també per la Mercè no tan sols un dia l'any sinó també tot l'any.

En segon lloc, tampoc no podem oblidar la realitat d'una parròquia enmig d'un barri amb moltes necessitats socials i assistencials. En aquest sentit, m'agradaria destacar la gran tasca que du a terme la Germandat de la Mare de Déu de la Mercè, constituïda per seglars molt generosos. Han sufragat la

restauració de la casa rectoral i s'encarreguen també de la distribució d'aliments dues vegades al mes.

M'agradaria resumir aquesta reflexió amb una consideració d'ordre espiritual. Els mercedaris segueixen la regla de sant Agustí, que és la regla dels ordes mendicants, i que es resumeix en dos aspectes fonamentals: el culte i la caritat. Aquest és, doncs, el meu lema:

servir amb culte solemne Déu Nostre Senyor, la Mare de Déu i els fidels, i estar oberts a subvenir les necessitats dels nostres germans. Perquè Nostre Senyor no està únicament present en la Paraula de Déu i en l'Eucaristia, sinó que també és present en els altres. I no podem anar a trobar-lo ni en la Paraula

ni en l'Eucaristia, si al mateix temps no l'anem a trobar també en els més pobres. Llegim a la primera carta de Joan que «Si algú afirmava: "Jo estimo Déu.", però no estima el seu germà, seria un mentider, perquè el qui no estima el seu germà, que veu, no pot estimar Déu, que no veu» (1 Jn 4,20). I això ho hem de tenir molt present.

—Aquest desig de revitalitzar el patronatge de la Mare de Déu de la Mercè topa, però, amb una ciutat que precisament mira d'eludir la vessant religiosa de les festes de la Mercè?

—Vivim un temps de profunda dessacralització.

És una realitat i alhora un repte al qual hem de respondre, i ho hem de fer des del respecte, des de la independència de cada àmbit, però buscant sempre una lleial col·laboració. No estem per fer-nos mútuament la guerra, ni des de la creença ni des de la increença, sinó que estem al servei de les necessitats de les persones.

El patronatge de la Mercè l'hem d'entendre també com una resposta a les noves captivitats. Les persones de la primera meitat del segle XXI ens pensem que som les més lliures del món, quan de vegades som estúpidament captives. Quines són les antigues i noves captivitats? Des de la fe, òbviament, la captivitat del pecat, de l'egoisme, del qui es prefereix a si mateix que a Déu i als altres. Antigues i noves captivitats són també l'afany de diner i de poder, el plaer desordenat, el problema degradant de la prostitució als nostres carrers, la violència contra les dones, l'explotació dels altres, el no-respecte als immigrants, el no-respecte dels drets humans... Per tant, en aquesta Barcelona multicultural, multiètnica, no creient..., el missatge mercedari és de plena actualitat, no tan sols des de la fe sinó fins i tot des de la mateixa realitat humana. És colpidor veure com a Barcelona encara tenim tantes persones que viuen i dormen al carrer els 365 dies de l'any. Jo des de la finestra els veig i no puc dormir amb plena consciència i tranquil·litat. Però també hem de pensar en les persones grans que malviuen amb pensions escandaloses de 400 euros al mes; en els malalts que estan mal atesos; en les criatures que no són ben tractades i que viuen la violència a casa; en les víctimes de la solitud, de l'alcoholisme, de la droga, de la prostitució... Recordem que Nostre Senyor ens diu a l'Evangeli que els pecadors i les dones de mala vida ens precediran al Regne del Cel. Jo crec —i sóc un capellà que he estat format d'una manera molt estricta i molt clàssica— que el dia del Judici ens endurem grans sorpreses!

Perfil biogràfic

Nascut al barri del Carme de Lleida l'any 1942, es va llicenciar en Teologia a la Universitat Pontifícia de Salamanca. Ordenat de sacerdot el 1968 a Sant Andreu de Llavaneres, Mn. Jordi Farré Muro es va incardinar a l'arquebisbat de Barcelona. Els mobles que decoren la seva nova casa rectoral a la basílica de la Mare de Déu de la Mercè són un record dels seus orígens familiars i els quadres que pengen de les parets ens ajuden a resseguir la seva llarga i fructuosa vinculació amb l'orde del Sant Sepulcre i amb l'orde Constantinià de Sant Jordi.

Explica Mn. Jordi Farré que els cavallers del Sant Sepulcre no tenien plaça estable a Barcelona i que per això van demanar a Mn. Jordi Garcia-Die d'establir-se a Santa Anna, seu històrica des del segle XII de l'orde del Sant Sepulcre. «Per la meua afició per les coses litúrgiques, històriques i nobiliàries, vaig connectar de forma espontània amb ells», explica Mn. Jordi Farré, que actualment té el títol de conseller eclesiàstic de la lloctinència d'Espanya Oriental de l'orde del Sant Sepulcre. També és capellà del Reial Estament del Principat de Girona.

De forma semblant va ser com va acabar ingressant a l'orde Constantinià de Sant Jordi. Té el títol de Gran Creu i és acadèmic d'honor de la Reial Acadèmia de Genealogia i Heràldica, com a reconeixement a la seva especialització en heràldica eclesiàstica i a la seva contribució a la recuperació del patrimoni de l'Església.

De fet, la catedral de Barcelona deu a l'impuls i la tenacitat de Mn. Jordi Farré la restauració del retaule gòtic de la capella de Sant Esteve, amb dos olis del segle XVIII de Francesc Tramulles, i de l'altar també gòtic de la capella de la Visitació. Amb la col·laboració dels cavallers del Sant Sepulcre, Mn. Jordi Farré també va fer reproduir les vuit imatges monumentals de la capella del Sant Sepulcre de Santa Anna que van ser cremades i profanades durant la guerra civil. Les restes, incompletes i fragmentades, es troben al Museu Diocesà de Barcelona. El cardenal Narcís Jubany va donar el seu permís per reproduir les imatges i, a petició de Mn. Farré, el patriarca de Jerusalem va enviar un tros autèntic de pedra del Sant Sepulcre, que també es va perdre l'any 1936.

«També vaig demanar a la Penitenciera Apostòlica de Roma que ens renovés el Jubileu», recorda Mn. Farré, i així, cada 17 de març a Santa Anna es poden guanyar les mateixes indulgències que visitant el Sant Sepulcre de Jerusalem, això és, indulgència plenària.

SOLEMNITAT DE LA MARE DE DÉU DE LA MERCÈ

Una presència amiga i dialogant a les presons

El P. Jesús Roy i el P. José María Carod, dues vides de compromís amb els captius del segle XXI

Albert Sisquellas

Barcelona

«El que més valoro del pare Jesús és la seva proximitat; parla amb tothom i a tots ens escolta i ajuda sense fixar-se si som creients o no.» Són paraules de la Marta, catalana, de 30 anys, intel·ligent i amistosa, sentenciada a nou anys per col·laboració amb banda armada, concretament amb ETA. Com les altres recluses de la presó barcelonina de Wad-Ras, la Marta, que és mare d'un nen de dos anys, tracta el capellà com un amic a qui veu alguns cops per setmana.

Jesús Roy, nascut fa 49 anys en un poble saragossà, és capellà d'aquest centre penitenciari, així com del mòdul de dones de Can Brians-1. Ha desenvolupat a les presons 23 dels seus 24 anys de ministeri sacerdotal. És un home afable amb la veu i expressió que denota noblesa i bondat. Trempat, gens estirat, coneix la vida i miracles de la majoria de les recluses, a les quals tracta pel seu nom. «Jo el que faig ho vaig aprendre del capellà del meu poble, que parlava amb tothom», diu somrient.

«El que més em va sorprendre d'ell va ser com em va acollir quan vaig arribar aquí», comenta la Luisa, una altra jove mare empresonada. «Jo no coneixia ningú ni havia parlat amb gairebé ningú. Ell va arribar i em va preguntar: "Tu ets valenciana, oi?" I així vam començar a xerrar.»

Per a aquest sacerdot la proximitat amb les internes és fonamental perquè ha constatat que així dona una «imatge propera» de l'Església. «A la presó mai no miro el rellotge», assegura. Iafegeix: «Crec que hi hauria d'haver un vuitè sagrament que és el d'escoltar.»

L'Eucaristia és el sagrament que administra amb més freqüència. Tots els festius i en totes dues presons. També d'aquí a uns dies batejarà Francisco, un nadó molt despert i de poc més d'un mes. «Estic esperant que arribi el dia del bateig; només cal que la direcció acabi de fixar la data», comenta amb certa impaciència la Martina, la mare, condemnada per estafa empresarial.

«Pare, em puc confessar?», li pregunta de sobte al passadís una reclusa ja gran. «És que em traslladaran de presó i primer em voldria confessar.» Cap problema. El sacerdot la fa entrar en un despatx i escolta el que li ha de dir.

El pare Roy també s'ocupa de les necessitats materials de les recluses. A una senyora gran que va amb bastó i que no té família li treu diners de la seva llibreta i li dona a la presó. A una altra que no té recursos li dona una targeta de telèfon. A una tercera li pregunta pel seu fill gran, i a una altra per la seva amiga que acaben de traslladar a una altra presó. Amb els funcionaris la seva relació és òptima, i hem vist donar-li

El pare mercedari Jesús Roy, capellà de Wad-Ras, amb algunes recluses i els seus nadons.

Els mercedaris, doctors en humanitat

L'orde de la Mercè, o dels mercedaris, que porta el nom de la patrona de Barcelona, va ser fundat el 1218 pel comerciant català sant Pere Nolasc sota la protecció del rei Jaume I d'Aragó i davant del bisbe de la ciutat, Berenguer de Palou.

L'orde va sorgir als seus inicis per redimir els cristians captius a mans dels sarraïns i otomans, que es trobaven exposats al perill de perdre la fe. En cas d'apostasia, alguns d'aquests presos rebien dels seus captors no només la llibertat sinó també terres i cavalls. A més dels tres valors tradicionals, els mercedaris en professaven un de quart pel qual es comprometien a «lliurar-se com a ostatges i donar la vida, si calgués, pel captiu en perill de perdre la seva fe».

El seu nom oficial és orde de la Verge Maria de la Mercè de la Rendició dels Captius de Santa Eulàlia de Barcelona. Tot i que va néixer amb caràcter d'orde militar, posteriorment va esdevenir clerical amb el doble caràcter laical i sacerdotal. En l'actualitat la seva missió és la de redimir les noves formes d'esclavatge dels nostres dies, amb la qual cosa exerceix el seu apostolat a les presons i entre els refugiats, toxicòmans, malalts, ancians deseparats, nens abandonats i dones maltractades. El seu estil proper, obert, no discriminatori i d'escolta permanent els converteix en «doctors en humanitat».

A la província d'Aragó-Catalunya i en l'àmbit estrictament penitenciari hi ha capellans mercedaris a 12 presons i també en altres presons de Centreamèrica i Moçambic. A més hi ha un centre i pisos d'acollida per a reclusos que gaudeixen de certa llibertat i, finalment, l'anomenada Oficina d'Obra Mercedària, que atén persones en llibertat definitiva fins que cobren el subsidi. La seu a Barcelona es troba a la plaça Castella, 6. Telèfon: 933 025 930.

El pare José María Carod a la Llar Mercedària de la Vall d'Hebron.

un parell de petons de comiat efusius a una guardiana somrient que també ha demanat un trasllat.

Llar Mercedària

La pastoral penitenciària dels mercedaris, però, no se ceneix al recinte estricte de les presons. José María Carod és un dels tres capellans de la Llar Mercedària de Barcelona en la qual troben acollida des del 1972 els presos durant els permisos i estades fora de la presó. Aquest petit reduït extern d'hospitalitat i bon tracte és capdavanter a l'Estat espanyol.

Manolo, de 36 anys, fort i amb aire despreocupat, ha complert 6 anys a la presó, i és un dels deu residents de la Llar Mercedària. «Ser aquí és desconnectar. Desconnectar! Només deu minuts fora de la presó ja valen un tresor», comenta. Encara n'hi queden cinc per complir, però la seva condició de pres de tercer grau li permet passar fora de la presó de La Roca els caps de setmana. Com els altres, Manolo no seria aquí si hagués tingut una família pròpia que l'acollís.

Reconeix que al principi no volia anar-hi perquè no es refiava gaire dels capellans. «Jo mai no he estat creient —afirma— de manera que m'ho vaig pensar una mica abans d'acceptar.» Les seves reticències es van esvaïr molt aviat. «Tranquil que aquí ningú no et menjarà la closca», va ser el primer que li va dir quan va arribar el pare Narciso. «I és veritat —confirma—, aquí no hi ha cap pressió de tipus religiós sinó bon rotllo. Ja ho veus: ells em vacil·len, jo els vacil·lo... La relació és cordial.»

«Nosaltres no fem apostolat oficial», comenta el pare José María Carod. Com exerceixen la seva vocació missionera? «Convivim tot el dia amb les persones que viuen aquí; respectem totes les opinions i exigim que es respectin les nostres. Un programa de televisió, la celebració de l'onomàstica d'algun de nosaltres, qualsevol ocasió és bona per parlar de Crist.»

En els seus sis anys d'experiència a la Llar, aquest sacerdot de 50 anys que, entre altres moltes funcions, també és capellà de Quatre Camins, ha tingut moltes satisfaccions. Una de les més importants va ser la que li va donar Jose, un resident que, quan va sortir de la presó i va formar la seva pròpia família, va trucar al seu programa de ràdio per testimoniar que en tota la seva llarga experiència penitenciària «només aquí, amb els mercedaris, s'havia sentit escoltat i tractat com a persona». Jose va explicar que el seu pas per la Llar Mercedària havia estat decisiva per acabar de fonamentar la seva fe.

La de Jose no és sinó l'enèsima prova que aquest apostolat subtil però sense màscara que practiquen els pares de l'orde de la Mercè produeix sens dubte els millors fruits.

CONTRACORRIENTE PRODUCCIONES SORPRÈN AMB UNA AMBICIOSA PEL·LÍCULA

El darrer viatge cinematogràfic

**PABLO MORENO, DIRECTOR DE
«PABLO DE TARSO. EL ÚLTIMO VIAJE»**

«Sant Pau és fascinant i molt dimensional»

—Quines novetats aporta aquesta nova pel·lícula sobre l'apòstol dels gentils?

—En primer lloc, és una proposta espanyola, cosa que hi afegeix força novetat. És una pel·lícula centrada en la figura de l'apòstol que fa una retrospectiva de la seva vida i de tot el que aconseguí canviar amb la seva missió. Des del punt de vista de la realització, és una pel·lícula de baix cost, per la qual cosa s'ha recorregut a certs trucs per poder representar els llocs i les situacions més complexes de realització. Pel que fa a l'estètica, s'ha volgut donar un matis èpic que creiem que ajudarà l'espectador a gaudir de cadascun dels fotogrames de la pel·lícula.

—El film segueix les passes de Jesús, el peregrino de la luz y Talita kum, els vostres projectes precedents?

—Sí. Ens agrada fer pel·lícules que tinguin alguna cosa nostra. Molts dels actors són els mateixos que ja van participar en totes dues pel·lícules. A més, hi ha membres de l'equip que han estat en les tres pel·lícules. I respecte dels temes tècnics hi ha certes semblances en la planificació.

—Quines han estat les principals dificultats de la producció, rodatge, edició...?

—La producció ha estat complicada, perquè el volum de feina ha estat bastant elevat ja que vam voler tenir un premuntatge per presentar abans que acabés l'Any Paulí. Ho vam aconseguir a base de molt d'esforç i de treballar molt ràpid i aquesta ha estat la dificultat més gran, la pressa, però gràcies a la professionalitat i il·lusió de l'equip s'han pogut salvar tots els inconvenients.

—És fidel la pel·lícula al Pau del Nou Testament?

—És fidel ja que segueix els passatges dels Fets dels Apòstols i les cartes de sant Pau, però, evidentment, no es poden traslladar els Fets directament al guió. Falta molta informació que ajudi a construir els personatges, per exemple no ens expliquen gaires coses sobre Bernabé o altres personatges. Tenim la informació justa per fer-nos-en una idea, però ens falten dades de la seva vida. Què devien fer quan Saule perseguia els cristians o què va passar-los després? Per això hem cregut convenient desenvolupar certes trames inventades que aporten més humanitat a aquests personatges tan importants en la vida de Pau de Tars, a part de fer la pel·lícula més grata a l'espectador.

—Ha resultat gaire difícil traslladar al cinema un personatge tan emblemàtic i exigent com Pau de Tars?

—Molt, Pau de Tars és fascinant i molt dimensional. És un personatge realment complex, hem mirat de ser molt respectuosos amb ell, però també hem volgut mostrar-ne la humanitat.

Samuel Gutiérrez

Fotos: Contracorriente Producciones

Tot i que l'Any Paulí ja ha arribat a la seva fi, a Espanya és a punt de deixar un fruit molt d'acord amb el carisma comunicatiu de l'apòstol dels gentils. D'aquí a poques setmanes es posarà a la venda en DVD el llargmetratge *Pablo de Tarso. El último viaje*, la nova i agosarada aposta cinematogràfica de Contracorriente Producciones i San Pablo Multimedia.

Sota la direcció del jove Pablo Moreno, el cinema més purament religiós torna a tenir protagonisme, aquest cop de la mà d'un personatge tan atractiu com sant Pau. El projecte, emmarcat en l'Any Paulí, veu ara la llum amb el gran objectiu de difondre una figura emblemàtica del cristianisme. Segons explica Lázaro García, director editorial de San Pablo Multimedia, «la pel·lícula narra la vida apassionant de l'apòstol dels gentils, un home que va passar de perseguidor de cristians a ser una peça clau en l'expansió de l'Església arreu del món». I afegeix satisfet: «Estracta d'una història farcida de viatges, plena d'acció i reflexió en la qual ens endinsem, a través dels escrits de Pau, en les comunitats diverses que va anar visitant. I és que, sens dubte, Pau és un personatge clau per acostar-nos també, de manera fidel, a la figura de Crist i al seu missatge.» En definitiva, la proposta de San Pablo Multimedia i Contracorriente Producciones consisteix en una prometedora «road movie del segle I pensada per a tots els públics».

D'uns anys ençà, l'equip de la productora salmantina Contracorriente Producciones sospesava la possibilitat de dur a la gran pantalla la història de Saule de Tars. Era un projecte que l'entusiasmava, i molt, però que per circumstàncies diverses no s'havia arribat a concretar. La celebració de l'Any de Sant Pau va ser l'excusa perfecta per fer realitat un somni que avui dia ja té cara i ulls. L'Editorial San Pablo, fidel al seu carisma apostòlic, va decidir donar suport al projecte i junts van iniciar una apassionant aventura cinematogràfica realment insòlita a l'Estat espanyol.

Pablo de Tarso. El último viaje s'inicia en una ombrívola cel·la romana en la qual el protagonista, juntament amb

LA SOBRE L'APÒSTOL DELS GENTILS

de Saule de Tars

sant Pere, es troba empresonat al límit de les seves forces. En espera del seu «darrer viatge», el gran apòstol dels gentils va recordant els esdeveniments fonamentals de la seva vida. Mitjançant una retrospectiva, sant Pau revela com van ser els primers moments dels seguidors de Jesús, «l'home que ha canviat la seva pròpia vida i la del món». «El que és bo d'aquesta pel·lícula —afirma Lázaro García— és que és el mateix apòstol dels gentils el qui ens dibuixa amb els seus records i paraules l'horitzó canviant on la llavor de l'Evangeli ha començat a germinar.» «Aquest és el darrer viatge d'un home —continua dient— que, incansable, va recórrer el món fins aleshores conegut i que esdevindrà el més gran impulsor de la Bona Nova.»

Sense comptar amb els innombrables recursos d'una superproducció de Hollywood, la pel·lícula, que és qualificada pels seus impulsors com de *low-cost* (baix cost) i que ha estat filmada en vídeo d'alta definició per a DVD, aposta per un guió senzill, àgil i molt assequible per a tots els públics. Basat fidelment en les cartes de sant Pau i en els Fets dels Apòstols, el guió ha comptat amb l'assessorament del P. Juan Carlos Sánchez, rector del Seminari de Ciudad Rodrigo, municipi on va néixer Contracorriente Producciones i que ha acollit la major part del rodatge del film, gairebé el 90%. També es van realitzar alguns desplaçaments a Portugal per a seqüències concretes. Gràcies a les darreres tècniques digitals i a una tasca important de localitzacions i fotografia, l'equip de realització de la pel·lícula ha aconseguit que Ciudad Rodrigo es converteixi en la Roma del segle I. El repartiment està format per joves actors, entre els quals destaca Jacobo Muñoz, el protagonista, que interpreta amb mestria sant Pau. També cal destacar el bon treball de fotografia i especialment la banda sonora, que aconsegueix transmetre a través de la música la passió paulina per l'anunci de la Bona Notícia.

Més informació sobre la pel·lícula a www.pablodetarso.es

viaje, que tindrà lloc durant les properes setmanes, finalitza la primera etapa d'una aventura cinematogràfica que promet fer parlar molt. Encara que l'accés a les sales de cinema és avui dia a l'Estat espanyol una missió difícil, gairebé impossible, sobretot per a produccions de baix cost, no deixaran d'intentar-ho en els propers mesos. En les preestrenes de la pel·lícula, que van tenir lloc al Círculo de Bellas Artes de Madrid i al Teatre Municipal de Ciudad Rodrigo, la valoració dels crítics va ser molt positiva. Tampoc no es descarta, i ja s'hi està treballant, la possibilitat d'emissió de la pel·lícula en televisions públiques i privades.

Després de la tercera pel·lícula de caràcter religiós, Contracorriente Producciones espera poder continuar treballant en un camp que els ofereix moltes possibilitats. Pablo Moreno, màxim responsable de la productora i director de dues de les seves pel·lícules, confia continuar apostant per aquest gènere, un «gènere

que amb ben poc, compta molt». «El cinema religiós t'ofereix unes possibilitats infinites —assegura—, t'ofereix moltes possibilitats pel que fa a històries, temes, subgèneres que s'hi poden integrar.» Per a Moreno, es tracta d'un camp molt poc explotat encara avui a l'Estat espanyol i pel qual val la pena apostar. «Pots fer un drama, una pel·lícula històrica, de temàtica social o d'aventures, i el miracle es produirà en totes elles amb la més gran normalitat.» Alguns dels temes que més fascinen el jove director salmantí i que podrien donar peu a altres projectes cinematogràfics són el concepte d'allò transcendental, el sacrifici pels altres, el missatge d'esperança del cristianisme... Ja veurem en els propers anys quina direcció prenen les noves propostes audiovisuals de Contracorriente Producciones. El futur, però, dependrà de la confluència de molts factors, sobretot econòmics, i de les simpaties que pugui anar suscitant aquesta modesta productora de cinema religiós especialment en el si de l'Església espanyola.

Estrena al cinema i a la televisió

Amb la posada en venda en DVD i blue ray de Pablo de Tarso. *El último*

DUES EMPRESSES, DUES GENERACIONS
UN SOL SERVEI

RIFER

◀ ROCAFER ▶

CAMPANES RELLOTGES MEGAFONIA

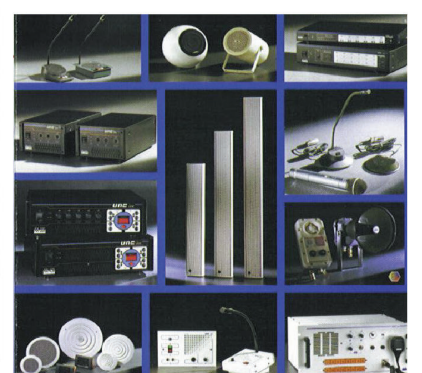
US DESITJA UNA BONA MERCÈ

C/ Canonge Dorca 37
Tel. 972.22.01.55
17005 Girona
www.rifersl.com

C/ Llull nº321 Edifici Cinc 22@
Tel. 93.311.72.01
08019 Barcelona
info@rocafer.com

Delegació Terrassa
Tel. Mòbil: 616.90.90.01
Terrassa
info@rifersl.com

Tarragona

CINC ANYS DE PONTIFICAT A TARRAGONA

«Com més es vol treure Déu del nostre món, més necessària és la tasca de l'Església»

Mons. Jaume Pujol Balcells, cinc anys d'arquebisbe de Tarragona

Joan Boronat

Era el 19 de setembre del 2004 quan Mons. Jaume Pujol Balcells arribava a Tarragona per convertir-se en el nou pastor d'aquesta Església històrica i d'arrels apostòliques. Per a Mons. Jaume Pujol haver estat designat a ocupar la càtedra de sant Fructuós va tenir una doble significació, inusual a l'hora de proveir de pastor l'Església de Tarragona, metropolitana i primada de les Espanyes: el fet de la seva consagració com a bisbe i la presa de possessió canònica de l'arxidiòcesi.

En el període de temps transcorregut, l'arquebisbe Jaume s'ha preocupat de conèixer la comunitat cristiana que li ha estat encomanada i de guiar-la com a pastor. Podríem dir que, utilitzant un símil polític i salvant les evidents distàncies, està fent una «pastoral de proximitat». Conciliador i dialogant amb les institucions i associacions, segurament ha recorregut totes i cadas-

cuna de les parròquies de l'arxidiòcesi, a banda d'haver dut a terme ja diverses visites pastorals; s'ha familiaritzat d'allò més amb la gent, amb qui comparteix, dies sencers, les celebracions i solemnitats locals més nostrades. D'altra banda, ha continuat i engegat diversos i importants projectes sobre la preservació del patrimoni diocesà, a més d'impulsar iniciatives i esdeveniments de reconegut ressò.

En complir, doncs, cinc anys com a arquebisbe de Tarragona, és avinent copsar els fruits pastorals i l'opinió, sobre diverses qüestions, de Mons. Jaume Pujol, transcorregut el primer lustre del seu pontificat.

—Fa cinc anys arribava al peu de les escales de la catedral, davant la imponent façana de la seu tarragonina, testimoni de la seva entrada com a nou pastor. Quines van ser les sensacions?

—Van ser moments de pregària in-

tensa, després de més de tres mesos de preparació per a aquell moment, que veia com el més important de la meua vida. Em sentia molt indignat d'aquest càrrec tan important, en una seu tan carregada d'història i de tants sants i fruits de santedat. Al mateix temps, però, tenia una gran confiança en el Senyor, que és el nostre Pare, és el meu Pare, i no ens deixa mai. Procurava donar-li gràcies per tant com m'havia ajudat i per tant com m'estava ajudant en aquell moment. Vaig encomanar-me a la Mare de Déu perquè el meu pontificat portés moltes gràcies a la seu tarragonina. Tenia desitjos d'eixamplar el meu cor per estimar tota la

nova gent que aniria coneixent a partir d'aleshores. La trobada amb els joves i l'entrada a la catedral em van donar molta pau i un goig difícil de descriure. Vaig sentir la gràcia del Senyor durant la consagració i la presa de possessió.

—Haver passat de la universitat i la docència a dirigir una Església metropolitana és un canvi substancial, oi?

—Sens dubte. Mai de la vida no hauria pensat una cosa semblant. Però des del dia que vaig dir que sí al Senyor, donant-li la meua vida en un servei incondicional, vaig fer el propòsit de respondre sempre afirmativament a tot allò que ell em demanés. En rebre la petició de Joan Pau II d'esdevenir arquebisbe de Tarragona vaig veure amb claredat que, malgrat la meua indignitat, havia de dir que sí.

Des del llunyà 2 de juny del 2004, quan el nunci em va demanar l'acceptació, fins a l'ordenació, el 19 de setembre, vaig pregar molt perquè el Senyor m'ajudés i fos ell qui m'inspirés i donés força per encetar en el meu nou ministeri. Estic segur que Déu sempre dona les gràcies necessàries per portar endavant allò que ens demana. Déu no falla mai. El que ens toca a nosaltres és correspondre-li malgrat les nostres evidents mancances.

—Sovint convida algunes de les visites que rep a pujar a la torre de l'arquebisbe o a la teulada de la catedral. Com veu ara Tarragona des de les altures?

—Quan pujo a la torre o a la teulada de la catedral, des d'on es poden veure moltes de les ciutats, viles i pobles de l'arxidiòcesi, penso sobretot en les persones que viuen a tot l'arquebisbat, que s'acosten a 600.000, i procuro en-

comanar a Déu les persones, les famílies i les institucions. També m'agrada acostar-me mentalment als sagraris de les esglésies, capelles i oratoris, per a visitar espiritualment el Senyor que és allí realment present.

—Transcorreguts cinc anys, sota la seva visió, ens pot fer una ràpida radiografia de l'arxidiòcesi?

—És una arxidiòcesi amb una història molt llarga, amb una consciència cada vegada més clara que és Església paulina, fonamentada també sobre els nostres protomàrtirs Fructuós, Auguri i Eulogi. En aquests anys estem redescobrint aquestes arrels i m'agradaria que hi aprofundíssim encara més, per aprendre de la vida de fe d'aquells primers cristians.

Enmig de la manca de vocacions, és una arxidiòcesi amb un presbiteri viu, amb moltes iniciatives, ganes de fer coses i disponibilitat per fer-les.

Finalment, em sembla que és una diòcesi molt variada: muntanya, costa i un gran camp de Tarragona. I a la vegada, totes les parròquies, penso, se senten orgulloses de formar part de l'arxidiòcesi primada.

—D'aquest període de pontificat, què és el que més l'ha congratulat?

—Al costat de les grans celebracions que hi ha hagut, algunes de molt especials durant l'Any Jubilar dedicat als sants Fructuós, Auguri i Eulogi, he gaudit molt del dia a dia. Gràcies a Déu, tinc els dies molt plens: visites, reunions, celebracions, estudi, escriure, preparar les coses... I la pau i tranquil·litat també dels moments de pregària personal o comunitària.

En aquest dia a dia i en les diferents

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera al Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasrafatima.org

CINC ANYS DE PONTIFICAT A TARRAGONA

celebracions he gaudit en veure com la fe cristiana està molt inculturada i que de cap manera no ens podem desanimar o quedar-nos desencisats. Com més es vol treure Déu del nostre món, més necessària és la tasca de l'Església.

—Quines són les qüestions que el preocupen i que hauria volgut resoldre?

—La prioritat, sempre, és l'evangelització de les persones i de la societat. Que les persones creguem més en Déu, esperem en ell i l'estimem més, a ell i als altres. Entenc que és una fita a llarg termini. Per això fan falta persones: preveres, diaques, laics i laiques amb missió pastoral, comunitats de religiosos i religioses, famílies cristianes, presència en el món cultural, etc.

Una prioritat que he tingut des del primer moment és ajudar els preveres, tant en els aspectes materials com en els espirituals. La meua segona pastoral va anar dirigida precisament als preveres amb aquestes intencionalitats. També això penso que és una fita que mai no s'assoleix, però en la qual penso continuar treballant, especialment en aquest any sacerdotal.

Certament una de les meves ocupacions principals en la pregària i també en allò que pugui fer són les vocacions al sacerdot, al Seminari. És una qüestió que no podem deixar de banda.

—Ha constituït un nou Consell Episcopal que haurà d'elaborar el nou Pla Pastoral. Quins són els objectius que proposarà aquest pla i en quins aspectes incidirà?

—El primer que hem fet amb el nou Consell ha estat preparar un any dedicat a la reflexió sobre la vida i el ministeri dels preveres. Mentre ho pensàvem —feliç coincidència—, el sant pare Benet XVI va proclamar per a tota l'Església un any sacerdotal. Voldríem que de veritat fos allò que ha demanat el Papa: «Aquest Any Sacerdotal té com a finalitat afavorir la tensió de tot prevere envers la perfecció espiritual de la qual depèn sobretot l'eficàcia del seu ministeri, i ajudar per damunt de tot els sacerdots, i amb ells tot el poble de Déu, a redescobrir i enfortir més la consciència de l'extraordinari i indispensable do de gràcia que el ministeri ordenat representa per a qui l'ha rebut, per a l'Església sencera i per al món, que sense la presència real de Crist estaria perdut» (Benet XVI, 24/06/2009). A partir de la reflexió que farem sobre l'Any Sacerdotal anirem concretant els objectius del pla pastoral futur.

De tota manera, els objectius estaran sempre marcats per les grans qüestions que —sense voler donar cap ordre— penso que són: l'eucaristia i el diumenge, els sagraments de la iniciació cristiana, el Seminari, la parròquia, la família, la pastoral de joventut, la pastoral de la salut, les vocacions al ministeri ordenat... En resum, l'evangelització i les persones i mitjans necessaris per portar-la a terme.

—Què queda per fer en matèria de restauració i d'obres a la catedral?

—La bona notícia és que el Ministeri de Cultura ha aprovat el projecte de la quarta fase de restauració de la catedral, que consisteix en la neteja interior. Estic segur que quan s'acabi estarà molt més embellida. Després quedaran per restaurar el claustre i algunes de les capelles interiors. I quan s'acabin aquestes obres, suposo que hauré de tornar a netejar i restaurar altres coses, perquè en un monument d'aquestes característiques la feina no s'acaba mai.

Voldria donar les gràcies des d'aquí a tots els qui d'una manera o altra han ajudat o participat en la restauració de la catedral.

—Hi ha altres projectes en marxa, com el nou orgue, el museu diocesà o la biblioteca del Seminari.

—Efectivament: en el nou orgue ja fa tres anys que s'hi està treballant. Estic segur que serà una peça molt

són les arrels de les nostres veritables carències i quines han de ser, per tant, les vies per a un autèntic desenvolupament integral dels homes. Ens cal aprofundir —també a casa nostra— per damunt de les necessàries solucions tècniques i redescobrir, sobretot, la gran "vocació" a la qual està cridat l'home, tot home».

—Com a president de la Conferència Episcopal Tarraconense, constata posicionaments diferenciats respecte de la Conferència Episcopal Espanyola?

—Com és lògic, cadascú és fill de son pare i de sa mare, i té un particular punt de vista sobre com concretar el deure de l'evangelització en cada moment i en cada lloc: és una pluralitat no només inevitable, sinó també necessària, perquè un pot aportar el que l'altre oblida, i la decisió final resta més equilibrada. Ara bé, jo no traslladaria

catequesi de la CEE, ha intervingut en l'elaboració d'aquest catecisme. En segon lloc, els bisbes de la CET hem aprovat també els materials catequètics del Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes Balears (SIC) com a textos complementaris al catecisme i vàlids per ser utilitzats a la catequesi. Estic confiat que aquesta combinació ajudarà els catequistes a assolir el seu principal objectiu: la transmissió de la fe.

—A partir d'ara, la llibertat religiosa, l'ampliació de la llei de l'avortament i l'eutanàsia són algunes de les qüestions que figuren a la represa de l'agenda de relacions entre govern i jerarquia catòlica. Com ho contempla?

—Personalment, procuro no perdre mai de vista que no estem parlant de qüestions abstractes, sinó que rere cadascuna d'aquestes coses que esmenta hi ha persones concretes. A l'Església li correspon estar al costat de les persones més indefenses, encara que pugui resultar incòmode per a alguns i sigui incomprès per a d'altres. Intentarem, com sempre, donar raó del nostre posicionament de la forma més amable possible i proposarem els principis perennes de la doctrina social. Penso, d'altra banda, que aquestes qüestions no només interpel·len els bisbes, sinó tots els catòlics, i també tots aquells protestants, ortodoxos i no cristians que comparteixen amb nosaltres el sentit d'una alta consideració de tota vida humana. Estic segur que molta gent, fent ús de la seva llibertat i de la seva responsabilitat ciutadana, es mourà per aconseguir orientar aquests processos legislatius cap a camins de més justícia. Seria

molt trist que a Espanya atemptar contra la vida dels qui han de néixer es convertís en un «dret», com ho proposa l'actual avantprojecte de llei.

—En canvi, la Conferència Episcopal Tarraconense beneeix la nova llei d'educació de Catalunya.

—Els bisbes no s'han pronunciat sobre aquesta llei. Sí que és cert que afecta qüestions molt importants, com el dret dels pares a l'educació dels fills, i que ha estat fruit d'un ampli consens. Penso que en aquesta mena de qüestions, que fan referència a drets fonamentals com l'educació o la vida, s'ha de cercar sempre el màxim consens possible i s'ha de quedar per damunt de les disputes partidistes.

—Com encaixarà l'Església de Catalunya que el Tribunal Constitucional toqui l'Estatut?

—L'Església és molt gran: hi ha els fidels, hi ha els capellans, els diaques, les religioses i els religiosos, i els bisbes, i cadascú tindrà el seu parer en una qüestió com la que planteja. Com comprendre no puc preveure-ho. Si es refereix als bisbes, la nostra resposta serà la que correspongui al nostre paper de pastors, que procurin sembrar pau i tenir els braços oberts sempre a tot hom, com Jesús.

L'afabilitat de Mons. Jaume Pujol l'ha fet molt proper a tots els diocesans.

valuable i un goig per a tota l'arxidiòcesi i per a la ciutat de Tarragona. També s'està treballant en el museu. Hi ha el projecte d'arreglar l'edifici del Seminari, molt malmès en alguns punts, i obrir la biblioteca que té el Seminari i que ara està tancada. És un projecte molt ambiciós que necessitarà un gran esforç.

—El mapa social de l'Església posa de manifest l'important paper de la institució en el món actual. En canvi, sovint és menystingut.

—No sé si *menystingut* és la paraula. Potser sí que aquest paper de l'Església és molt desconegut per a moltes persones. La seva realitat quotidiana, però, és la d'una gran família, que aplega moltes sensibilitats i que acull els pobres vinguin d'on vinguin i creguin el que creguin. És admirable l'entusiasme que moltes persones anònimes —laics i laiques, religiosos i religioses, i capellans— posen a servir els altres. Saben que Déu, que és just, mai no menysté el proïsme.

—Quina aportació hi fa la tercera encíclica de Benet XVI?

—Com vam dir tots els bisbes de la CET el mes de juliol, «l'encíclica proporciona una anàlisi valenta de quines

la lògica dels partits a les reunions de bisbes, perquè no són realitats equiparables.

M'agradaria posar la meua resposta en un context més ampli. A Europa som davant una cultura dominant que arracona els més dèbils, que exalta l'individu per damunt de tota altra consideració i que està perdent la capacitat de transcendir. Al capdavall, és una cultura trista perquè no és capaç d'oferir un futur esperançador. Davant d'aquesta cultura de la mort, l'Església se sent dipositària d'una alternativa. Tenim el dret i el deure d'explicar i de promoure aquesta cultura de la vida, des del respecte a la llibertat de tothom però al mateix temps amb convenciment. En aquest punt estem tots d'acord.

—Alguns consideren que l'episcopat català ha renunciat a elaborar un projecte global de catecisme per a les diòcesis de Catalunya, que és el que propugnava la setena resolució del Concili Provincial Tarraconense del 1995, i s'ha adoptat el Jesús és el Senyor de la CEE.

—En primer lloc, l'episcopat català, en la persona de Mons. Salinas, bisbe delegat de la CET per a l'àmbit catequètic i president de la subcomissió de

Solsona

«El teu testimoniatge comença a la llar familiar»

Mn. Luis Cañadilla, un nou diaca al servei de la diòcesi de Solsona

Ramon Estany
Solsona

En Luis resideix a Mollerussa, està casat i és pare de dos fills. Ha fet un itinerari formatiu que va iniciar ja fa quatre anys. Està acabant els seus estudis de teologia a l'Irel. Col·labora amb la parròquia de Vilanova de Bellpuig i treballa al Departament de Béns Immobles del bisbat.

Mn. Luis Cañadilla i Serrano, de 41 anys, casat i amb dos fills joves, va ser ordenat diaca el 12 de setembre passat a la catedral basilica de Solsona, en una solemne celebració litúrgica presidida per Mons. Jaume Traserria i Cunillera, bisbe de Solsona. Van assistir a la cerimònia nombrosos amics, companys de feina i familiars de Mn. Luis Cañadilla, que es van desplaçar des de Mollerussa i parròquies, on exercirà a partir d'ara el diaconat, i de la seva terra natal, Andalusia. La celebració litúrgica va ser concelebrada per una trentena de sacerdots, frares mercedaris de Sant Ramon i diaques de la diòcesi.

Mons. Jaume Traserria va assenyalar en la seva homilia que «avui, en celebrar aquesta ordenació de diaca del nostre germà Luis, passa a primer terme la figura de Jesús servidor per alliberar l'home, per salvar-lo i per portar-lo a Déu», tot recordant que «Ell vol arribar als homes mitjançant altres homes. És el servei de tota l'Església, de tots els cristians, dels ministres de l'Església que s'han d'anomenar "diaques", servidors en nom de Jesús».

El bisbe de Solsona va encomanar el nou ministre a ser «missatger i herald, predicador i testimoni d'Ell mateix, diaca per al Senyor, servidor com el Senyor».

Mons. Jaume Traserria, adreçant-se

finalment a Mn. Luis, li va assenyalar: «Arribes al diaconat ja essent espòs i pare de família, el teu testimoniatge comença en la llar familiar. D'ella has rebut ajuda, suport i molt amor, en ella exerciràs la funció de servidor de Jesús, predicant, pregant, estimant i servint tots els membres de la teva família. També per a la família ets diaca.»

El prelat també va exhortar el nou diaca a ser exemple de cristià des de la seva professió en la societat civil: «Aquest és l'àmbit en el qual has d'acreditar la teva honestedat, la teva competència, la teva dedicació. Posa-hi tot l'interès, no t'en despreocupis, que tots puguin veure que el teu capteniment s'arrela en la fe i en l'amor a Jesús. Ho veuran en la teva manera de fer i de

tractar les persones. Ho sentiran sempre que et demanin que els parlis i donis raó del que creus i esperes.»

Finalment, li va recordar que està al servei de l'Església, de les comunitats cristianes i dels seus fidels: «Aquí, encara més, el testimoni ha de ser explícit i joios. Seràs predicador de l'evangeli, dispensador del sagrament del baptisme i ministre ordinari de l'eucaristia, beneiràs els matrimonis i enterraràs els difunts. Accionssagrades que has de celebrar amb pietat i reverència. Són accions del Senyor, no teves, són sagraments de l'Església, no teus.»

El nou diaca va rebre l'ordenació de mans del bisbe en un moment molt solemne, i es va comprometre a dur a terme el servei i la missió de fer arribar l'Evangeli de Jesucrist a la vida de les persones i predicant sempre amb la vida i les paraules.

En les paraules finals d'acció de gràcies, després d'haver participat activament com a ministre ordenat en la consagració, Mn. Luis va agrair al Senyor la gràcia concedida de ser ministre ordenat de l'Església catòlica. Va recordar així mateix com fa set anys va iniciar el seu camí en la pràctica de la fe a l'Escola de Formació de Laics, una formació que en principi anava destinada a servir-li com a catequista però que a poc a poc «el Senyor va anar

L'APUNT

Mn. Luis Cañadilla és el segon diaca permanent que és ordenat a Solsona. El primer va ser Mn. Rodolfo González, que va ser consagrat a Solsona el 6 de juliol del 2008. Actualment hi ha tres seglars que s'estan preparant per rebre el diaconat permanent: Antoni Cid, de Mollerussa, Joan Novell, de Tàrrrega, i Joan Güell, de Súrria.

treballant en mi», i un bon dia, «buscant a internet», va descobrir la figura del diaca i va començar a sentir curiositat pel tema. Mn. Luis tenia clar que la primera vocació que li havia regalat el Senyor era el matrimoni i els dos fills que havia tingut. En aquest punt, va agrair el suport de la seva esposa, Aurora, tot i saber que «el diaconat repercutiria en la vida familiar», ja que «la crida al Senyor ha estat a mi, però la resposta ha estat compartida pel sí de l'esposa».

El nou diaca va finalitzar les paraules d'agraïment manifestant que s'ha sentit acompanyat i agrait per moltes persones, amb un record especial pels companys diaques i les parròquies de Vilanova de Bellpuig, Golsés i Castelnou de Seana, i el seu rector, Mn. Climent Capdevila, així com pels familiars i amics d'Andalusia, amb un record especial per aquells que ja no són entre nosaltres, com la mare i familiars difunts.

Tarragona

Joan Maria Ferrer, ordenat diaca a la parròquia del Vendrell

Redacció / Tarragona

El diumenge 13 de setembre a les cinc de la tarda començava puntualment a la parròquia de Sant Salvador del Vendrell l'ordenació diaconal de Joan Maria Ferrer Calvo, un jove de 27 anys, natural de Barcelona però que ha estudiat al seminari de Tarragona i ha col·laborat pastoralment a la parròquia de Sant Pau de la ciutat, primer, i a la parròquia del Vendrell, el darrer curs.

L'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, presidia la celebració, que era concelebrada per una trentena de sacerdots i que va resultar molt solemne i viscuda amb l'acompanyament instrumental i d'orgue d'un bon grup de músics, joves de la parròquia del Vendrell.

Després de la litúrgia de la Paraula i de la crida del candidat va començar la litúrgia de l'ordenació amb les promeses de l'ordenand i la lletania dels sants amb en Joan Maria prostrat a terra en

La parròquia de Sant Salvador del Vendrell va acollir la celebració d'ordenació.

actitud de pregària. El moment central va ser la imposició de les mans de l'arquebisbe i la pregària d'ordenació. En acabat, l'ordenat va ser revestit amb l'estola creuada i la dalmàtica, que són propietats dels diaques, i se li va fer entrega del llibre dels evangelis com a expressió de la seva missió de predicar la Paraula de Déu.

En el moment de l'ofertori es va recordar la funció pròpia dels diaques dins de l'Església com a responsables d'estar al servei de la caritat i del servei als pobres. Per això, la col·lecta especial que es va fer es va destinar íntegrament als projectes de Càritas parroquial del Vendrell. Després, en Joan Maria ja va exercir com a diaca en la darrera

part de la celebració, en el servei de la litúrgia de l'Eucaristia.

Abans del comiat, el nou diaca va adreçar unes sentides paraules a tots els assistents per agrair-los el seu acompanyament i per demanar-los que tinguessin ben presents els mossens en la seva pregària. També el rector de la parròquia, Mn. Josep Maria Barenys, va arrencar un fort aplaudiment dels molts assistents a la celebració, quan els va testimoniar la seva emoció i desitjos.

A partir d'ara en Joan Maria passa a ser diaca adscrit a la parròquia del Vendrell alhora que tindrà cura de l'atenció pastoral de l'hospital del Vendrell i d'altres funcions a l'arxiprestat del Baix Penedès.

Els diaques estan al servei de la caritat, de la predicació de la Paraula i del servei de la litúrgia, poden administrar el sagrament del baptisme, beneir matrimonis i presidir exèquies però no celebren missa ni confessen. D'aquí a uns mesos el nou diaca serà previsiblement ordenat capellà.

Lleida

L'Acadèmia Mariana vol fer un mausoleu per al seu fundador

El diumenge 4 d'octubre se celebrarà el certamen marià en honor de l'advocació Mater Salvatoris

Jordi Curcó

L'Acadèmia Mariana de Lleida és a punt de celebrar l'acte més important de l'any, el Certamen Literari i Marià, que enguany ha estat dedicat a l'advocació Mater Salvatoris, com a patrona dels col·legis de la Companyia del Salvador i alhora commemoració del centenari de la seva fundadora, la mare Maria Fèlix.

La jornada mariana per excel·lència tindrà lloc el diumenge 4 d'octubre. S'iniciarà a les deu del matí, amb la celebració d'una missa a la catedral de Lleida, presidida pel bisbe Joan Piris, amb l'assistència de les primeres autoritats de la ciutat. La missa serà cantada per la Coral del Col·legi Mater Salvatoris de Lleida.

Finalitzada la celebració, a partir de les onze del matí a l'Auditori Municipal Enric Granados s'iniciarà l'acte literari i marià amb un pròleg musical a càrrec de la Coral Mater Salvatoris de Madrid.

Tot seguit tindrà lloc el certamen marià en honor de la patrona dels col·legis Mater Salvatoris de la Companyia del Salvador, amb el discurs del mantenidor, que en aquesta ocasió serà el Dr. Ximo Company, catedràtic d'Història de l'Art Modern de la Universitat de Lleida i director del Departament de Patrimoni Artístic i Cultural de la diòcesi de Lleida. El certamen, com és costum, s'acabarà amb el lliurament de premis als escriptors i poetes guardonats pels seus treballs en prosa i poesia. Cal estacar la Flor Natural que lliurarà el bisbe de la diòcesi.

El director de l'Acadèmia Mariana, Mn. Salvador Gené, ha anunciat que per al proper any l'advocació honorada en el certamen marià serà la Mare de Déu del Castell, patrona de Cullera (València), població natal del bisbe de Lleida, Mons. Joan Piris.

Mn. Gené ha anunciat també que el

Jordi Curcó

La seu de l'Acadèmia Mariana darrerament restaurada acollirà el mausoleu del seu fundador Mn. Josep M. Escolà.

certamen de l'any 2011 l'Acadèmia el vol dedicar a una advocació mariana de la ciutat de Roma, encara sense concretar, coincidint amb els 150 anys de vida de l'Acadèmia. Pel que fa al certamen de l'any 2012, any jubilar per a l'Acadèmia, hi ha previst fer una extensa convocatòria tot honorant unes vint-i-cinc advocacions marianes d'arreu del món, entre elles la Immaculada de Washington, la Verge Odigitria de Grècia o Nostra Senyora del Japó. Per aquest motiu les bases del certamen haurien d'incloure diversos idiomes, a banda del castellà i català, com el francès o anglès.

Com a pròleg a tots aquests actes i com és tradició, l'oratori de la patrona de Lleida acull fins a l'1 d'octubre la novena a la Verge Blanca de l'Acadèmia, la festa de la qual se celebra el 2 d'octubre. En aquesta jornada el bisbe Joan Piris presidirà l'Eucaristia a les vuit de la tarda, per tal d'honorar la patrona de la ciutat.

L'Acadèmia Mariana de Lleida, una de les cinc acadèmies marianes que hi ha arreu del món, celebrarà l'any 2012

els 150 anys de la seva fundació per Mn. Josep M. Escolà, un sacerdot tarraconí molt marià, fill de la Fatarella.

El director de l'Acadèmia ha donat

a conèixer alguns dels projectes que l'Acadèmia vol posar en marxa per preparar aquest aniversari fundacional.

Destaca en primer lloc el disseny de l'entitat de construir un mausoleu al claustre de l'edifici de l'Acadèmia Mariana, on serien dipositades les despulles del fundador, complint el seu desig de ser sepultat en l'anomenat Palau de Maria. Actualment les seves restes descasen en un nínxol del Cementiri Municipal de Lleida. L'Acadèmia ja té a les seves mans un disseny d'aquest mausoleu realitzat per Graciela Bieli-Bianchi, de la Universitat de Santiago de Xile.

L'Acadèmia té previst també l'execució definitiva de l'Arxiu i Biblioteca Mariana, on seran dipositats els més de 3.000 llibres marians i 50 còdexs que formen el seu singular fons bibliogràfic i marià.

Altres projectes són la col·locació de totes les lletanies del Rosari, obra dels germans Klauber d'Alemanya, al claustre de l'Acadèmia, l'edició de la *Història de l'Acadèmia Mariana* i l'ampliació del nombre de socis fins a arribar al miler. Així mateix s'ha pensat en la constitució d'una Fundació destinada al culte de la patrona de Lleida, a la celebració del seu certamen marià anual i al manteniment de la Biblioteca Mariana.

CEP
*Centre d'Estudis Pastorals
de les diòcesis catalanes*

El curs sobre la Bíblia del Centre d'Estudis Pastorals, comença aquest proper mes d'octubre:

Antic Testament: dijous, a partir de l'1 d'octubre fins al 3 de juny de 2010.

Nou Testament: dimarts, a partir del 6 d'octubre fins al 15 de juny de 2010.

horari: de 5 a 3/4 de 7 de la tarda

UNA MANERA INTEGRADORA D'ACOMPANYAR

Eines per al creixement personal i l'acompanyament espiritual

Amb aquest enunciat el Centre d'Estudis Pastorals farà un curs, del **dia 5 d'octubre del 2009 fins al dia 22 de març del 2010**, serà cada **dilluns de 6 a 8** de la tarda. Professor, **JOAN M. BOVET**

EL SERVEI DE LLEGIR A LA MISSA

Amb aquest enunciat el Centre d'Estudis Pastorals conjuntament amb el Centre de Pastoral Litúrgica organitza aquest curs, de vuit sessions, serà als locals del CEP, **els dijous 8, 15, 22, 29 d'octubre, 5, 12, 19 i 26 de novembre, de 7 a 2/4 de 9 del vespre.**

Per a més informació programes i inscripcions, podeu adreçar-vos a la secretaria del centre, tel. 933 174 858 (Rivadeneyra, 6, 3r - 08002 Barcelona).

**Acollim i ajudem
les futures mares
amb problemes**

Fundació Pro Vida
de Catalunya

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça: _____

Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____

Codi Postal: _____

Població: _____

Província: _____

E-mail: _____

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.

Fundació Pro Vida de Catalunya
Bonaplata 42, 1r 08034 Barcelona
Telèfon 932 047 111

El consiliari diu...

La sinceritat, facultat meravellosa

Mn. Miquel Bada, pvre.

Consiliari diocesà de Vida Creixent

Avui m'agradaria, al comentar un nou curs, parlar d'un valor, talent o virtut que considero indispensable en les relacions humanes, a tots nivells, i que diria que està en crisi: la sinceritat.

La gent hauria de tenir prou clar que quan parlem o ens comuniquem és per entendre'ns, per ajudar-nos a viure, per dir-nos les realitats i poder viure de manera més delicada i enriquida.

Dir-nos les coses amb senzillesa, amb respecte envers l'altre, amb llibertat d'esperit, sense voler molestar ni voler

imposar la nostra veritat. Això és la sinceritat. Dir les coses a mitges, amb mitges veritats, donant-hi voltes, complica o pot complicar la bona convivència, pot crear un clima de tensió que pot portar, fins i tot, a situacions de violència i a d'altres circumstàncies...

La sinceritat és necessària en àmbit personal, per estar en pau amb nosaltres mateixos. Cal ser conscients i responsables que Déu ens ha donat aquesta facultat meravellosa de parlar, precisament, perquè les persones ens entenguem i les nostres relacions siguin enriquidores, gràcies a les partícules de veritat que tots hi aportem.

També és indispensable, dins la família, en el diàleg intergeneracional, que ens ha de portar a saber escoltar i a saber parlar, amb respecte, discreció, intentant saber posar-te al lloc de l'altre.

En àmbit eclesial, la sinceritat és indispensable, quan es fan plans diocesans i/o parroquials pastorals; cal poder partir sempre de realitats concretes, no es poden dir les coses a mitges, ni tampoc exagerant-les en un sentit o altre; cal tenir la suficient humilitat per discernir la realitat de les coses i les seves causes.

I, finalment, en política, si manca la sinceritat en els responsables de la

política, és lògic, en part, que es produeixi una desafecció política per part de la gent; els comentaris contradictoris davant d'una realitat concreta i objectiva; el preocupar-se, aparentment, més del poder que de governar, és a dir, de treballar pel bé comú, especialment pels més humils, provoca un distanciament i un desànim que fa que les persones creguin cada cop menys en els polítics.

Tant de bo que nosaltres, els cristians, i per tant també tots els membres de Vida Creixent, valorem cada vegada més la sinceritat i en donem sempre testimoni. Profitós curs per a tots.

Un nou curs s'obre davant nostre

Sergi Òliba

President coordinador diocesà

Aquest mes de setembre comencem un nou curs de Vida Creixent amb el temari *Maria, mirall de vida cristiana*. Com cada any proposem un tema perquè ens ajudi a reflexionar personalment i en grups, per exposar els nostres criteris i experiències, escoltar els dels altres i junts arribar a conclusions per portar-les a terme.

Com diu l'autor, el tema està basat en una publicació de Mn. Josep M. Rovira Belloso amb el nom de *Vida de Maria*. Aquest escrit constitueix la base d'aquestes reflexions proposades enguany als grups del nostre moviment. Aquesta aproximació bíblicopopular a la vida de Maria no defuig els grans temes teològicossistemàtics, aclaria el teòleg Rovira Belloso. El misteri de l'Encarnació, la virginitat, l'absència de pecat i l'assumpció a la glòria són presents a la nostra mirada orant, però també a la nostra consideració com a model perfecte de vida cristiana, d'ací el títol que encapçala aquest temari. Maria és part de la vida de

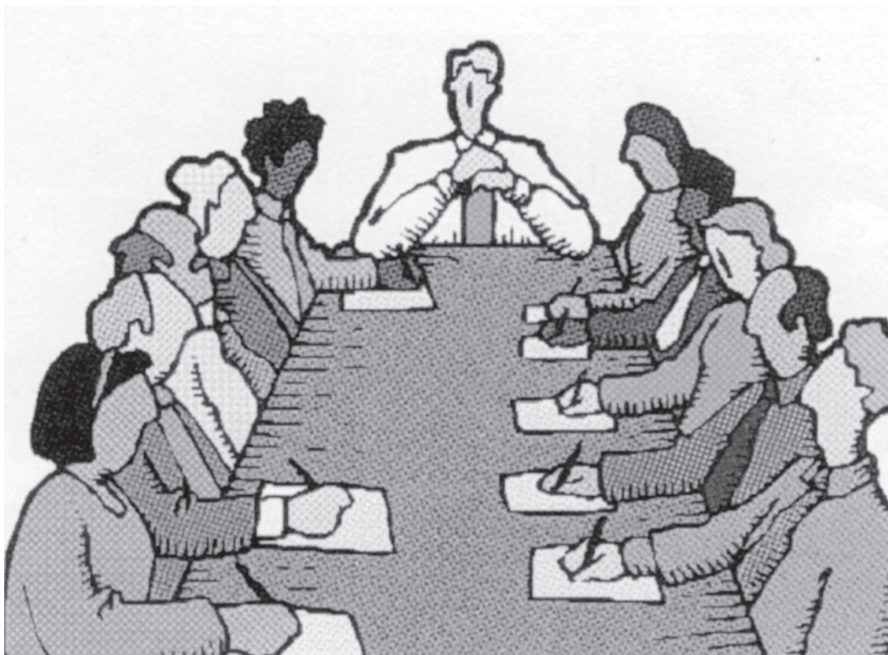
Jesús i, per tant, és part de la nostra vida. La vida de Maria és la vida del poble de Déu que segueix Jesucrist vers la creació nova, on regna la justícia, la pau, l'amor.

La formació és molt important per créixer espiritualment i culturalment. Els cristians som seguidors de Jesús, de la seva manera de pensar i d'actuar. Per tant, és necessari i imprescindible conèixer bé el missatge de l'Evangeli, que condueix a entendre que la persona és una realitat creada per Déu amb capacitat per estimar i

dotada d'intel·ligència i llibertat.

Vivim en un món complex on són molt necessàries les conviccions fermes i profundes i nosaltres tenim la gran sort de creure, estimar i confiar en el Déu que Jesús ens va ensenyar que és Amor i ens estima. Aquesta joia i alegria l'hem de viure i comunicar a les nostres famílies, amics, grups, comunitats parroquials i a tota la societat. El cristià s'ha de convertir cada dia, veure i viure la vida cristiana com un servei a tots els nostres germans.

Vida Creixent no és cap organització, és un moviment on tots som necessaris per mantenir els nostres grups, ampliar-los si és possible i

obrir-ne de nous. En aquest servei tots podem posar-hi el nostre granet de sorra. És més important que tothom faci un petit esforç, que no pas uns quants s'esforcin molt. És la nostra responsabilitat com a cristians anar creixent amb l'amistat, l'espiritualitat i l'apostolat, entès com a servei.

Desitjo que en aquest nou curs ens acompanyi la joia, el compromís i l'esperança amb què vam celebrar els 25 anys de Vida Creixent a Catalunya, les Illes i Andorra.

Tarragona

El temps és un gran mestre

Antonio Picher

Coordinador diocesà Tarragona

Amb el començament del curs, comencem novament les reunions dels grups i tornem a veure els amics que s'han absentat durant l'estiu. Aleshores, experimentem l'alegria de la trobada, de ser germans en la fe, que es tornen a veure i que fan plans per portar a terme. Quin compromís ens marquem cadascun de nosaltres per aquest any?

Cal que tornem a treballar en els grups, que cerquem des del primer dia les persones grans del nostre entorn i que les convidem a participar. Molta gent gran ja no va a missa, s'ha oblidat de pregar i Déu compta ben poc en la seva vida. Convideu-les a integrar-se al grup, sense obligacions, i, a poc a poc, ja decidiran si es volen integrar a la parròquia i gaudir de l'amistat que segur que trobaran en Vida Creixent.

La infantesa i la joventut són el període en el qual l'ésser humà està en formació, viu projectat cap al futur i pren consciència de les seves capacitats i fa projectes per a l'edat adulta. La vellesa, però, també té avantatges perquè augmenta la saviesa i dona consells més madurs. «El temps és un gran mestre.» Les persones grans ajuden a veure els esdeveniments amb més saviesa perquè les vicissituds de la vida els han fet experts i madurs. Són dipositaris de la memòria col·lectiva i, per això, són intèrprets privilegiats del conjunt d'ideals i valors comuns que regeixen i guien la convivència social. La comunitat cristiana pot rebre molt d'aquesta presència serena. Molta gent troba comprensió i consol en les persones grans que infonen ànim a través del consell afectuós i la pregària silenciosa. A pesar de les nostres limitacions, hem de conservar el gust per la vida i donar gràcies al Senyor.

Amb motiu de l'Any Sacerdotal, convocat per Benet XVI, volem manifestar a tots els nostres consiliaris l'agraïment per la seva participació generosa en la nostra formació espiritual i en el creixement en la fe. El rector d'Ars deia: «Un bon pastor és el tresor més gran que el bon Déu pot concedir a una parròquia i un dels dons més preciosos de la misericòrdia divina.» Finalment, vull acabar recordant els dos consiliaris que ens han deixat enguany per anar a la casa del Pare, Mn. Jaume Serrano, consiliari interdiocesà, i Mn. Jaume Ciurana, consiliari del grup de Reus, que tant de bé van fer al nostre moviment. Descansin en pau!

AGENDA

OCTUBRE **Dijous 1: reunió d'animadors.** A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a. Aula 1. Tema II: *La visitació*.
Dijous 8: reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a. Aula 3. Tema II: *La visitació*.
Dissabte 31: assemblea diocesana. En el Ressò d'octubre es donarà la informació completa.

**Sempre
amb TU**

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Vic 91.3

- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

El P. Josep Massot, guardonat amb la Medalla d'Or del Consell de Mallorca

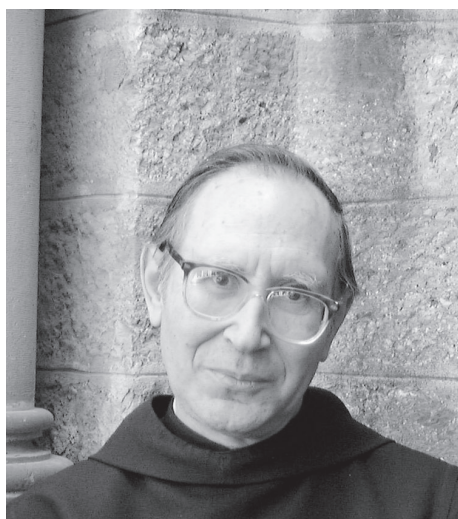
Un reconeixement merescut a un savi del nostre temps

Cristina Sánchez
Mallorca

El P. Josep Massot i Muntaner, historiador, assagista i director de Publicacions de l'Abadia de Montserrat, ha estat guardonat amb la Medalla d'Or atorgada pel Consell de Mallorca, en el context de la Diada 2009, el 12 de setembre passat. Durant l'acte protocol·lari de distincions, es va destacar el tarannà del monjo de Montserrat, «compromès amb la cultura, tot reivindicant la seva mallorquinitat arreu del món i, sobretot, a Barcelona, on treballa».

L'acte va comptar amb la presència de les principals autoritats de l'illa, a més del P. Josep M. Soler, abat de Montserrat, que també s'hi va fer present. Juntament amb el P. Massot, també van rebre aquest guardó el sacerdot Jaume Santandreu Sureda, el periodista Miquel Vidal Perelló, Ràdio Popular de Mallorca, l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí i la Cambra de Comerç de Mallorca. D'altra banda, el compositor, pianista i pedagog Jaume Mas Porcel va ser nomenat Fill Predilecte, mentre que l'arxiduc Lluís Salvador d'Àustria, gran admirador i difusor del paisatge mallorquí, va ser distingit com a fill adoptiu.

El P. Josep Massot i Muntaner (Ciutat de Palma, Mallorca, 1941) es va llicenciar en Filologia Romànica a la Universitat de Barcelona i va seguir cursos de llengua i literatura als Estudis Universitaris Catalans. Monjo de Montserrat des del 1962, va intervenir de bon començament en diverses acti-

P. Josep Massot.

vitats de correcció i de preparació d'originals, sobretot per a la Bíblia editada per Casal i Vall d'Andorra, i va tenir cura de les actes del II Congrés Litúrgic de Montserrat, en quatre volums. En acabar els estudis de filosofia i teologia, i després d'una estada a Munic, el 1971 va ser nomenat director de Publicacions de l'Abadia de Montserrat i aquell mateix any fou ordenat sacerdot. És director igualment de les revistes *Serra d'Or*, *Randa i Llengua i Literatura*, i coordinador d'Estudis de llengua i literatura catalanes.

Ha publicat més d'un miler d'articles, pròlegs i ressenyes i és autor d'un bon nombre de llibres sobre temes de llengua, de literatura i d'història con-

temporània. Des del 1991 és conservador de l'arxiu de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya i ha continuat la publicació dels seus *Materials*. El 1998 va ser nomenat doctor *honoris causa* per la Universitat de les Illes Balears. Des del 1999 és membre de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans, de la qual és secretari. El 2002 va llegir el seu discurs d'ingrés a la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona. El 2004, la Universitat Jaume I, la Fundació Germà Colón, l'Estudi General Lluís i l'Institut Ramon Llull li van dedicar la miscel·lània d'homenatge *La cultura catalana en projecció de futur*. El 12 de setembre es va cele-

brar la festivitat de Mallorca. En aquesta data es commemora el jurament de Jaume II, l'any 1276, de la Carta de Franqueses i Privilegis del Regne de Mallorca, que es van convertir en la base jurídica del país. El 1997 el Consell de Mallorca va declarar aquest dia com a festivitat de Mallorca. Recuperant aquesta data històrica, el Consell de Mallorca commemora i ret homenatge als fets que han creat la seva personalitat com a poble i com a comunitat que introdueix les seves arrels en un passat ric i singular.

Els guanyadors d'aquesta edició.

Cicle de conferències de la Fundació Pere Tarrés sobre els reptes socials actuals

Redacció / Barcelona

L'actual context econòmic i les creixents demandes socials plantegen nous escenaris presents i futurs en què els professionals de l'acció social tindran un paper destacat. Per crear un espai de reflexió i d'intercanvi, la Fundació Pere Tarrés, a través de les seves Escoles Universitàries de Treball Social i Educació Social (EUTSES) de la Universitat Ramon Llull, posa en marxa un cicle de conferències sobre acció social.

El cicle consta de vuit conferències a càrrec de ponents de renom que analitzaran la realitat social des de diferents perspectives. Les sessions tenen lloc a l'aula magna de les EUTSES (carrer Santaló, 37 - Barcelona), a les 19 hores. Les primeres van tenir lloc els dies 15, 17 i 22 de setembre. Tot i que les conferències són gratuïtes, les places són limitades i cal inscriure-s'hi prèviament al tel. 902 410 000 o al correu electrònic sio@peretarres.org.

Aquest cicle s'inscriu en el marc de

les iniciatives que les EUTSES Pere Tarrés porten a terme per millorar les capacitats dels professionals de l'acció social, que actualment requereixen una formació actualitzada de qualitat per millorar la qualitat de vida de persones i col·lectius, especialment aquells més vulnerables.

Les properes conferències són les següents: *Apropament al fenomen de la violència filio-parental, un problema familiar o social?*, a càrrec de la psicòloga Helena Garrido (29 de setembre); la metgessa Elva Tenorio parlarà del *Counselling com a eina de millora de les relacions interpersonal* (1 d'octubre); *Llei de la dependència: punts clars i punts foscos*, a càrrec de Josep de Martí, director d'Inforesidencias.com (6 d'octubre); la pedagoga Marta Burguet parlarà de *Cultura dels conflictes socials: el repte de viure junts en una societat plural* (8 d'octubre) i *Inserció laboral i exclusió social*, a càrrec de Xavier Orteu i Guíu, tècnic d'Insercoop (13 d'octubre). Més informació: www.peretarres.url.edu.

XI Festival Internacional de Cant Coral «Europa i els seus cants»

Redacció / Barcelona

El Festival Internacional de Cant Coral *Europa i els seus cants* arriba a l'11a edició. Com cada any pels voltants de la festa de la Mercè, Barcelona es vesteix de gala per rebre aquest festival de tardor de música coral. Amb seu a la Ciutat del Vaticà i fundat el 1996 pel Dr. H. C. Hans-Albert Courtial, el festival vol promoure el cant coral, difondre la ciutat de Barcelona i donar a conèixer la música sacra i popular de diferents països a casa nostra.

Any rere any, el festival se celebra en el marc incomparable de l'església del Pi. L'entrada és gratuïta per a tots els espectadors. Així mateix, aquest any incorpora un nou espai al barri de la Ribera, el Fossar de les Moreres, que vol ser punt de referència dels concerts corals a l'aire lliure.

El festival està organitzat per l'Associazione Internazionale Amici de-

lla Musica Sacra. Després de 25 anys dedicant-se a la música coral, el Dr. Courtial, persona amant i promotora de la música sacra, va crear aquesta entitat professional que gestiona la promoció i dona suport a més de 5.000 cors provinents de tots els continents. També ofereix aquest servei a orquestres internacionals que desitgen participar en l'àmbit de la música sacra. «El nostre objectiu és promoure el poder de la unió de la música i que millorin els contactes entre cultures, tradicions i persones», afirma el Dr. H. C. Hans Urrigshardt, president del festival.

Hi participaran cors de Split (Croàcia), Tallin (Estònia), Nurmijärvi (Finlàndia), Wenden-Hünsborn (Alemanya), Gavoi i Aprilia (Itàlia), Teheran (Iran), Bodo i Bergen (Noruega), Poznan (Polònia), Torgoviste (Romania) i Sant Petersburg (Rússia). Més informació: *Culturae*. Gestió cultural per a la societat i l'empresa (Núria Llorach, tel. 606 072 017).

Una obra de Gaudí no realitzada

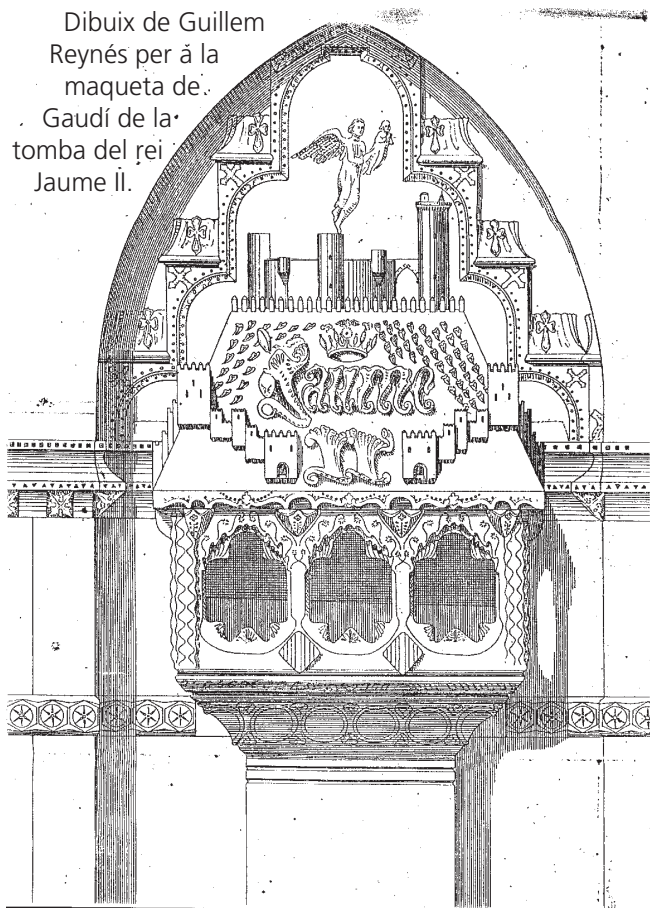
Les tombes dels reis Jaume II i Jaume III a la catedral de Mallorca

Joan Bassegoda Nonell
Arquitecte i historiador

Gaudí va treballar a les obres de restauració de la seu de Mallorca entre els anys 1903 i 1914 i va ser el 1904 quan el bisbe i el Capítol Catedralici van decidir, dintre del pla general de les obres, arranjar un panteó digne per als reis de Mallorca Jaume II (1243-1311) i Jaume III (1315-1349).

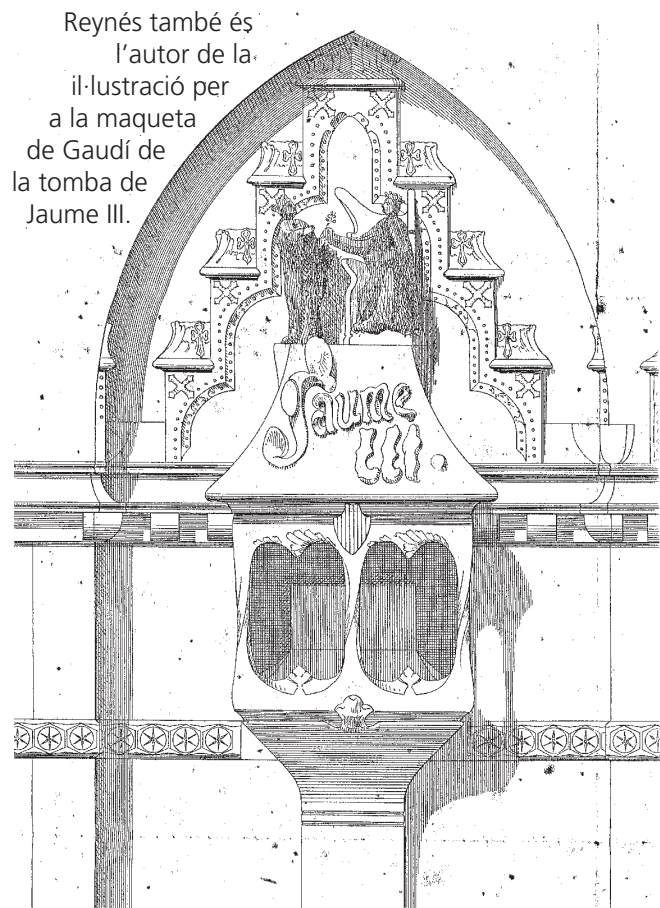
El primer era sebollit en un sepulcre barroc, al qual els mallorquins, a causa del seu aspecte ventrut, van definir com «Sa Sopera», al bell mig de la capella reial, mentre que Jaume III reposava a la cripta de la catedral de València. El 7 de juny del 1904 van exhumar el cadàver de Jaume II i el van situar a la capella de la Trinitat, dins d'un taüt de fusta. El sepulcre barroc va anar a parar al museu de la catedral, convertit en cenotafi. El 18 de maig del 1905, després de les necessàries gestions amb les autoritats religioses i civils de València, el sarcòfag de Jaume III va ser igualment instal·lat a la capella de la Trinitat.

Ensems, Gaudí, per encàrrec del bisbe Pere Campins, va projectar dues tombes que s'havien de situar als murs laterals de la referida capella i va preparar els models de guix a escala amb l'ajut de l'escultor Vicenç Vilarrubias Valls. Aquestes maquetes restaren abandonades quan Gaudí va deixar l'obra el 1914 i van ser finalment destruïdes. Es conserven, però, fotografies de totes dues peces.

Dibuixos de Guillem Reynés

Hi va haver un intent de realitzar el projecte quan l'arquitecte de la catedral de Mallorca, Guillem Reynés Font (1877-1917), el juliol del 1916, va preparar uns dibuixos a la ploma a

Reynés també és l'autor de la il·lustració per a la maqueta de Gaudí de la tomba de Jaume III.

escala 1:20 amb tot luxe de detalls.

Després de la mort de Reynés el 1917, va ser el seu homònim l'escriptor Guillem Forteza Piya qui va proposar enviar a Madrid els dibuixos, car sa majestat Alfons XIII havia expressat el desig de fer-se càrrec del cost de l'obra de les tombes dels seus avantpassats.

El dibuixos van arribar a Madrid, però bé que els originals, damunt de paper vegetal, segueixen en poder de la família Reynés. Un cop a la capital del regne, els assessors artístics del rei no cosparen la vàlua dels projectes i en desaconsellaren al rei el finançament. Res no es va fer i la seu de Mallorca va perdre aquesta exquisida mostra de l'art de Gaudí.

El 1946 l'arquitecte mallorquí Gabriel Alomar Esteve (1910-1977) va projectar dos sepulcres d'estil neogòtic i l'escultor Frederic Marès Deulovol (1893-1991) va esculpir les estàtues jacentes dels reis, que ara es poden admirar a la capella de la Trinitat.

En el projecte de Gaudí, la tomba de Jaume II té forma d'arcobol lobulat damunt de l'arca amb tres obertures en forma de finestra coronella, darrere de la qual restava el taüt de pedra i, en un pla inclinat, amb la llegenda «Jaume II» i damunt es pot veure la silueta del castell de Bellver, manat bastir per aquest monarca.

La tomba de Jaume III oferia només dues obertures: el nom del rei i, damunt del bisbe que rep del monarca assegut en el tron, una branca florida, significació de la llei palatina que va confirmar els privilegis del clergat i dels nobles.

Els reis Jaume II i Jaume III de Mallorca —fill, el primer, del Conqueridor, i de l'infant Ferran, el segon— descansen en uns panteons dignes que van ser contemporanis dels que Marès va esculpir per al monestir de Poblet. Els dibuixos de Reynés van ser publicats per primera vegada en un article meu a *Diario de Mallorca* el 25 de maig de 1981.

La sardana i la dansa

La Jovenívola de Sabadell interpreta les sardanes de Montserrat Pujolar

Trenta anys (de 1979 a 2009) de producció musical de la compositora ripollesa Montserrat Pujolar han estat recopilats per la Cobla Jovenívola de Sabadell en un CD enregistrat a l'auditori del Casal Pere Quart de Sabadell, el mes de febrer passat, amb Enric Ortí com a solista de tenora.

Aquesta edició recopilatòria aporta com a primícia l'enregistrament de tres peces que l'autora classifica com a himnes-sardana: *Mil anys del monestir de Ripoll*, amb lletra de Joan Colom i de la mateixa compositora, estrenada el 1978 en el mil·lenari del monestir; *Catalunya en miniatura*, amb lletra de Francesc Belso, estrenada el 1989, i *Cant a Martorelles*, amb lletra de Joan Costa, escrita el 1991 amb motiu del 15è aniversari de l'Agrupació Sardanista de Martorelles.

Amb la Jovenívola de Sabadell, els tres himnes-sardana de Montserrat Pujolar han estat enregistrats per la Coral Belles Arts de Sabadell, dirigida per Esteve Costa.

L'altre aspecte remarcable d'aquesta edició discogràfica de la Jovenívola de Sabadell és la de reunir en un mateix volum les tretze sardanes que configuren l'obra completa de Montserrat Pujolar, iniciada als 40 anys. Els títols són: *Amb l'esperit vibrant* (1979), *Petitona* (1980), *Ripoll*, *a l'entorn del monestir* (1988), *Tarda de juny a la Gavarra* (1992), *Dolça melangia* (1993), *La dansa dels gegants* (1995), *50 i endavant* (1996), *L'Aplec del vespre* (1996), *Hores viscudes* (1998), *Goig* (1999), *Notes d'aigua* (2000), *Ripoll Ciutat Pubilla* (2003) i *A Sant Eudald* (2004).

Tretze sardanes que, per altra banda, ja es troben en anteriors edicions sonores de diverses cobles.

Federació Sardanista de Catalunya
<http://fed.sardanista.com>

Restauració de l'església de Sant Joan de Valls

Joan Boronat / Valls

S'ha signat recentment un conveni entre la parròquia de Sant Joan Baptista de Valls i el Consell Comarcal de l'Alt Camp, a través del qual l'ens supramunicipal aportarà un total de 18.000 euros per dur a terme diferents obres de conservació i restauració del temple. La subvenció arribarà a la parròquia valenciana repartida en tres anys, amb una aportació de 6.000 euros per anualitat.

Les obres que s'executaran consistiran a eliminar les capes de pintura superposades a les originals, reparacions en els paraments i revestiments, tractament de suports i de les pintures

i neteja de les superfícies. D'aquesta actuació se'n beneficiaran les capelles de la Mare de Déu de la Soledat, de les Ànimes i de Sant Isidre.

La presidenta del Consell Comarcal ha destacat la importància de la parròquia de Sant Joan a la comarca, punt en què també va coincidir el president de la Comissió Ciutadana Prorestauració i rector de la parròquia, Mn. Josep Bofarull, que va manifestar que aquesta «té una funció comarcal, ja que l'arxiprestat coincideix amb la comarca i organitza activitats que abracen tot aquest territori». El pressupost global estimat de les obres de restauració projectades ascendeix a 253.970,79 euros.

Una reproducció del retaule gòtic de l'església de Guimerà s'exhibeix als Estats Units

L'autor de l'obra és el tarragoní Ramon de Mur, pintor del segle XV

Joan Duch Mas

Doctor en Història. Membre de la Reial Acadèmia Catalana de Sant Jordi

Guimerà va recuperar fa dos anys el retaule gòtic de Ramon de Mur de l'església parroquial. La firma Hewlett-Packard ha seleccionat el projecte per presentar-lo aquest mes de setembre al congrés que la Societat Internacional de Sistemes de Reproducció, celebrarà a Louisville, Kentucky (Estats Units). La reproducció del retaule gòtic de l'església de Santa Maria va ser impulsada per l'Associació Guimerà.info a través de tres empreses catalanes que han patentat una tècnica innovadora per reproduir obres d'art.

La novetat és que s'ha fet per primera vegada reproduint també el relleu original de les pintures sobre fusta. La tècnica es divideix en tres procediments: capturar la imatge del retaule original, que es conserva al Museu Diocesà de Vic, escanejant l'obra en tres dimensions. Posteriorment, es va reproduir la base del retaule de fusta a través del fresat i, al final, es va imprimir amb tintes especials de Hewlett-Packard. La reproducció del l'obra de Ramon de Mur (1401-1412) ha arribat a ser notícia mundial, ja que el pintor, fill de Tarragona, va ser l'introduïdor de l'estil gòtic internacional en la pintura gòtica.

Mostrar el patrimoni cultural

La nova tècnica obre noves possibilitats en el camp de la reproducció d'obres d'art i de la conservació del patrimoni cultural. S'ha realitzat un somni: contemplar als Estats Units el gran retaule pintat entre Tàrraga i Guimerà entre els anys 1401 i 1412, l'original del qual es pot observar al Museu Diocesà de Vic. Aquell segle XV va ser molt important per ajudar a conèixer el nou art gòtic que estava evolucionant des del focus de l'Escola de Tarragona. Seguint el procés de

pintura al tremp sobre fusta, es va imposar l'estil gòtic internacional de la mà de Lluís Borrassà i amb Ramon de Mur com un dels líders a les terres de Lleida i Tarragona.

Tanmateix, podríem justificar que a les darreries del segle XIV, va ser quan Ramon de Mur va tenir la primera crida per a les primeres idees del nou projecte del retaule i per exposar els croquis de l'obra. Tal vegada, es va consensuar la forma de fer els pagaments, perquè, per la seva grandiositat (7,5 metres per 5,5 metres, amb 32 taules), es podria parlar d'una obra feta amb diferents anys i d'un possible pagament a terminis. No ho sabem, però sí que podem entendre que la realitat econòmica i l'ambient social deixava entreveure unes certes limitacions.

Els motius de l'encàrrec

Hem de dir que la proposta de fer un retaule era afalagadora i creativa; amb tot, tenia les seves dificultats,

Reproducció del retaule gòtic del temple de Guimerà.

tant del seu seguiment, com perquè comptava amb diverses ajudes, especialment podem preguntar-nos quins foren els motius per demanar-li a Ramon de Mur de fer el retaule. Podem exposar els següents: primer, que Guimerà, des del 1154, pertanyia a

l'arquebisbat de Tarragona; el pintor estava format a l'Escola de Tarragona i era fill d'aquesta ciutat.

Un altre fet és el d'estar ben relacionat, per lligams familiars o de parentiu, amb els Rocabertí i els Mur, en aquells moments senyors del castell i baronia de Guimerà, i amb la noblesa civil i religiosa de la mateixa Tarragona. Si obrim aquest cercle ens podem fixar en Dalmau de Mur, un mecenes de l'art i fill de Cervera, i coneixedor de Tàrraga i de Guimerà. També es considera amb una edat contemporània de Ramon de Mur.

Recerca biogràfica i artística

Hem de considerar que, si bé no està localitzat el contracte del retaule de Ramon de Mur referent a Guimerà, podem comptar amb la documentació de les seves obres realitzades, fet que ha permès completar la investigació sobre la seva vida i detalls d'alguns retaules.

La tradició oral i les notes històriques han fet possible relacionar el retaule de Guimerà amb el seu autor, Ramon de Mur. Així, els guimeranencs van poder observar el retaule, des dels anys 1412 al 1865, en què va ser desmuntat i guardat, possiblement a la rectoria o a la sagristia, amb motiu de fer el nou absis i presbiteri. Vers l'any 1882, sembla que va ser traslladat a Vic i consta que, amb motiu de l'Exposició Universal del 1888, fou exposat a Barcelona. Hem de dir que, com a darrera parada, l'any 1893 estava inventariat definitivament al Museu de Vic.

La bona notícia

El «bisbe de les cadires de rodes»

A Enrique Figaredo, prefecte apostòlic de Battambang (Cambodja) i jesuïta, se'l coneix popularment com el «bisbe de les cadires de rodes» pel treball que du a terme amb les víctimes de les mines i bombes antipersona.

Mons. Figaredo ha creat un vincle estret entre les seves dues pàtries, gràcies a les visites que acostuma a fer a Espanya en companyia dels infants invàlids, víctimes de les anomenades bombes de raïm o de dispersió, amb els quals conviu i treballa a Cambodja. La vinguda del grup es justifica: agrair d'alguna manera a tots els qui donen suport a la tasca altruista i solidària del missioner jesuïta.

Aquest prefecte apostòlic confessa que de la gent amb qui conviu, víctima de les mines antipersona i de la misèria, ha après a ser pare, perquè volen que els guiï, que els estimi i que busqui el millor camí per a ells. Diu això: «No he vist a Espanya que un nen agraeixi a un professor la classe que ha rebut; a Cambodja, sí.» La discapacitat està en el cos, però l'agraïment roman en el seu interior, en el cor. Mons. Enric Figaredo aprèn també a sofrir. «A vegades em trobo amb tragèdies que no tenen solució;

tot i així, cal continuar treballant, aguantant, plorant i tirar endavant.» El prelat confessa que té més alegries que no pas tristesses perquè les coses esdevenen d'una manera en què es palpa obertament la providència de Déu Pare.

Avui, Cambodja és millor que abans. Ningú no utilitza ja bombes antipersona. Les mines no són el problema del país, però sí en altres països, com ara Angola.

El missioner i bisbe de Battambang ha revelat que, més d'una vegada, ha demanat al govern de la nació i a altres organismes que no fabriquin ni utilitzin a les guerres les bombes de raïm que tant mal han fet al sector humà de la infància. El mateix govern d'Espanya, que parla tant d'entesa entre les diverses cultures, no pot presumir de pau, perquè continua fabricant i venent aquest tipus d'armes.

Mons. Enrique Figaredo porta un santcris mutilat que penja del seu coll. Els nostres sofriments són seus: li falta un tros de cama i uns dits d'una mà, per demostrar emblemàticament la nostra falta de solidaritat i estimació, però, per la posició en què té els braços mutilats, sembla que ve a nosaltres per acollir-nos.

Francesc Gamissans

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H. AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: **934 092 810**
Fax: 934 092 775 - c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 — 08014 Barcelona
 e-mail: publicitat@catcris.com

El Papa elogia un telefilm sobre sant Agustí

Benet XVI defineix aquesta producció televisiva com «un gran viatge espiritual»

Zenit

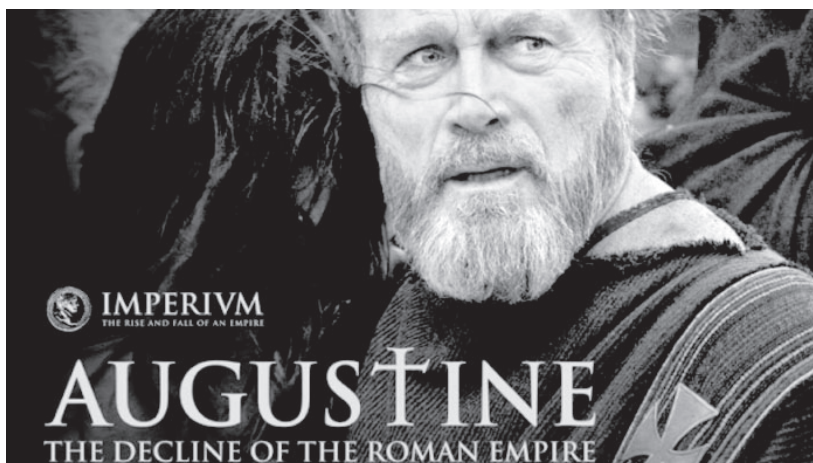
Castelgandolfo

Benet XVI va agrair als productors de la minisèrie televisiva *Sant'Agostino* el treball fet i va augurar que «molts, veient aquest drama humà, puguin ser trobats per la Veritat i trobin la caritat». Segons una nota enviada dijous 3 de setembre per l'Oficina d'Informació de la Santa Seu, el dia anterior es va presentar al Papa, a la Sala dels Suïssos del palau apostòlic de Castelgandolfo, una síntesi del telefilm, que s'emetrà properament per la televisió italiana.

Es tracta d'una coproducció italo-germano-polonesa dirigida pel canadenc Christian Duguay. El Pontífex va mostrar la seva «gran alegria» pel projecte, perquè aquest, segons li van explicar els productors, va sorgir arran d'una observació seva «més aviat casual» fa tres anys, durant una entrevista que va concedir, entre altres mitjans de comunicació, a Ràdio Vaticana.

En aquella ocasió, el Sant Pare va afirmar: «Puc imaginar-me pel·lícules molt boniques. Jo, naturalment, només conec bé els Pares de l'Església: una pel·lícula sobre sant Agustí, també una sobre Gregori Nazianzè i la seva particular figura, la seva fugida contínua de les responsabilitats cada vegada més grans que li assignaven, etc.» I va afegir el següent: «Cal estudiar: no hi ha només situacions desagradables entorn les quals parlen tantes pel·lícules nostres, sinó que hi ha figures meravelloses de la història, que

Cartell del telefilm, en versió anglesa.

no són avorrides, i que són de gran actualitat. Finalment, cal intentar no carregar gaire la gent i fer-los visible les figures que són actuals i que ens inspiren.»

Quan va acabar la projecció, Benet

XVI la va definir com «una representació grandiosa». «Des de fora, la vida de sant Agustí —va manifestar el Sant Pare— sembla que acaba de manera tràgica: el món en el qual ha viscut acaba, és destruït. Però com s'ha afir-

mat aquí, el seu missatge ha prevalgut i fins i tot, en els canvis del món, perdura perquè ve de la Veritat i guia a la caritat, que és el nostre destí comú.»

«En realitat, em sembla que el film és un viatge espiritual en un continent espiritual molt distant de nosaltres i molt proper, però, perquè el drama humà sempre és el mateix», va afirmar.

«Veiem com, en un context per a nosaltres molt llunyà, es representa tota la realitat de la vida humana, amb tots els seus problemes, les tristeses, els fracassos, com també el fet que, al final, la Veritat és més gran que qualsevol obstacle, i troba l'home», va explicar Benet XVI. Aquesta, va concloure, «és la gran esperança que roman al final: nosaltres no podem trobar sols la Veritat, però la Veritat, que és una Persona, ens troba».

Descobert un fragment del «Codex sinaiticus»

Zenit / Londres

Un fragment del text bíblic considerat el segon més antic del món, el *Codex sinaiticus*, va ser trobat per casualitat recentment al monestir de Santa Caterina, als peus del Sinaí (Egipte). L'autor de la troballa, Nikolas Sarris, un estudiant grec de 30 anys, va trobar el fragment mentre investigava al monestir, per als seus estudis de doctorat, en obres manuscrites del segle XVIII.

Casualment Sarris va ser un dels

encarregats de l'edició *on line* del *Codex sinaiticus*, posada en marxa el mes de juliol passat per iniciativa de la Biblioteca Britànica, la Biblioteca Universitària de Leipzig i la Biblioteca Nacional de Rússia, així com de l'arquebisbe ortodox del Sinaí, Damianos, i abat del monestir de Santa Caterina.

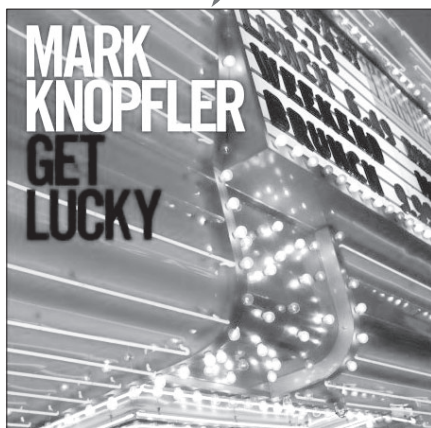
Això li va permetre reconèixer de seguida l'origen del fragment, pel tipus de lletres i l'alçada de les columnes. La part trobada correspondria a l'inici del llibre de Josuè, troballa que va ser confirmada pel pare Justin,

bibliotecari del monestir. El *Codex* és una Bíblia manuscrita, feta entre els anys 330 i 350, segons la tradició, a petició de l'emperador Constantí. Es considera el segon text més antic del món, després del *Codex vaticanus*.

Els seus fragments es troben dividits en diferents biblioteques del món, després que el teòleg alemany Constantin Von Tischendorf s'endugués del monestir un fragment de 43 pàgines, després dividits, per avatars històrics, entre Londres, Sant Petersburg i Leipzig.

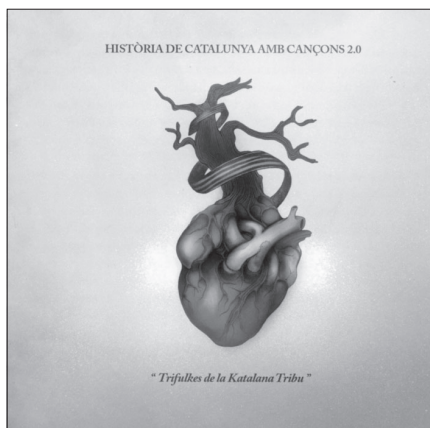
ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

★ **Mark Knopfler, *Get lucky*.**
Universal Music.

Temes magistrals

El 15 de setembre passat va sortir a la venda el nou disc del cantant i compositor Mark Knopfler. Es tracta del sisè àlbum en solitari d'estudi del guitarrista de l'excomponent del grup Dire Straits. Amb aquest nou àlbum explora a través d'onze temes magistrals les arrels musicals de l'autor de *Sailing to Philadelphia*, i juga amb el folk i el blues. El disc conté onze temes i completa la línia musical que Mark Knopfler ha triat en la seva carrera en solitari...

★ **AA.DD., *Història de Catalunya amb cançons 2.0*.**
Picap.

Història d'una nació

El periodista i escriptor Joaquim Vilarnau ha coordinat aquest àlbum, amb lletres de Joan Vilamala i Toni Xuclà, que adapta per a la gent jove el disc *Història de Catalunya amb cançons*. Aquest disc, publicat el 1971 cantat, entre altres, per Guillermina Motta i Toni Cruz, va ser per a molts una primera aproximació a la història de Catalunya, que llavors no s'ensenyava a l'escola. El nou treball discogràfic combina estils musicals diferents interpretats per diferents artistes.

★ **John Fogerty, *The blue ridge rangers. Rides again*.**
Verve Music Group.

Maduresa artística

Aquest disc és el retorn discogràfic del cantant i compositor John Fogerty. Dóna una resposta madura a l'original i exitós àlbum que va ser *The blue ridge rangers*, que va veure la llum fa 36 anys, amb dotze clàssics veritables. Bruce Springsteen i Don Henley col·laboren en aquest disc, disponible també en un format de luxe que inclou a més del CD un DVD amb moments de la gravació de moments del disc i entrevistes curioses amb l'artista.

★ **The Beatles, *The Beatles remastered*.**
Emi Music.

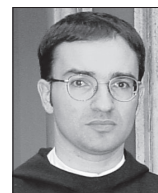
Mites indiscutibles

El 9 de setembre es va editar per primer cop el catàleg complet de The Beatles remasteritzat digitalment. Un treball que ha durat quatre anys, fent servir les darreres tecnologies de gravació. Cadascun dels àlbums serà editat en una rèplica idèntica al disseny i a l'art originals, inclosos els llibrets de les primeres edicions amb nous textos i fotos inèdites. Durant un període limitat, cada CD inclourà un breu documental sobre l'àlbum.

Opinió

El món ha deixat de ser tan determinista als ulls de molts científics actuals

Fr. Lluc Torcal
Prior de Poblet

La imatge predominant de l'univers fins a principis del segle XX ha estat aquella d'índole newtoniana-laplaciana, segons la qual tot l'univers es trobava regit sota una llei fonamental que determinava perfectament tot el seu comportament. Per tal de preveure l'evolució d'aquest univers era suficient conèixer els valors de les seves magnituds físiques del seu estat inicial, les anomenades condicions inicials, i aplicar la Llei de la gravitació universal de Newton.

Si, a més, tenim present que per a la majoria de científics de l'època els cosos presents en l'univers no eren sinó agregats de matèria i, per tant, capaços de ser estudiats reduint les seves propietats a aquelles fonamentals de la matèria, no ens serà difícil d'entendre que aquesta visió, un xic simplificada, de la concepció clàssica de l'univers, pugui ser titllada de determinista. Tot el que s'esdevé a l'univers és fruit del moviment de les parts constituents, sotmeses a l'equació

de la gravitació universal que en determina el comportament quan se'n coneixen les condicions inicials. En poques paraules, tota l'evolució de l'univers i dels éssers que el componen —inclòs l'home, en la seva corporeïtat— està predeterminat des del passat més remot. Res a fer!

Obrir la visió del món

La nova llum amb què han il·luminat les noves ciències com ara la mecànica quàntica o la termodinàmica de processos irreversibles o, fins i tot, dins del marc clàssic, la teoria del camp electromagnètic, i la mateixa segona llei de la termodinàmica, que va introduir la irreversibilitat temporal dels fenòmens físics (una única direcció del temps i no la completa simetria temporal que permeten les lleis de Newton, per tant), han fet variar en molt aquesta visió tancada del món.

Ha estat revolucionari per a la comprensió del món que emergeix al llarg

del segle XX, en l'àmbit de la mecànica que descriu el comportament de les partícules elementals, el principi d'indeterminació de Heisenberg. Gràcies a aquest, s'ha comprès que en aquest nivell del món, l'anomenat món quàntic, el comportament i les interaccions de les partícules no estan predeterminats a priori i que, dins d'unes certes possibilitats, no hi ha un comportament definit, cosa que impedeix que hom pugui predir-lo mitjançant les equacions de la física. Certes mesures tindran ara un resultat, ara un altre; certes interaccions faran emergir o fer desaparèixer unes partícules o bé unes altres.

La concepció clàssica de l'univers ha canviat.

Els sistemes reals són sistemes complexos, intrínsecament irreductibles a parts components i, per tant, impredecibles.

El repte dels nous fenòmens

La ciència en general del segle XX ha anat assumint que la indeterminació, la inestabilitat, la impredecibilitat formen part de la naturalesa que estudien; que no són el simple resultat d'un desconeixement de dades que algun dia serà superat, sinó que en són part intrínseca. La ciència, quan no està dominada per les ideologies materialistes, accepta el repte que suposa la comprensió d'aquests nous fenòmens, mirant de fer intel·ligible la seva complexitat irreductible i assumint com a qüestions plenes de sentit l'estudi del fenomen (miracle) de la vida, de la capacitat d'autoorganització i de generació d'informació que aquesta comporta, coses que, tot plegat, són a la base per parlar d'una autèntica llibertat de l'home, capaç d'intervenir en el món dels fenòmens naturals.

Ben pensat, si aquest món estava completament predeterminat des del principi, com podria l'home que actua en i a través del medi físic, expressar la seva llibertat? El món de les ciències dels segles XX i XXI apareix molt més fructífer per al diàleg amb la filosofia i amb la fe del que hom pugui imaginar a primer cop d'ull.

Evolucions diferents dels sistemes

A nivells de complexitat més elevada, els físics han descobert sistemes en què, tot i ser regits per lleis deterministes, variacions ínfimes de les condicions inicials dels quals condueixen a resultats sorprenentment diferents en l'evolució d'aquells sistemes naturals, quan hom esperaria que aquests sistemes presentessin evolucions molt similars. Aquests fenòmens es coneixen sota el nom de «caos determinista», perquè es tracta d'evolucions diferents dels sistemes dins d'un marc concret de possibilitats i mai d'un caos complet abandonat al més absolut dels atzars.

També s'han descobert altres fenòmens en els quals sistemes regits per lleis semblants, però partint de condicions inicials molt diferents, acaben manifestant comportaments molt semblants i regulars. Aquests dos grups darrers de sistemes van invitar la comunitat científica a abandonar la idea més amunt esbossada de la reductibilitat dels sistemes físics, químics, biològics, i també neuronals, al moviment de les seves preteses parts constituents.

Exposició sobre l'ecosistema

Redacció / El Masnou

Fins al 5 d'octubre es pot visitar l'exposició *El bosc. Molt més que fusta* al Museu Municipal de Nàutica, del Masnou, organitzada per l'Ajuntament del Masnou i la Fundació "la Caixa". Com

funciona un arbre? Com es fa l'humus? Què és la fusta? Des dels humils cucs de terra, imprescindibles en la fabricació d'humus, fins als arbres, protagonistes indiscutibles, la mostra fa un recorregut pel complex ecosistema anomenat *bosc*. Més informació: tel. 902 223 040.

I ARA TAMBÉ US PODEU SUBSCRIURE A L'EDICIÓ DIGITAL PER NOMÉS 65 EUROS L'ANY

DONEU-VOS D'ALTA A WWW.CATALUNYACRISTIANA.CAT

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara per només 111,30€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 111,30€ per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 55,65€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat

Oficina

DC

Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

In memoriam

Adéu, Isidor, a Déu!

Climent Forner
Capellà i escriptor

Impactat com estic encara per la seva mort i mancat del temps necessari, se'm fa difícil d'escriure aquestes quatre ratlles sobre el bon amic Isidor Cònsul Giribet (Bellpuig d'Urgell, 1948 - Sant Just Desvern, 2009), que ens acaba de deixar. Al tanatori de les Corts, el dia del seu comiat (29 d'agost passat), ja es van dir moltes coses d'ell per part d'amics i literats, alguns diaris i revistes n'han començat a parlar i molt que, no en dubto, en parlaran encara, sobretot *Serra d'Or*, de la qual era redactor i col·laborador.

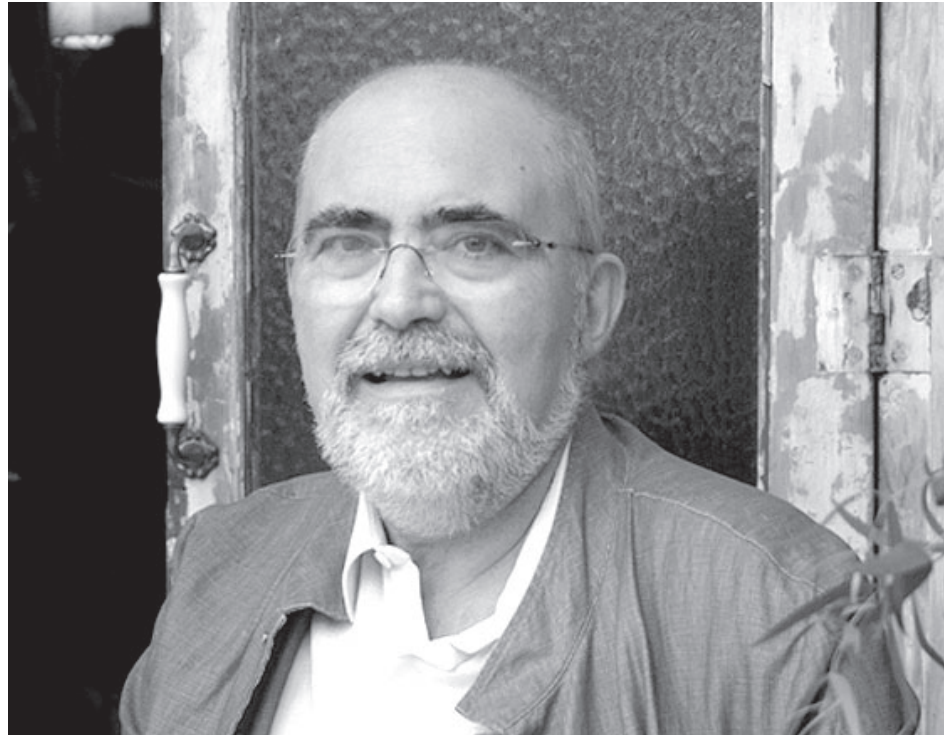
Si Armand Puig va acabar el seu parlament en aquella primera i multitudinària cerimònia exequial, més aviat laica però molt respectuosa, convidant tant l'Isidor com tots els assistents a resar en veu baixa un Parenostre, al cap de pocs dies a Bellpuig, la parròquia on havia rebut el baptisme i altres sagraments, va tenir lloc una molt íntima celebració religiosa amb les cendres del difunt posades al peu del ciri pasqual. Les noces d'argent matrimonials les havia festejat en un convent de clausura de Mollerussa on la Romi, la seva esposa cerverina, hi té una germana monja.

Isidor Cònsul era una gran persona, dotada d'un munt de qualitats humanes: bondat, tendresa, intel·ligència, honestat, tenacitat, generositat... No era practicant però en el fons era més creient del que ell mateix es pensava o gosava manifestar. Un petit detall: juntament amb el seu amic d'infantesa Francesc Teixidor no faltava mai a treure atxa a la solemne processó dels Dolors de la seva vila, amb tot el goig i amb tot l'orgull de la famosa tradició ancestral.

No parlo de la bona amistat que m'unia amb ell des dels meus temps de vicari de Bellpuig (anys 1952-1953) —«d'aquell cadell de capellà», en frase seva— ni de la intercol·laboració literària mantinguda posteriorment amb ell fins a darrera hora. Insistent, però, en el seu valor religiós, diré només que se sentia molt agraït al bé que alguns capellans li havien fet en la seva adolescència i joventut i que admirava molt el bisbe de Solsona, Antoni Deig, motius pels quals quan aquest li va proposar de dirigir la revista *Solc* de la diòcesi, en consciència no s'hi va poder negar i la va portar durant quatre anys. Una altra prova de les seves bones relacions amb amistats eclesiàstiques és que un any, invitat per mi, va participar a Montserrat en una d'aquelles trobades de capellans escriptors «Lletra folla» que celebràvem *in illo tempore*, parlant-nos, és clar, de Mn. Cinto.

Bé, l'Isidor tenia tres grans amors: la família, la literatura i Catalunya, als quals va ser fidel, fidelíssim, fins a la mort. Quant al primer, que ho diguin, sinó, la seva esposa Romi i els seus fills Arnau i Roger, així com la seva mare i les seves dues germanes, vivents encara.

Quant als altres dos, només cal veu-

re la seva trajectòria com a professor (doctorat en Filologia Catalana, es va estrenar a l'institut del seu poble natal), com a crític literari de primera (entre molts altres, els seus nombrosos estudis sobre Jacint Verdaguer ho acrediten de sobres), com a editor de Proa

(durant els deu o dotze anys que va dirigir l'editorial la va prestigiar en gran manera, amb un interès i una sensibilitat especial pels llibres de tema religiós i/o metafísic, com la nova versió del Dant, les obres de Montaigne o la del mateix Armand Puig sobre el

perfil biogràfic de Jesús) i com a literat (l'última que no pogués disposar de més temps per deixar-nos encara més tresors com els tres volums de narrativa: *Cincestacions. Un dietari* (1998), *En el nom del Pare. Memòries d'Espés* (2004) i *Tractat de geografia* (2008), amb el qual havia guanyat el premi Marian Vayreda d'Olot.

Treballador incansable, va ser secretari del Centre Català del PEN i de l'Ateneu Barcelonès, director de la revista *Crònica d'Ensenyament*, promotor del premi bellpuixenc de cultura popular Valeri Serra i Boldú, capdavanter de l'Any Tirant (1990), etcètera. En resum: Catalunya, la seva pàtria, li ha d'estar infinitament agraïda pel gran servei cultural que li ha prestat. I l'Església de casa nostra també, per més que, dolent-li com li dolia, la crítiques de vegades. I tot només amb 61 anys d'existència!

Estimat Isidor, ja saps com ens apreciàvem mútuament. Si vaig seguir dia a dia, amb discreció, el procés de la teva malaltia cancerosa encomant-te a Déu, ara no et dic adéu, sinó a Déu. Prega tu per mi. I no deixis de vetllar per Catalunya, aquesta nostra-teva tan bella com dissortada pàtria que només persones com tu deixen una mica millor.

L'hora del comiat

Armand Puig i Tàrrach

Degà de la Facultat de Teologia de Catalunya

Estimats Romi, Arnau, Roger, mare de l'Isidor, família, amics i amigues seus:

«A la meitat de la vida me n'he d'anar; m'envien a les portes del país dels morts, privat dels anys que em quedaven.»

Són paraules d'una saviesa antiga, bíblica, que veu la mort amb els ulls de la vida. Una malaltia cruel colpeix un home, i aquest s'adreça al cel amb una pregària que expressa els seus sentiments i la seva lluita interior. És el clam d'algú que estima la vida, que la viu amb força, que en coneix el pes i el contrapès, el goig i el dolor. És el clam d'algú que no resta indiferent davant els amics de prop i els amics de lluny, davant la tasca per fer i el feix de projectes tan sols esbossats. A la meitat de la vida es troba abocat a un final sobtat, no desitjat, com si li robessin una part dels anys que havien de ser seus, com si s'estrangués tot allò que ell feia fructificar de la millor manera possible. Tanmateix, ha arribat una sotragada que l'ha deixat sense alè: «Xerrotejant com l'oreneta, parrupant com els coloms, es consumeixen els meus ulls, mirant al cel.»

Qui no mira al cel amb els ulls de la vida? Qui no esguarda el futur amb convenciment i il·lusió, pensant que tot anirà trobant el seu punt? L'esperança, amigues i amics, sempre ens acompanya. I l'Isidor era un home que mirava amb ulls plens de vida, que no defugia el sentit de les coses ni l'amistat ni l'honradesa ni el bé. Per això, ara que navega mar endins i que nosaltres el podem veure amb tota la seva humanitat, ens adonem del gruix de la seva esperança. Se n'ha anat a la meitat de la vida, però ens ha regalat tantes coses fetes —i ben fetes!— i alhora moltes coses per fer. No ha estat banal ni mesquina, la vida del nostre amic! Ben al contrari, la intensitat el precedia i la tenacitat el flanquejava. I tot, dintre

d'un amor expansiu i ple que tu, Romi, coneixes més que ningú i que els altres, família i amics, hem rebut i hem procurat retornar.

Al claustre major del monestir de Poblet, símbol d'una nació que perdura, hi ha quatre xiprers alterosos que, sempre verds, miren cap al cel. Recorden qui som i d'on venim, el present i el futur. Són arbres harmoniosos i robustos que busquen la llum d'un cel que ens fa de sostre, en paraules de Ventura Gassol. El nostre amic, l'Isidor, home de la Catalunya nova, del sembrat i l'olivera, entenien i vivia la paraula «pàtria». Creia en aquest país i en la seva gent, en la seva llengua i en la seva història, en la seva cultura i en el seu talent. En coneixia les arrels i el brancatge. Disfrutava fent llibres i fent-ne fer. Havia entès Verdaguer, el millor de tots, però no en tenia prou i acollia i seduïa autors nous i autors consolidats. Disfrutava eixamplant l'horitzó. Per això molts ens retrobem en la seva figura, en la seva persona i en la seva obra, i li retem agraïment i homenatge. En el meu cas ho faig des de l'amistat i des d'una percepció del caràcter insondable de l'ànima humana. Sovint, i sobretot avui, cal besllumar, enmig de la vida trencada, la vida plena, la que conté l'esperança i puja cap al cel com els xiprers de Santa Maria de Poblet.

Isidor, permet-me que m'uneixi a tu amb unes paraules que tu i jo vam aprendre fa temps i que són difícils d'oblidar:

«Pare nostre, que esteu en el cel, sigui santificat el vostre nom,
Vingui a nosaltres el vostre Regne,
Faci's la vostra voluntat així a la terra com es fa en el cel.
El nostre pa de cada dia, doneu-nos, Senyor, el dia d'avui.

I perdoneu les nostres culpes, així com nosaltres perdonem els nostres deutors.

I no permeteu que nosaltres caiguem en la temptació. Ans desllireu-nos de qualsevol mal.

Amén.»

L'alegria de la felicitat

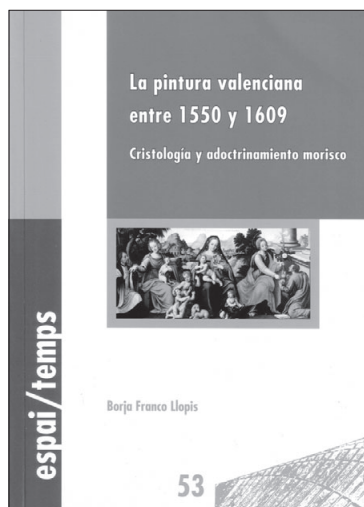
Jesús proclama a les Benaurances que es pot ser feliç en aquesta vida i que val la pena intentar-ho. Perquè la felicitat és la força capaç de transformar les coses. Jesús desparava en les multituds l'esperança i l'alegria. Segons l'autor d'aquest llibre, el jesuïta Xavier Quinzà, director del Centre Arrupe de València, per a Jesús la felicitat significava el motor de la vida i avui dia ens continua dient que la nostra vida no és un obstacle per ser feliços.

Xavier Quinzà Lleó, s.j., *Las puertas de la felicidad. La bendición de los que saben elegir*. Editorial Paulinas, Col·lecció Búsqueda, Madrid 2009, 186 pàg.

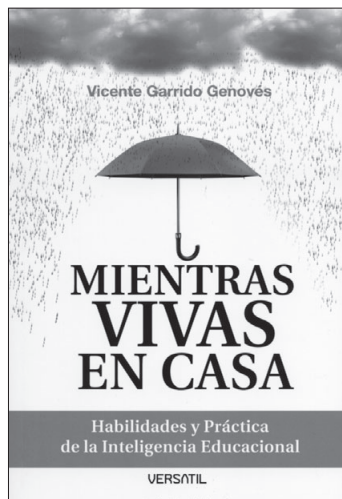
Funció catequètica de l'art

Treball de recerca dedicat a la pintura de transició a València, estudiada des de la vessant artística (pintors, tractats, temàtiques) i alhora com a mitjà de difusió i vida d'adoctrinament de la nombrosa comunitat morisca que hi havia llavors a terres de llevant. Els musulmans van ser obligats a convertir-se al catolicisme; en aquest procés l'art va tenir un paper catequètic visual fonamental per als nous conversos. (Ramon Ribera)

Borja Franco Llopis, *La pintura valenciana entre 1550 y 1609*. Universitat de Lleida-Universitat de València, Col·lecció Espai-Temps, Lleida 2008, 245 pàg.

Educació personalitzada

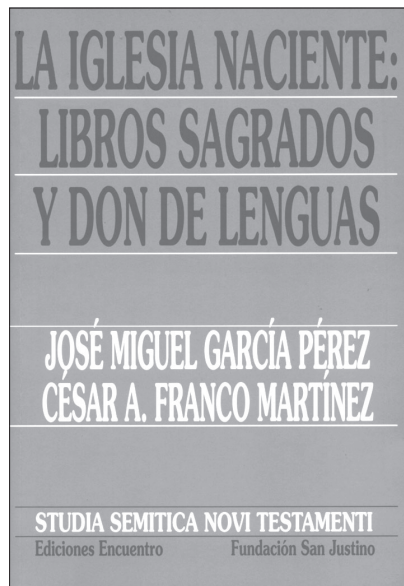
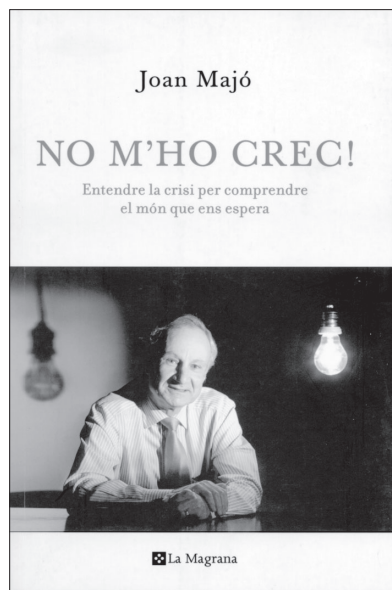
Els pares volen el millor per als seus fills, però la dificultat rau a saber què és «el millor» per a ells. El pedagog Vicente Garrido recull en aquest llibre les principals habilitats que caracteritzen els pares i descobreix el que ell anomena «intel·ligència educacional», és a dir, la capacitat que tenen els progenitors d'extreure el millor per als seus fills, adaptant-ne la relació i l'estil educatiu a les necessitats diferenciades que té cadascú.

Vicente Garrido Genovés, *Mientras vivas en casa. Habilidades y práctica de la inteligencia educacional*. Ediciones Versátil, Barcelona 2009, 334 pàg.

Crisi econòmica

Joan Majó, enginyer, home d'una trajectòria de llarg recorregut tant a l'administració pública com a l'empresa privada, proposa en aquest assaig separar el gra de la palla i explicar cadascuna de les diferents crisis —financera, econòmica...— que s'han superposat i confluït en l'actualitat. Aquest llibre és una eina amena de comprensió contra el desconcert i la desconfiança ciutadana davant la crítica situació econòmica que vivim.

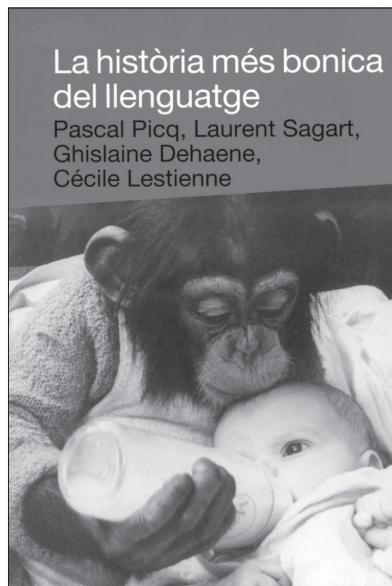
Joan Majó, *No m'ho crec! Entendre la crisi per comprendre el món que ens espera*. Edicions La Magrana, Col·lecció Orígens, Barcelona 2009, 143 pàg.

Estudi bíblic

En aquest volum, els autors estudien diferents passatges evangèlics que al·ludeixen de forma més o menys explícita a l'existència de llibres sagrats que hi ha des dels començaments del cristianisme i que es van elaborar amb el propòsit de la proclamació de l'Evangeli. A la segona part s'analitza el capítol 14 de la carta als Corintis, que tracta sobre l'exercici del do de llengües i la profecia en la comunitat cristiana de Corint.

José Miguel García Pérez i César A. Franco Martínez, *La Iglesia naciente: libros sagrados y don de lenguas*. Ediciones Encuentro-Fundación San Justino, Col·lecció Studia Semitica Novi Testamenti, Madrid 2009, 272 pàg.

Comunicació humana

El necessitem per organitzar el pensament, compartir les idees, comunicar, estimar i fins i tot per somiar. El llenguatge és segurament la qualitat més inherent de l'ésser humà, una aptitud tan natural que ens oblidem de fins a quin punt és excepcional. Els sorprenents descobriments realitzats per antropòlegs, lingüistes i neurobiòlegs avui permeten seguir la pista del llenguatge des dels fòssils més remots en un periple apassionant.

AA.DD., *La historia más bonita del lenguaje*. Edicions de 1984, Col·lecció De Bat a Bat, Barcelona 2009, 175 pàg.

Models significatius

Aquest llibre presenta 123 personatges representatius dels moments històrics tractats als temes d'història de quart curs de Secundària. La selecció és prou àmplia: des de santa Teresa de Jesús a Joan Pau II, passant per Gandhi, Einstein o Unamuno. Al document de cada personatge l'acompanya una fitxa amb deu qüestions. Aquests exercicis estan pensats per conrear la lectura reflexiva, el raonament lògic i sobretot fomentar valors.

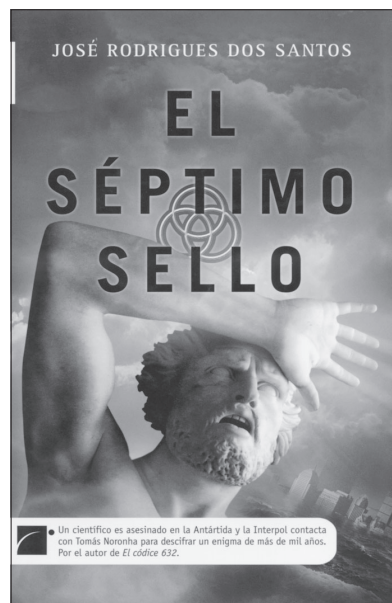
José Luis Sierra Gómez, *Personajes de la historia moderna y contemporánea*. Editorial CCS, Col·lecció Materiales para Educadores, Madrid 2009, 296 pàg.

El futur del planeta

Des de Portugal fins a Sibèria, des de l'Antàrtida fins a Austràlia, *El séptimo sello* és un relat intens que aborda les principals amenaces de la humanitat. La trama s'inicia amb una investigació del que més endavant es revelarà com un enigma de més de dos mil anys. Sobre una base d'informació científica actualitzada, el periodista i escriptor José Rodrigues dos Santos convida el lector a una reflexió entorn del futur de la humanitat i del nostre planeta.

José Rodrigues dos Santos, *El séptimo sello*. Editorial Roca, Col·lecció Misterio, Barcelona 2009, 400 pàg.

Crítica literària

Literatura en majúscules

Acabada l'any 1960, aquesta novel·la va romandre inèdita durant vint anys fins que va aconseguir ser publicada fora de la Unió Soviètica. Fa un parell d'anys es va traduir al català des de l'original rus. Prohibida en temps de Khrushxov, l'autor, el periodista Vassili Grossman, hi presenta un fresc ampli i extens de Rússia durant el setge de Stalingrad, a través de les vicissituds d'una multitud de personatges vinculats, d'una manera o altra, amb la família protagonista Shaposhnikov. Emmarcada temporalment entre la tardor del 1942 i la incipient primavera del 1943, amb un estil àgil, directe i tan transparent com en nombroses ocasions líric, les diferents seccions, separades en tres parts, formen un mosaic en el qual els lectors es desplacen contínuament, entre altres llocs, de Moscou a Stalingrad, de la Lubianka a les cambres de gas, de l'estepa calmuca a una *jata* (barraca) ucraïnesa. En aquestes pàgines desfilen tant personatges ficticis com històrics (entre d'altres, els mateixos Hitler i Stalin). Al final, la novel·la queda oberta, i deixa els per-

VASSILI GROSSMAN
Vida i destí
Cercle de Lectors/Galàxia Gutenberg, Barcelona 2007, 1111 pàg.

sonatges davant de moments decisius de la seva nova vida: l'èxit i la derrota, el triomf i el fracàs.

En l'estela de la gran novel·la russa —se l'ha comparat amb *Guerra i pau* de Tolstoi—, *Vida i destí* afronta els grans problemes de la humanitat en el segle XX des d'una perspectiva crítica i lúcida: la Revolució, els totalitarismes, la llibertat, el patriotisme, l'antisemitisme, l'horror de la guerra, la «solució final», la carrera nuclear... Però no els tracta d'una manera abstracta o a partir d'una tesi sinó que els encarna en els desitjos, els somnis, la mesquinesa, les traïcions o les heroïcitats quotidianes dels seus personatges. Ells ens parlen de la renúncia, del sacrifici, de la por i

de l'amor que fan que una humanitat tenallada per les forces en aparença absolutes del mal continuï alçant-ne la dignitat i l'esperança. Des de la primera pàgina, a l'entrada d'un camp de concentració alemany, queda ben clar el missatge d'aquesta novel·la: «Tot el que viu és irrepetible. És impossible que dos éssers humans, dos rosers silvestres siguin idèntics... La vida s'extingeix allà on hi ha l'afany d'esborrar les diferències i les particularitats mitjançant la violència» (pàg. 11-12).

Les més de mil pàgines del llibre ens relaten, assumint la complexa fragilitat humana, la força d'aquesta vida inextingible. Hi ha moments d'una intensitat poètica extraordinària, fruit d'una profunda mirada ètica que neix del poder espiritual d'un humanisme que, en comptes de negar Déu, es commou entre l'esperança i l'angoixa de la seva absència. El testimoni d'aquesta novel·la confirma que la gran literatura, més enllà d'entretenir o d'ensenyar als seus lectors, els consola, els il·lumina i, gràcies a la imaginació, els purifica. Si no l'heu llegida, feu-ho.

Armando Pego

Professor titular de la Facultat de Filosofia de la URL

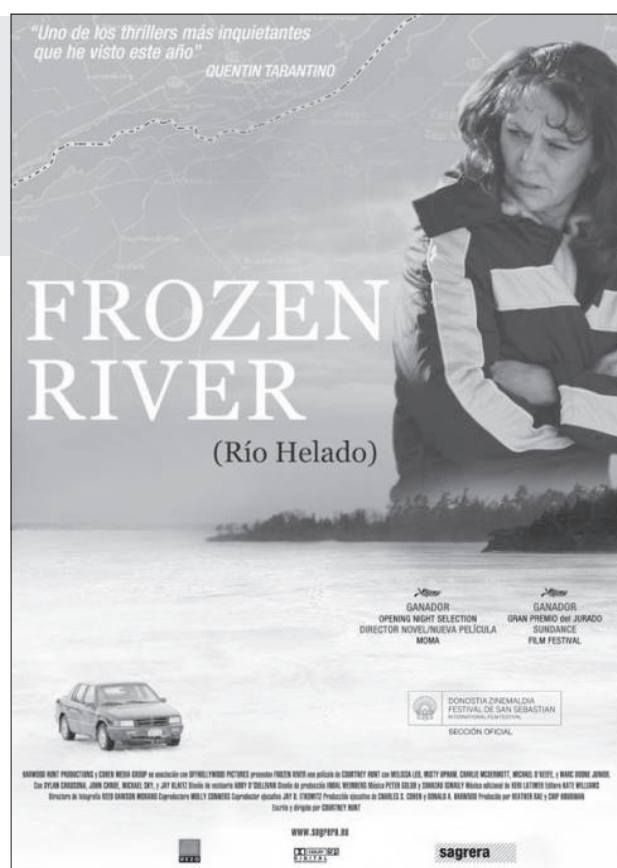
Crítica cinematogràfica

Frozen River, on darrere del gel emergeix la bondat

FROZEN RIVER
DIRECTOR: Courtney Hunt.
INTÈRPRETS: Melissa Leo, Misty Upham i Charlie McDermott.
DRAMA. 97 minuts. EUA, 2008.

Frozen River ha passat pels prestigiosos festivals de Sundance on va guanyar el primer premi i Donostia-Sant Sebastià del 2008 on també va obtenir dos premis importants. A més, una de les actrius principals, Melissa Leo, va ser nominada com a millor actriu i també aquest film va obtenir la nominació al millor guió original als Oscar del 2009. Amb tot, ha trigat gairebé dos anys a arribar fins a nosaltres. La qual cosa evidencia les dificultats de distribució d'algunes bones pel·lícules i, el que és més greu, la manca d'orientació del públic que sovint es decanta pel més publicitat encara que sigui, i amb diferència, menys valuosos. Es tracta d'un film recomanable, tot i que sospitem que passarà una mica oblidat.

Es tracta de la història de dues dones, Ray, mare abandonada pel seu espòs amb dos fills, magistralment interpretada per Melissa Leo, i Lila, una índia *mohawk* marginada per la seva tribu i a qui li han pres el nadó, interpretada amb molt d'encert per una desconeguda Misty Upham. Totes dues es troben en un entorn gelat, no només a causa d'una naturalesa inhòspita i perillosa, sinó perquè la supervivència en situació de pobresa i la marginació és cada dia una tasca immensa per a unes esquesques que amb prou feines poden sostenir l'ànim. L'enfrontament fortuït inicial es transforma en una amistat fonamentada en la condició de dones i en el llac invisible d'una maternitat compartida més enllà dels propis fills. Envoltades en una intriga, passen emigrants xinesos i paquistanesos, en mans de xarxes de

tràfic de persones, per la frontera, i sobreviuen mostrant un valor i una generositat que diuen molt de la seva qualitat humana.

La cineasta novella Courtney Hunt, que procedeix del món de les ONG, està a càrrec d'un guió intel·ligent que traça la intriga basada en el compromís de la maternitat que estableix un vincle de solidaritat entre les dones. Amb una clara denúncia del tràfic d'éssers humans analitza les causes d'un sistema que genera una pobresa en la qual les condicions de vida

exigeixen opcions desesperades. A pesar de l'ambient de desemparament, de la lluita de les protagonistes per tirar endavant i de les dificultats econòmiques d'un món que exigeix consumir i que no dona oportunitats per treballar; a pesar de tot, emergeix el millor de l'ésser humà. No és, doncs, una pel·lícula complaent, i en molts moments és inquietant i dura, sobretot pel patiment dels més febles. Però, enmig de les dificultats sorgeix el millor de les persones i emergeix una fraternitat/«sororitat» que enllaça blancs i indis, policies i els que són fora de la llei, ofensors i ofesos, fills i mares. On les persones es donen la possibilitat de tornar a començar i on el compromís per l'altre assumeix els pecats, però és capaç d'avançar cap a l'amor des del perdó.

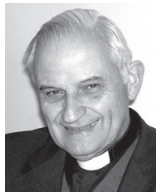
Hi ha crítics que han qüestionat el guió perquè té certa tendència a acabar bé, la qual cosa tampoc no és el cas. Però sembla que el pensament crític amb la societat, del qual la pel·lícula forma part, sempre ha d'acabar en l'absurdat i en la desesperació. Doncs bé, no és així. A *Frozen River* on s'esvaeixen les esperances emergeixen dues dones i un adolescent, T. J., interpretat de manera excel·lent per Charlie McDermott, que són capaces de teixir una xarxa de bondat, a pesar de les culpes i limitacions. Un lloc on el perdó és possible i on el compromís per l'altre autoritza a jugar-se la vida.

En aquest sentit, de manera subtil i implícita, la pel·lícula deixa veure enmig del riu gelat, que li dona títol, l'empremta del Creador misteriós, que fa possible miracles com la resistència de la vida en condicions extremes, la concòrdia entre els diferents o l'amistat entre els que pateixen. El cel fred també és bonic, la duresa de la vida també mostra la bellesa d'una bondat pasqual, perquè és sofrida i resistent. Aquí la denúncia social s'amplia i transcendeix en una perspectiva espiritual. La qual cosa fa de *Frozen River* una pel·lícula que no us heu de perdre.

Peio Sánchez

Director del departament de Cinema de l'arquebisbat de Barcelona

Per Francesc Nicolau

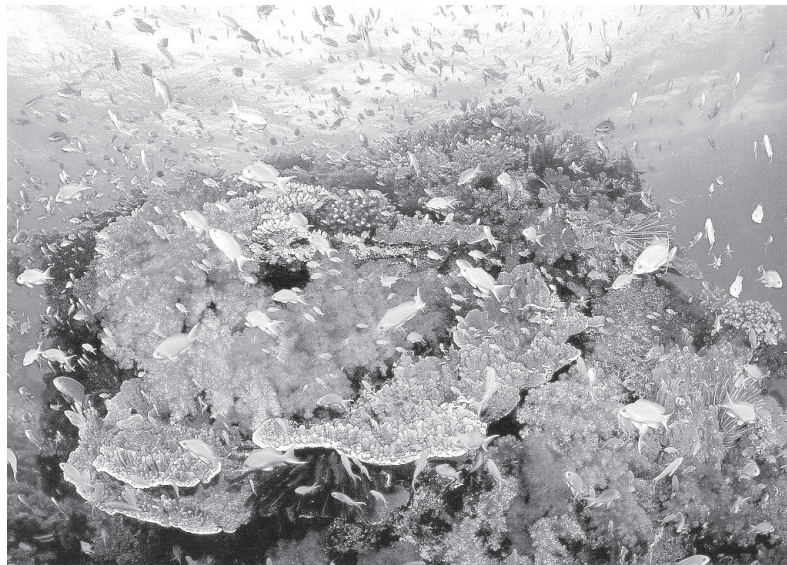
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Quan començà la vida animal al nostre planeta?

L'explosió de vida animal que hi hagué a la terra ara fa 570 milions d'anys, o sigui al període Cambrià, que inicià l'era Primària (o sistema Paleozoic), ja va representar un problema per a la teoria de Darwin: com és que de cop apareguin animals de gairebé tots els tipus, des d'esponges fins a procordats? Darwin postulava que algun cataclisme havia d'haver esborrat els éssers vius anteriors. Però una simple suposició no arregla pas la cosa. Quan es descobriren els famosos fòssils de la «fauna d'Ediacara» a Adelaida (Austràlia) s'endarrerí l'aparició dels primers fòssils animals uns quants milions d'anys, cosa que hauria plagut a Darwin de saber-ho, però ja feia anys que havia mort quan es trobaren. Aquesta fauna correspon a una antiguitat de fins a 620 milions d'anys. No és gaire més enllà, però mostrava que abans del Paleozoic ja existien animals pluricel·lulars i força variats.

Doncs bé, un article aparegut a la revista *Nature*, signat per Gordon Love, del Massachusetts Institute of Technology, explica que ara el seu equip

Les esponges, un dels primers animals que van aparèixer.

ha pogut comprovar l'existència d'esponges un xic anteriors als animals d'Ediacara. D'una antiguitat d'almenys 635 milions d'anys. Com ho han aconseguit? Les esponges en qüestió no tenien esquelet fossilitzable, però sí que, com en totes les espon-

ges, el seu cos havia de produir esterols C-30 per a la seva subsistència, anàlegs al nostre colesterol. Aquestes substàncies orgàniques no existeixen ni en les plantes ni en els bacteris. I tenen la particularitat que deixen rastre fòssil. I és això el que l'equip de Love ha trobat en aquests terrenys anteriors en 65 milions d'anys a l'inici de la Primària. La interpretació a favor de les esponges sembla segura i el professor Gordon Love, molt ufà, ens diu en un article: «Les nostres dades representen l'evidència més antiga de vida animal en el registre fòssil», i hi afegeix que això mostra que abans que acabés la glaciació Marinoan (que va ocórrer al precambrià i s'estengué fins ara fa 635 milions d'anys) ja hi havia vida animal a la Terra. No oblidem que les esponges ja són animals i no plantes.

No és que aclareixi gran cosa la troballa d'aquest equip d'investigadors, però podem dir, i fins i tot hem de dir, que hem de considerar benvingut tot augment de coneixement científic, encara que només sigui un detall d'aquest tipus.

La intimitat de la matèria

15. L'àtom no és indivisible

Prou ho sabem ara que l'àtom químic no és «àtom» en el sentit etimològic, però al llarg del segle XIX ben bé que el creien sense parts, o sigui, indivisible, tots els químics seguidors de Dalton. I, de moment, sembla que no els feia cap dificultat el fet que el nombre d'elements coneguts hagués crescut espectacularment. Quan Dmitri I. Mendelèiev (1834-1907) publica el 1869 la taula periòdica dels elements n'hi pot posar ja 63 i hi augura que encara n'hi ha d'haver més. Aquest nombre tan alt podia fer pensar que no deuen ser «elementals», simples, sinó que hi ha unes entitats més simples que els componen. Però de moment encara no s'ha plantejat la cosa. I el primer que hi suggereix una composició no és ben rebut, de moment, a la comunitat científica, com ara veurem. La ciència avança a batzegades.

Un problema de dissolucions i pressió osmòtica

Un deixeble de Kekulé que es deia Jacobus Henricus Van't Hoff (1852-1911), professor de química a Amsterdam des del 1878, va fer notar el 1886 que les lleis que regeixen el comportament dels gasos es poden aplicar a les substàncies dissoltes en un líquid: com si les molècules del dissolt es moguessin en el líquid com les molècules gasoses a l'espai. Aquesta observació no va ser tinguda per vàlida per tothom. Però el francès François Marie Raoult (1830-1901) sí que l'acceptà, la verificà i hi afegí dues precisions: «La pressió osmòtica que fa el dissolt dins de la dissolució és proporcional al quocient entre el nombre de molècules de dissolvent i de dissolt» i també «el dissolt fa baixar

el punt de congelació del dissolvent en proporció a la quantitat de substància dissolta». Aquestes lleis feien possible trobar els pesos moleculars de substàncies que es poguessin dissoldre en un dissolvent apropiat.

Però van sorgir unes excepcions inesperades, substàncies que no complien aquesta llei. Eren exactament totes les «electrolítiques», o sigui, les que eren conductores de l'electricitat, les que es descomponen en aplicar-los l'electròlisi. Però amb un detall important: la diferència no era qualsevol, era exactament del doble o del triple, segons el nombre dels àtoms de la molècula de la substància. Això havia d'indicar alguna cosa! Exemple: la sal comuna o clorur sòdic (ClNa) de dos àtoms, feia baixar la temperatura el doble del que enuncitava la llei, tal com complia qualsevol substància no electrolítica, mentre que el clorur bàric, de tres àtoms (dos de Cl i un de Ba), la feia descendir el triple. Cal trobar-hi una explicació!

La teoria iònica

Va ser un suec qui hi va trobar l'explicació correcta. Es deia Svante August Arrhenius (1859-1927). Quan encara era estudiant a la universitat d'Uppsala ja s'interessà per trobar com passa l'electricitat per les substàncies electrolítiques.

Faraday, com sabem, havia enunciat les lleis de l'electròlisi donant el nom de *ions* (=els que van, en grec) a les partícules que transportaven l'electricitat i «anaven» cap a l'ànode i al càtode. Què eren aquells corpuscles? Faraday no en va fer cap hipòtesi, però Williamson i Clausius havien suggerit que havien de ser àtoms o grups

d'àtoms. El que ningú no sabia dir encara és com podien fer el transport de l'electricitat.

Va ser Arrhenius qui aconseguí explicar-ho. I ho va fer el 1884, dos anys abans de publicar Van't Hoff la seva llei. Sembla, però, que ja s'havia assabentat de les investigacions que hi havien fet tant el professor holandès com el francès Raoult. I hi diu: si és cert que el clorur sòdic es comporta, un cop dissolt, com si tingués el doble nombre de molècules de les que té, vol dir que de cada una se n'han fet dues, dues partícules que són els ions que aniran als elèctrodes quan s'hi introdueixi l'electricitat, i també, és clar, s'haurà de dir que del clorur de bari se n'han fet tres. En conseqüència, les substàncies electrolítiques quan es dissolen no ho fan fins al nivell de molècules, sinó fins als àtoms. Però de seguida s'hi veu una dificultat: si s'ha descompost la sal en clor i sodi, on és l'olor de clor tan típica? i on és la reacció del sodi amb l'aigua, tan coneguda? Això semblava presentar més dificultat que no pas el no compliment de la llei de Raoult. Arrhenius respon: el que hi ha en la dissolució no és clor i sodi; el que es troba dissolt són els *ions* de clor i sodi, que no seran pas els simples àtoms sinó àtoms carregats d'electricitat, el clor amb positiva i el sodi amb negativa, cosa que els fa tenir propietats diverses: ni el clor fa olor ni el sodi combina. Però com pot cedir electricitat un àtom a un altre? Això voldrà dir que l'àtom conté electricitat que pot perdre, no és indivisible! Doncs sí, diu Arrhenius: un àtom pot transmetre electricitat a un altre i quedar-se amb l'electricitat de signe contrari.

I d'aquesta teoria *iónica*, Arrhenius

en volgué fer la seva tesi doctoral. Es trobà amb uns examinadors que no l'acceptaren. L'examen durà quatre hores. Acabaren donant-li l'aprobat amb la nota mínima, pel treball que havia fet, no per l'explicació que hi feia. Ell publicà la tesi el 1887.

Tanmateix hi hagué qui s'interessà aviat per la teoria. Van't Hoff i Ostwald cridaren Arrhenius a treballar amb ells. Altres químics s'hi interessaren. I un físic anglès, Joseph J. Thomson (1856-1940), enunciat el 1897 una gran troballa: ha identificat la quantitat mínima d'electricitat que es pot transmetre, molt més petita en massa que la d'un àtom d'hidrogen. S'anomenarà *electró*, nom proposat el 1891 (ja d'abans) per l'irlandès Stoney. Aquesta troballa lliga amb la tesi d'Arrhenius: és el que es traspassen els àtoms de sodi i de clor en la dissolució: el sodi cedeix un electró al clor. La tesi d'Arrhenius va sent acceptada universalment. El 1895 ocupa la càtedra de química d'Estocolm. I rep el màxim reconeixement el 1903: el premi Nobel de Química per aquella tesi publicada el 1887 que només li va valdre un aprovat justet de part d'uns catedràtics que no l'acceptaren i el van fer suar tinta durant quatre hores.

Ja tenim una dada més per comprendre la interioritat de la matèria. Els àtoms constituents dels elements no són simples. Contenen partícules d'electricitat i poden transmetre-la. No podria ser que encara tinguessin una complexitat més gran? Quatre anys abans de rebre Arrhenius el premi Nobel, el 1899 es descobreix per Becquerel la radioactivitat natural. Ben aviat es demostrarà que l'àtom es pot descompondre. En parlarem més endavant.

Nova temporada a Ràdio Estel

Ràdio Estel comença la nova temporada el 21 de setembre amb la voluntat de ser una emissora de referència en l'actual panorama radiofònic. Informació veraç, opinió constructiva, voluntat d'acompanyament i de servei són els punts clau de la nova programació de Ràdio Estel, que aquest any celebra el seu 15è aniversari amb l'eslògan «Sempre amb tu».

Com a principals novetats de la graella destaca l'ampliació de continguts i d'horari de l'espai *El primer cafè de Ràdio Estel*, amb Ignasi Miranda i Carolina Costa, que s'emetrà de 8 a 11 del matí i que tindrà entre els tertulians habituals Josep M. Balcells, Josep Rull o Núria Gispert.

Pel que fa a la franja vespre-nit, estarà acompanyada de la proposta, també en directe, de *Nits Estel*, amb Emili Pacheco i Mercè Raga, que s'emetrà de 20.30 a 22.30 i que tindrà entre els tertulians Francesc Torralba o Arcadi Oliveres.

A banda dels butlletins informatius,

la informació també s'amplia a Ràdio Estel amb l'*Infoestel migdia*, a les 14, i l'*Infoestel tarda*, a les 18.30.

Tal com ha destacat el director de Ràdio Estel, Mn. Jaume Aymar, la nova temporada busca «un nou equilibri entre la radiofórmula que ens caracteritza i més oferta de programació convencional de qualitat».

Col·laboració amb Montserrat

Juntament amb la retransmissió de la pregària de Laudes i del cant de la *Salve*, la nova temporada de Ràdio Estel també ofereix des del monestir de Montserrat la pregària de Vespres a partir de les 18.45, amb l'objectiu de «facilitar una nova estona d'interiorització durant la jornada», tal com ha afirmat en aquest sentit el director de l'emissora. Ràdio Estel també ofereix cada dia el rés del Rosari a les 7 i la pregària de Completes des de Santa Maria de Solius al punt de la mitjanit.

Pel que fa a la resta de la programa-

Carolina Costa i Ignasi Miranda es fan càrrec d'*El primer cafè* de Ràdio Estel, i Emili Pacheco i Mercè Raga (asseguts) estan al capdavant de *Nits Estel*.

ció, cal destacar la franja d'11 a 12 del matí amb espais com *Projectes*, amb Montserrat Esteve (dimarts); *A peu de carrer*, amb Eulàlia Tort (dimecres), o *De cap i de nou*, amb Oriol Casals (dijous).

Altres novetats de la temporada són el programa *We clap!*, dedicat al Gospel, dirigit i presentat per Sonia Moreno (els dilluns a les 22.30); *Missatge en*

una ampolla, amb Miquel Albert Solé i David Siscar (els dimarts a les 17.30), o l'espai *Les bones obres*, amb Miquel Àngel Violan (els dijous a les 22.30).

Per a informació més detallada sobre la temporada 2009-2010 de Ràdio Estel i sobre les freqüències que té arreu de Catalunya, podeu consultar la web www.radioestel.cat

Graella de Ràdio Estel

Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari		
0:00	Completes des de Sta.Maria de Solius							0:00		
	l'Evangeli									
0:15	Ressons							0:15		
1:00	Espurna d'alba							1:00		
1:03	Dietaris de música i músics							1:03		
2:00								2:00		
3:00								3:00		
4:00								4:00		
5:00								5:00		
6:00								6:00		
6:57	El tren de les 7							6:57		
7:00	El Rosari							7:00		
7:25	l'Evangeli							7:25		
7:30	Laudes des del Monestir de Montserrat							7:30		
8:00	El primer cafè					Agenda			8:00	
							La cantata			
							Dietari			
9:00						El temps			Tot sardana	9:00
						A tota costa				
10:00						Sardana de l'any				
	Avui és festa		Taula Evangeli		10:00					
					10:30					
11:00	Informatiu					Trotamundos	Missa Conventual des de Montserrat	11:00		
	Economia amb valors*	Projectes	A peu de carrer	De cap i de nou	Mirades					
12:00	Angelus									
	Informatiu					Trotamundos		12:30		
13:00	Cant de la Salve des del Monestir de Montserrat									
14:00	Infoestel migdia					Projectes (Rep)	Rutes per Catalunya			
15:00	Informatiu									
								14:30		
15:30	l'Evangeli									
16:00	Reportatge							16:00		
17:00	Comentari Actualitat									
17:30	Planeta Blau	Missatge en 1 ampolla	Amb els ulls de Maria	Objectiu salut	Amb els ulls de Maria		Església de Lleida	17:30		
							Taula Evangeli	18:00		
18:30							Carta Dominical	18:30		
18:45	Vespres des del Monestir de Montserrat						Avui és le dia del Senyor	19:00		
19:30	Vida sana		Parlem d'empresa		Catalunya sense barreres					
						Església viva			20:00	
20:30	El tren de la tarda						El Campanar	20:30		
	Nits estel							La nostra Església	21:00	
22:30	We clap	Buscant la llum	Paraules d'amor	Les bones obres	Amb llum pròpia	Vida sana (Rep)	Parlem d'empresa (Rep)			
23:30	Factoria M.Món	Factoria Oldies	Factoria Country	Factoria Soul	Factoria BSO	Factoria Pop	Factoria Jazz	23:30		
Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari		

Els espais en blanc corresponen a radiofórmula

*Programa en preparació

SETEMBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A SANT MIQUEL ARCÀNGEL

INTERNET

- **ESGLÉSIA MEXICANA.**— La Conferència Episcopal Mexicana ha llançat el portal **www.dondehaymisa.com**, que conté informació sobre els temples catòlics del país, els horaris de missa, confessions i recursos de Google maps per conèixer la seva ubicació.

ALTRES BISBATS

- **ESCLAVES DEL SAGRAT COR DE JESÚS.**— Exercicis espirituals per a religiosos, religioses i seglars, a Gandia, del **4 al 13 d'octubre**, dirigits pel P. Juan M. Berges, s.j. Més informació: tel. 962 861 995, fax 962 862 487.
- **TORRECIUTAT.**— El **10 d'octubre**, homenatge a la Mare de Déu de Montserrat amb motiu de l'entronització de la seva imatge a Torreciutat. Presideix Josep M. Soler, abat de Montserrat. Més informació: diòcesi de Barcelona, Isabel i Fernando, tel. 934 315 318 i 687 554 451; diòcesi de Terrassa, Carlos i Virtudes, tel. 937 802 676 i 659 858 134; diòcesi de Sant Feliu, Jaume i Margarita, tel. 937 754 781 i 639 361 498; diòcesi de Girona, Dolors i Antoni, tel. 972 469 184 i 649 963 316; diòcesi de Lleida i Urgell, José Luis i Carmina, tel. 973 264 712 i 680 428 810; diòcesi de Tarragona i Tortosa, Josep Antoni i Remei, tel. 977 310 044 i 639 971 325; diòcesi de Vic i Solsona, Francesc i Montse, tel. 938 747 944 i 609 170 505.

BARCELONA

- **PARRÒQUIA DE LA CONCEPCIÓ.**— Trobada cada darrer dilluns de mes (pregària i reunió) dels Amics del Pare Pius de Pietrelcina, dirigida per fra Valentí Serra, caputxí. La propera sessió serà el **28 de setembre**, a les

18.15; l'**11 d'octubre**, a les 19.00, rès cantat del Rosari i predicació, comentant-ne els misteris, per fra Valentí Serra. Parròquia de la Concepció, c/ Llúria, 70 – Barcelona, tel. 934 576 552, web: www.concepciobcn.com.

- **FUNDACIÓ PERE TARRÉS.**— El **29 de setembre**, a les 19.00, conferència d'Helena Garrido (psicòloga, codirectora de BAMA Psicologia, i professora de Psicologia Criminal de la UAB) sobre *Apropament al fenomen de la violència filio-parental, un problema familiar o social?* Més informació: tel. 902 410 000.

- **AMICS DELS ÀNGELS.**— El **29 de setembre**, a les 19.30, celebració de Sant Miquel Arcàngel, Sant Rafael i Sant Gabriel: missa i conferència *Els àngels en la teologia catòlica*, amb Rafael Méndez (rector de la Mare de Déu dels Àngels, de Barcelona). C/ Balmes, 78 – Barcelona.

- **RENOVACIÓ CARISMÀTICA CATÒLICA EN L'ESPERIT.**— Des del **29 de setembre**, cada dimarts de 20.00 a 22.00 durant set setmanes, *Seminari d'iniciació de la vida en l'Esperit*. Lloc: parròquia dels Josepets, pl. Lesseps, 25 – Barcelona. Més informació: Roser Massana, tel. 923 007 016.

- **JOAN LLUÍS CASANOVAS.**— El **30 de setembre**, a les 19.00, funeral per Joan Lluís Casanovas a la parròquia del Carme, c/ Bisbe Laguarda, 10 – Barcelona.

- **PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.**— El **30 de setembre**, a les 19.30, concert de l'Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra, que interpretarà obres de Haydn, Bach i Bottesini, entre altres. Més informació: tel. 902 442 882.

- **VIDA CREIXENT.**— L'**1 d'octubre**, a les 17.00, reunió d'animadors amb el tema *La visitació*. C/ Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona.

- **FUNDACIÓ CLARET.**— L'**1 d'octubre**, a les 19.30, conferència de Francesc Torralba (catedràtic de Filosofia de la URL) sobre *Parlar de Déu als infants del segle XXI*. Més informació: tel. 933 429 079, a/e: info@fundacioclarer.org.

- **COL·LECCIONISME.**— De l'**1 al 4 d'octubre** es pot visitar el XIII Saló del Col·leccionisme amb el tema *Paperant Barcelona*, a les cotxeres de Sants (c/ Sants, 79 – Barcelona).

- **CENTRE CÍVIC EL SORTIDOR.**— De l'**1 d'octubre al 3 de desembre**, de 17.30 a 19.00, curs *Cuina per a ado-*

lescents, amb Irene Cordoní; del **3 al 31 d'octubre**, de 10.15 a 11.45, curs per a nens de 7 a 12 anys *Minixefs*, amb Carme Fajula; el **6 d'octubre** comença el curs *Menjar bé per viure millor. Alimentació i osteoporosi*, amb Iolanda Roma (dietista i nutricionista). Pl. del Sortidor, 12 – Barcelona, tel. 934 434 311.

- **PARRÒQUIA DE SANT FRANCESC DE PÀOLA.**— El **4 d'octubre** celebra la seva festa patronal: misses a les 11.30 (català) i 12.30 (castellà). Durant el matí hi haurà actuació musical, jocs de scalextric i altres activitats al passatge del Taulat, 210 – Barcelona.

- **CARILLÓ.**— El **4 d'octubre**, a les 12.00, recital d'Anna M. Reverté *10 sospirs*. Lloc d'audició: pati dels Tarongers i Galeria Gòtica del Palau de la Generalitat de Catalunya.

- **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls cantarà a les misses conventuals el **4 d'octubre**, *Vir erat in terra Hus* de Palestrina (ofertori) i *O sacrum convivium* d'O. Messiaen (comunió).

- **DRETS HUMANS.**— El **5 d'octubre**, a les 19.00, sessió dels Dilluns dels Drets Humans. Mbuyi Kabunda, membre de l'Institut d'Estudis Africans de la Universitat Autònoma de Madrid, i Eulàlia Reguant, investigadora de Justícia i Pau, parlaran sobre *L'impacte socioeconòmic i ecològic de les empreses transnacionals a l'Àfrica subsahariana*. C/ Roger de Llúria, 13 – Barcelona.

- **JOANA JUGAN.**— El **24 d'octubre**, a les 11.30, les Germanetes dels Pobres celebren una acció de gràcies amb ocasió de la canonització de la seva fundadora Joana Jugan. El cardenal Lluís Martínez Sistach presidirà una eucaristia a la catedral de Barcelona.

- **TALLERS D'ORACIÓ I VIDA DEL P.**

SANTUARI DE MONTSERRAT

CAMÍ DE SANT JAUME.— El **24 i 25 d'octubre**, trobada per a aquelles persones que hagin fet, com a mínim, algunes etapes del Camí de Sant Jaume: temps per caminar, recordar, reflexionar, pregar, compartir... Més informació: postsanjaume@gmail.com.

IGNACIO LARRAÑAGA.— *Aprendre a pregar per aprendre a viure*, un mètode per créixer en la intimitat amb Déu. Properament s'iniciaran els tallers. Per a més informació: tel. 696 364 570 (Carmina) o 639 382 931 (Mireia).

- **AMICS DE M. BENEDICTA DAIBER.**— Inicia el nou curs bíblic la **primera setmana d'octubre**, amb diferents horaris i temes, a diferents centres. Estan oberts a qui desitgi trobar-se amb l'amor de Déu, manifestat en Crist, mitjançant la Sagrada Escripura. Més informació: tel. 932 370 365.

- **PASTORAL DEL SORD.**— Activitats programades per a aquest curs: missa celebrada amb llengua de signes, **dissabtes i vigílies**, a les 18.30, i **dimarts**, a les 20.00; confessions, des de mitja hora abans de la missa; grup de litúrgia, **dissabtes** a les 17.45; adoració eucarística, **primer dissabte** de mes, de 19.30 a 20.15. Per a més informació o atenció pastoral concreta: Mn. Xavier Pagès, dimarts, dijous o dissabtes a la tarda, a la parròquia de Santa Teresa de l'Infant (Via Augusta, 68, entrada pel jardí del carrer Sant Marc o carrer Benet Mercadé, 25 – Barcelona), tel. 619 672 691, a/e: pastoralsord@arqbcn.org, web: www.pastoralsord.tk.

GIRONA

- **CATECISME.**— Presentació del nou catecisme *Jesús és el Senyor*: el **29 de setembre**, a les 21.30, a la parròquia de Sant Antoni de Calonge; el **30**, a les 21.30, a la parròquia de Santa Coloma de Farners, i l'**1 d'octubre**, a les 21.30, al Casal marià d'Olot.

- **VIDA CREIXENT.**— El **30 de setembre**, inici del curs a la casa d'espiritualitat de Santa Elena (Solius): a les 10.00, Mn. Joan Triadó (rector de Breda i Hostalric) presentarà el temari del curs *Maria, mirall de vida cristiana*. Més informació: Pere Canalet, tel. 677 868 671.

- **AUDITORI DE GIRONA.**— L'**1 d'octubre**, a les 21.00, concert de Pasió Vega i l'Orquestra Simfònica del Vallès. Més informació: passeig de la Devesa, 35 – Girona, a/e: info@auditorigirona.org.

- **ADORACIÓ NOCTURNA.**— L'**1 d'octubre**, a les 22.00, al temple del Sagrat Cor de Girona.

- **FUNDACIÓ CAIXA GIRONA.**— De l'**1 al 22 d'octubre**, els dijous a les

FESTES DE LA MERCÈ A GRÀCIA

L'Oratori de Sant Felip Neri i
Amics de Mozart de Barcelona

organitzen el
recital-concert

JOIES DE LA SARSUELA I
EL TEATRE LÍRIC CATALÀ

a càrrec de
ANNA BELÉN GÓMEZ, soprano
LLUÍS SINTES, baríton
DAMIÀ RIERA, piano
ALBERT FERRER, comentarista

Barcelona, dissabte 26 de
setembre del 2009
a 2/4 de 9 del vespre

Claustre l'Oratori de Sant Felip
Neri de Gràcia
c/ del Sol, 8 (entre Montseny i
Ros d'Olano)
Donatiu 5 euros - de franc per als
socs AMB

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

per a grans persones grans

Tenim tres places disponibles

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

ASSUMPTA FERRER GUILAMANY HA PEREGRINAT ENGUANY A TERRA SANTA

«Cada dia em sento més cristiana»

Rosa María Jané Chueca

Assumpta és una de les joves que ha participat aquest estiu, del 16 al 24 de juliol, en una peregrinació a Terra Santa. Un grup de 38 nois i noies de les diòcesis catalanes van seguir les petjades de Jesús acompanyats per Mons. Francesc Pardo, bisbe de Girona, i pels delegats de Joventut. L'Assumpta ha viscut aquesta peregrinació amb molta il·lusió i ha tornat amb una fe enfortida i amb un compromís renovat per ser transmissora de la Bona Notícia.

—Què t'ha impactat d'aquesta peregrinació?

—Una cosa que m'ha impressionat ha estat conèixer l'Església de Terra Santa. Allà vam poder trobar-nos amb una comunitat de joves cristians, vam viure la situació que viuen i ens van explicar la seva realitat. Això em va fer veure i comprendre els problemes que actualment hi ha. Fins i tot vam conèixer una campanya que consisteix que cada divendres es col·loqui un colom de la pau a les finestres de les cases, arreu del món, com a signe de pau a Terra Santa i per recordar els cristians que hi viuen. Vam parlar amb un sacerdot que ens va explicar la tasca que fa a Terra Santa. Els cristians d'allà no tenen feina, estan limitats a Betlem amb el mur... aquest sacerdot dedica molts esforços a unir els cristians en cooperatives, per exportar els productes que elaboren i aconseguir tenir un futur. Treballen amb molta il·lusió i esforç per poder tirar endavant aquests projectes enmig de tants problemes. Una cosa que em va xocar molt és que a Betlem, on va començar la nostra fe, cada cop hi ha menys cristians. Els nois se'n van fora a estudiar i a treballar, i les noies es casen amb musulmans i han d'abandonar el cristianisme. Per això ens van demanar moltíssima pregària perquè no disminueixi el percentatge de cristians.

—T'ha canviat la imatge que tenies de Jesús?

—La veritat és que, ara, quan sento o llegeixo l'evangelí hi poso imatges i això toca moltíssim. Aquesta peregrinació m'ha ajudat a fer-me una imatge més real de Jesús. Em sento molt identificada amb Jesús, perquè Ell va patir. I nosaltres hem de seguir el seu camí: serem criticats, serem qüestionats... però saps que Jesús també va viure tot això i que al costat tens gent que ho viu també. Això m'anima a continuar endavant perquè hi ha més joves com jo que volem seguir Jesús perquè ens dona un sentit a la vida. I això ho he viscut molt en aquesta peregrinació. Crec que cada dia em sento més cristiana, sento més la pertinença a la comunitat cristiana.

—N'has tornat renovada?

—N'he tornat amb moltes ganes de tirar endavant, d'aprofundir en la meua fe, d'enriquir-la, de cultivar més la meua vida espiritual. Tots n'hem tornat amb ganes de continuar aquesta vivència, d'anar animant-nos, de

contagiar altres joves, d'anar escampant aquesta Bona Notícia. Hem tornat de Terra Santa, però seguim peregrinant.

—Hi tornaràs?

—Tinc molt clar que m'agradaria tornar i crec que és una experiència recomanable per a tothom. El consell que dono a qui hi vulgui anar és el mateix que ens va donar el franciscà que ens guiava: «Deixeu les càmeres, deixeu estar les fotos... deixeu-vos només portar, deixeu-vos amamar per Terra Santa. Després ja fareu les fotos.» I és cert, perquè cada indret et transmet alguna cosa: la casa de Maria, el Sant Sepulcre, el Calvari, Getsemaní, el desert... És una peregrinació que es viu molt intensament. A mi m'ha fet il·lusió d'anar-hi i crec que és un dels llocs on cal anar de pelegrinatge, com a Lourdes o a Roma. Al bloc <http://marcats.blogspot.com> podreu llegir-hi alguns dels testimonis dels pelegrins que vam ser a Terra Santa.

Pensant-ho millor

Carles Soler i Perdigó
Bisbe emèrit de Girona

Esperançats

En els nostres dies moltes coses ens poden fer crisi. Tanmateix el Déu i Pare de Nostre Senyor Jesucrist és sempre Déu que salva. Ens ofega l'individualisme, però Déu, en el misteri íntim de les tres divines persones és projecte de comunió. Parlem sovint entre nosaltres de guerra, fam, terrorisme, desesperació. Però Déu pronuncia una paraula més forta: amor. En l'Evangelí de Jesús ressona sempre la paraula, plena d'amor i de tendresa, creadora de vida, que obre camins de confiança, un camí d'alliberament.

No entendrem el llenguatge de Jesús, ni sabrem reconèixer les seves passes al costat nostre, si no obrim ben bé el cor a l'Esperit que tot ho recrea.

L'anhel de la humanitat, encara que no el conegui, és el Regne de Déu. El regnat de la vida, de la veritat, de la llibertat, de la justícia, de l'amor i de la pau. Els deixebles de Jesús hem de fer ben nostres aquests ideals. Ens cal ser sensibles als valors del Regne de Déu i descobrir el Senyor que ve a salvar-nos ben a prop nostre.

Nosaltres, els batejats que formem l'Església, no som encara aquest Regne. Però sí que som —hem de ser-ne— el germen i hem de fer-lo créixer en nosaltres alhora que difondre'l dia a dia, i mentre ens delim per aconseguir-ho, hem d'esperar i desitjar amb totes les forces unir-nos al nostre Déu, el Rei de la glòria (cf. L.G. 5 i GSP. 1).

Més enllà del cansament, decebuts de tantes il·lusions frustrades; més enllà del resignat pessimisme, ens pertoca ser protagonistes del moment present. El Món nou, el Regne que Jesús va venir a instaurar, necessita la nostra col·laboració. Creiem en el Déu que promet futur i esperança al seu poble (cf. Jr 29,11) mentre caminem agermanats afanyant-nos per fruits de major justícia.

Hem de saber dir paraules d'esperança, encara que ens assenyalin com a ingenus. Hem d'unir mans, els uns amb els altres, perquè és en la comunió on Déu es fa sentir present.

Rauxa

30 anys i mirant cap al futur

Eduard Brufau

Amb aquest número que el lector té a les mans *Catalunya Cristiana* arriba als 30 anys d'existència. Ens n'hem de congratular, perquè no totes les publicacions aconsegueixen editar-se durant tres dècades de forma ininterrompuda. El nostre setmanari no només ho ha aconseguit, sinó que s'ha convertit per als fidels catalans en el mitjà de referència a l'hora d'informar-se de l'actualitat religiosa. Si els cristians del nostre país volen saber què passa en el dia a dia de l'Església, aquí i a la resta del món, ho poden fer preferentment a través de *Catalunya Cristiana*.

Els mitjans de comunicació generalistes són cada

cop més una eina al servei d'una societat superficial, estructurada d'una manera exclusiva i obsessiva per criteris econòmics i per objectius immediats. Han deixat de ser fonts d'informació per ser plataformes de propaganda. El nostre setmanari, en canvi, es manté fidel al principi informatiu, alhora que s'endinsa en l'àmbit cultural i planteja reflexions sobre el fet religiós en un món necessitat de transcendència. Avui, i mirant cap al futur, *Catalunya Cristiana* vol continuar sent aquesta veu religiosa referent que s'adreça i s'obre a tota la societat catalana.